

Startaföretagsförsäkring

Asterisk (*) i villkorstext anger att ordet finns förklarat under avsnitt Z. Definitioner.

Innehållsförteckning

I. Översiktlig information om försäkringsvillkoren	2
A. Egendomsförsäkring inklusive avbrottsförsäkring	3
A2. Egendomsförsäkring på arbetsområde	10
C. Ansvarsförsäkring	14
C2. Ansvarsförsäkring för rådgivande konsulter	17
C3. Miljöansvar för entreprenörer	18
D. Förmögenhetsbrottsförsäkring	20
E1. Rättsskyddsförsäkring	22
E2. Rättsskyddsförsäkring för miljöbrott	24
försäkrad har del i flera brott som hanteras i en och samma rättegång. L. Krisförsäkring	25
O. Olycksfallsförsäkring	26
P. Tjänstereseförsäkring	29
Q. Säkerhetsföreskrifter	44
R. När skada inträffat	49
X. Allmänna undantag	52
Y. Allmänna avtalsbestämmelser	53
Z. Definitioner	54

I. Översiktlig information om försäkringsvillkoren

Vi ger på dessa inledande sidor en kortfattad information om några viktiga avsnitt i försäkringsvillkoren. Meningen är att du ska känna till de delar som har betydelse för din försäkring och var i villkoren du kan hitta dem. Det är emellertid den fullständiga texten under respektive avsnitt i försäkringsvillkoren som - i kombination med texten i försäkringsbrevet - bestämmer innehållet i ditt försäkringskydd.

Vilka avsnitt beskriver försäkringsskyddet?

Skyddet i Startaföretagsförsäkring indelas i:

- A. Egendomsförsäkring inklusive avbrottsförsäkring**
- C. Ansvarsförsäkring**
- D. Förmögenhetsbrottsförsäkring**
- E. Rättsskyddsförsäkring**
- L. Krisförsäkring**
- O. Olycksfallsförsäkring**
- P. Tjänstereseförsäkring**

Vilken självrisk gäller?

Självrisk är alltid lägst den som anges i försäkringsbrevet. Andra självrisker kan gälla för vissa skadehändelser eller för viss egendom, läs mer under respektive kapitel.

Vilka säkerhetsföreskrifter finns?

Vi ställer vissa minimikrav på verksamhetens säkerhet. Dessa föreskrifter finns samlade under avsnitt

Q. Säkerhetsföreskrifter.

Om det vid skada konstateras att du brutit mot en föreskrift som har samband med skadan kan följden bli att ersättningen sätts ned eller helt utebli.

Vad ska jag göra vid skada?

Skadan ska anmälas till oss så snart som möjligt.

Du har skyldighet att efter bästa förmåga försöka minska skadans omfattning genom aktiva räddningsåtgärder. Vi ersätter skäliga kostnader för detta. Läs mera i avsnitt **R. När skada inträffat**.

Allmänna bestämmelser om försäkringsavtalet

Allmänna bestämmelser om försäkringsavtalet framgår av avsnitt **Y. Allmänna avtalsbestämmelser**. I övrigt gäller bestämmelserna i Försäkringsavtalslag (2005:104).

A. Egendomsförsäkring inklusive avbrottsförsäkring

01. Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för

- försäkringstagaren
- annan ägare av egendom som är försäkrad enligt A.06, om ägaren inte kan få ersättning genom annan försäkring.

02. När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för egendomsskada som inträffar under den tid försäkringen är i kraft.

03. Var försäkringen gäller

03.1 På försäkringsställe

Försäkringen gäller på de försäkringsställen som anges i försäkringsbrevet.

03.2 På annan plats

Försäkringen gäller på annan plats inom Sverige, men med den begränsning som kan följa av reglerna om riskökning i försäkringsavtalslagen.

03.3 Allriskförsäkring, Rånförsäkring

Försäkringen gäller inom Sverige.

För Egendomsförsäkring på arbetsområde gäller särskilda bestämmelser, se A2 Egendomsförsäkring på arbetsområde.

04. Försäkrat intresse

Försäkringen avser egendomsskada som är en oundviklig följd av sådan skadehändelse för vilken försäkringen gäller.

Med egendomsskada avses sådan fysisk skada på eller förlust av försäkrad egendom som har till följd att egendomens värde minskas eller går förlorat och således inte sådan förlust som uppkommer endast genom att egendomen t ex inte kan användas på beräknat sätt.

Ofrånkomliga extrakostnader för rimliga åtgärder för att efter ersättningsbar egendomsskada eller oförutsett avbrott i tillförsel utifrån av el, gas, vatten, värme eller data- och telekommunikation upprätthålla den försäkrade verksamheten i den omfattning den skulle haft om skadan inte inträffat.

Minskning av täckningsbidrag i den försäkrade verksamheten som trots åtgärder enligt ovan inte kunnat undvikas. Med täckningsbidrag avses försäljningsvärdet av sålda, levererade varor eller utförda tjänster minskat med häremot svarande rörliga kostnader.

06. Försäkrad egendom

06.1 Försäkringen omfattar

- lös egendom som försäkringstagaren använder i verksamheten

- lös egendom som ägs av annan, om försäkringstagaren ansvarar för eller åtagit sig att försäkra egendomen
- av försäkringstagaren bekostad fast inredning i lokal
- förhyrd byggnad (förhyrd lokal) om försäkringstagaren enligt hyreskontrakt är skyldig att svara för skada.

06.2 Försäkringen omfattar inte

- fast egendom utöver vad som anges i A06.1
- trafikförsäkringspliktigt motordrivet fordon
- registreringspliktiga släpfordon
- luftfartyg, svävare, hydrokopter, segel eller maskindrivna skepp och båtar, timmersläp, kassuner, pontoner, pontonkranar, mudderverk, byggnadsverk under bogsering till sjöss.

08. Högsta ersättning

08.1 Sammanlagd högsta ersättning

För **egendomsskada** och därav föranledda **extrakostnader** eller minskning av täckningsbidrag är den sammanlagda ersättningen vid varje skadetillfälle begränsad till **500 000 kronor**.

08.2 Särskilda ersättningsbegränsningar

Låsbyten enligt A.13.2.3.1	- 40 000 kronor per försäkringsställe
Förhyrd lokal*	- 80 000 kronor
Glasskada enligt A.15	- 40 000 kronor
Allriskskada enligt A.19	- 200 000 kronor
Ritningar, arkivalier och datamedia	- 80 000 kronor
Pengar och värdehandlingar*	
<ul style="list-style-type: none"> förvarade i låst värdeskåp enligt SS 3000 eller 3150 eller SS-EN 1143 	- 80 000 kronor
<ul style="list-style-type: none"> förvarade på annat sätt 	- 8 000 kronor
<ul style="list-style-type: none"> vid rån* eller överfall* 	- 80 000 kronor
Kunders egendom	- 80 000 kronor
Arbetstagares egendom*	
<ul style="list-style-type: none"> för varje arbetstagare 	- 8 000 kronor

08.3 Stöldbegärliga varor

För stöldbegärliga* varor, är ersättningsbeloppet begränsat till 25 000 kronor vid inbrott.

11. Brandförsäkring - Vad försäkringen gäller för

11.1 Brand, explosion, åskslag, elfenomen och strömavbrott

Försäkringen gäller för skada genom

- brand, varmed avses eld som kommit lös
- explosion, varmed här avses ögonblicklig kraftyttring som orsakats av gasers eller ångors strövan att utvidga sig

- åskslag
- elfenomen som är plötsligt och oförutsett, t ex kortslutning, överslag eller överspänning och som inträffar på elektrisk utrustning inom försäkringsstället
- strömavbrott som är oförutsett.

11.1.1 Undantag

Försäkringen gäller inte för

- skada genom elfenomen eller strömavbrott på elektrisk utrustning med inkommande eller utgående spänning överstigande 1 000 V. Undantaget gäller även om brand eller explosion därvid uppstått i utrustningen eller om elfenomenet eller strömavbrottet direkt eller indirekt orsakats av skada som uppstått i annat föremål
- skada genom sprängningsarbete
- skada på rör genom explosion av röret, om dess yttre diameter är 120 mm eller mindre och röret utgör del av ång- eller varmvattenpanna samt är beläget i pannans eldstad eller gasvägar
- skada genom åskslag, elfenomen eller strömavbrott på egendom i kyl- eller frysenhet
- skada genom utströmning av vätska eller kylmedel från kyl- eller frysanläggning till följd av åskslag, elfenomen eller strömavbrott.

11.2 Övriga skadehändelser

11.2.1 Sotutströmning

Försäkringen gäller för skada genom utströmning av sot från eldstad, om utströmningen är plötslig och oförutsedd och uppstår i samband med eldning.

11.2.1.1 Undantag

Försäkringen gäller inte för skada genom sotutströmning från rökkanals mynning (skorsten) eller från byggtork.

11.2.2 Frätande gas

Försäkringen gäller för skada genom frätande gas som bildas vid plötslig och oförutsedd upphettning av plast.

11.2.3 Luftfartyg

Försäkringen gäller för skada genom att luftfartyg eller föremål från luftfartyg träffar egendom.

11.2.4 Påkörning med motordrivet fordon

Försäkringen gäller för skada på försäkrad egendom genom påkörning med motordrivet fordon i de fall då trafikskadeersättning enligt 11 § trafikskadelagen inte lämnas eller då denna lag inte gäller.

11.2.4.1 Undantag

Försäkringen gäller inte för skada på

- det påkörande fordonet
- gods vid hantering eller under transport med fordonet.

11.2.5 Storm eller hagel

Försäkringen gäller för skada på egendom i hus genom storm - vind med en hastighet av minst 21 meter per sekund - eller genom hagel.

Med skada genom storm avses skada som orsakas av att egendomen

- i samband med storm utsätts för vindtryck (även undertryck) och därvid rycks loss eller bryts sönder
  - träffas av föremål som stormen blåst omkull eller fört med sig.
- Med skada genom hagel avses skada som orsakas av att egendomen slås sönder av hagel.

11.2.5.1 Undantag

Försäkringen gäller inte för

- skada genom översvämning, sjöhävning, isskruvning eller snötryck
- skada på egendom i växthus, plasthall eller tält

11.2.6 Naturskador eller dammgenombrott

Försäkringen gäller för skada genom

- ras, varmed här avses att jordmassor, klippblock eller stenar kommit i rörelse och avsevärt ändrat läge
- lavin
- jordskalv med en styrka av minst 4 enligt Richterskalan
- vulkanutbrott inom Norden
- översvämning på i byggnad* befintlig egendom. Med översvämning förstås att vatten till följd av skyfall (minst 1 mm/min eller 50 mm/dygn), snösmältning eller stigande sjö eller vattendrag, strömmat från markytan direkt in i byggnad eller inomhus trängt upp ur avloppsledning
- genombrott av damm för magasinering av vatten såsom vattenmagasin vid vattenverk, kvarn- eller branddamm och liknande.

Anmärkning

Enbart sättning i mark eller grund är inte att betrakta som ras.

11.2.6.1 Undantag

Försäkringen gäller inte för skada genom

- ras om skadan orsakats av
  - sprängnings-, schaktnings-, pålnings- eller spontningsarbete, uppläggning av jord- eller stenmassor eller gruvdrift
  - vatten- eller vågerosion
- dammgenombrott av kraftverksdamm eller regleringsdamm för elkraftproduktion.

11.2.6.2 Särskild själurisk

Självriskan är 8 000 kronor.

11.2.7 Snötryck

Försäkringen gäller för skada på egendom i hus genom snötryck.

11.2.7.1 Undantag

Försäkringen gäller inte för

- skada på egendom i växthus, plasthall, tält, båthus, sjöbod, badhytt, tillfälligt hus inom utställningsområde eller på altantak, balkongtak, skärmtak och markis
- skada på egendom i hus, till den del skadans uppkomst eller omfattning påverkats av bristfälligt utförande, felaktig konstruktion, ingrepp i den bärande stommen, försummat underhåll eller angrepp av röta eller skadeinsekter.

11.2.7.2 Särskild självrisk

Självrisk är 8 000 kronor.

12. Vattenförsäkring

12.1 Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för skada på försäkrad egendom genom oförutsedd utströmning av

- vatten - dock inte vattenånga - från ledningssystem med därtill anslutna anordningar, vattensäng eller akvarium
- vattenånga, olja eller annan vätska från ledningssystem för lokaluppvärmning med därtill anslutna anordningar
- vatten från badrum, duschrum, tvättstuga eller annat våtutrymme inomhus som har golvbrunn och som är byggt enligt de bygg-, och i förekommande fall branschregler samt tillverkarens råd och anvisningar som gällde vid byggnads- eller installationstillfället. Vid skada på grund av läckage från våtutrymme som inte uppfyller kraven, gäller försäkringen endast om läckaget härrör från våtutrymme som någon annan ansvarar för. Om kraven inte är uppfyllda på grund av utbyte av installation eller tillkommande av ny installation, gäller försäkringen om detta saknat betydelse för skadans uppkomst
- vätska eller kylmedel från kyl- eller frysanläggning vid strömavbrott eller fel på anläggningen.

12.2 Undantag

Försäkringen gäller inte för

- skada genom utströmning från dräneringssystem, rökkanal, ventilationskanal, tak, takränna, utvändigt stuprör, parkeringsdäck eller altan
- skada genom vatten som vid regn, snösmältning eller högvatten trängt in i byggnad* ur avloppsledning
- vätska eller ånga som strömmat ut
- skada genom röta, svamp, rost, frätning eller annan långtidspåverkan, om det inte framgår av omständigheterna att utströmningen skett under den tid försäkringen varit i kraft

Anmärkning

Se Q.01.12.1 om grundläggande krav för vattenförsäkring.

13. Inbrottsförsäkring - Vad försäkringen gäller för

13.1 Stöld och skadegörelse i lokal

Försäkringen gäller för skada genom stöld eller skadegörelse förövad av person som tagit sig in i inbrottskyddad lokal*

- genom inbrott* eller
- med för låset avsedd nyckel*, kod eller låskombination som åtkommit genom
  - rån* eller
  - inbrott i annan inbrottskyddad lokal eller
  - inbrott i bostad.

Försäkringen gäller även för skada genom stöld eller skadegörelse förövad i obemannad inbrottskyddad lokal, av person som därefter tagit sig ut ur lokalen

- genom utbrott* eller
- med för låset avsedd nyckel, kod eller låskombination som åtkommit genom
  - rån eller
  - inbrott i annan inbrottskyddad lokal eller
  - inbrott i bostad.

Anmärkning

Se Q.01.13.1 om skyddskrav på inbrottskyddad lokal.

13.1.1 Undantag

Försäkringen gäller inte för skadegörelse genom sprängning.

13.2 Övriga skadehändelser

13.2.1 Stöld och skadegörelse i särskilt inbrottskyddat förvaringsutrymme

Om vid stöld i särskilt inbrottskyddat förvaringsutrymme (säkerhetsskåp, kassaskåp och värdeskåp eller kassavalv) som finns i inbrottskyddad lokal* gäller dessutom följande.

13.2.1.1 Förvaringsutrymme med nyckellås

Öppnas skåpet (valvet) med nyckel*, gäller försäkringen endast om försäkringstagaren eller den som för hans räkning omhänderhaft nyckeln, fråntagits denna genom

- rån* inom lokalen* om gärningsmannen berett sig tillträde dit genom inbrott eller
- rån annorstädes eller
- inbrott* i bostad på försäkringsstället då den som omhänderhaft nyckeln vistats där eller
- inbrott annorstädes än på försäkringsstället i inbrottskyddad lokal eller
- inbrott i bostad på annan plats än på försäkringsstället.

13.2.1.2 Förvaringsutrymme med kod eller kombinationslås

Om låsanordningen utgörs av kod eller kombinationslås och skåpet (valvet) öppnats av obehörig, gäller försäkringen endast om koden eller kombinationen med våld eller hot som inneburit trängande fara avtvingats någon som i behörig ordning fått kännedom om denna.

Har våldet eller hotet utövats inom lokalen* gäller försäkringen endast om gärningsmannen berett sig tillträde dit genom inbrott*.

13.2.1.3 Undantag

Försäkringen gäller inte för

- skada som inträffat då förvaringsutrymmet öppnats med nyckel* som åtkommit på annat sätt än som anges i A.13.2.1.1
- skada som inträffat då nyckeln eller låskombinationen åtkommit genom rån*, våld eller hot, om den som utsatts för övergreppet medverkat till eller främjat skadan eller var under 18 år
- skadegörelse genom sprängning.

13.2.2 Stöld genom tillgrepp utifrån ("smash and grab")

Försäkringen gäller för skada genom stöld förövad av person genom tillgrepp utifrån genom krossat fönster, förutsatt att stölden sker i samband med att fönstret krossas.

13.2.3 Stöld av nycklar

Om nyckel* som förvarats hos försäkringstagaren eller dennes ombud åtkommit genom

- rån*
- inbrott* i inbrottskyddad lokal*
- inbrott i bostad

och låsändringar på grund därav skäligen är påkallade i försäkrad byggnad* eller i lokal på försäkringsställe, ersätts kostnaderna härför.

13.2.3.1 Högsta ersättning

Högsta ersättning för låsändringar är 40 000 kronor per försäkringsställe.

13.2.4 Skadegörelse

Försäkringen gäller för skada genom skadegörelse på försäkrad egendom. Försäkringen gäller även för stöld av fast egendom och fast monterade Maskinerier* utomhus eller i obemannad lokal.

13.2.4.1 Undantag

Försäkringen gäller inte för

- skada på lös egendom - som inte är fast monterad - utomhus eller i obemannad lokal* som saknar inbrottskydd
- skada som är av sådan art att den inte påverkar egendomens användbarhet. Skada genom klotter ersätts dock med en högsta ersättning enligt 13.2.4.2 nedan.
- skada på plasthall.

13.2.4.2 Högsta ersättning

Kostnader för sanering av klotter är begränsade till 40 000 kronor.

14. Rånförsäkring - Vad försäkringen gäller för

14.1 Rån eller överfall

Försäkringen gäller för skada genom rån* eller överfall.

Med rån avses tillgrepp genom våld på person eller användande av hot som innebär trängande fara. Med överfall avses här att våld utövats på person.

Försäkringen gäller också för skada genom lindrigare våld på person, förutsatt att våldet och tillgreppet omedelbart uppfattats av den som utsatts för våldet, att denne gjort vad som rimligen kan begäras för att hindra eller minska skadan och att händelsen kan styrkas genom tillförlitlig utredning.

14.1.1 Undantag

Försäkringen gäller inte

- när den som utsatts för rånet eller överfallet medverkat till eller främjat skadan
- för pengar och värdehandlingar*, om den som utsatts för rånet var under 18 år. Vid rån inom försäkringstagarens lokaler gäller dock inte denna åldersgräns.
- vid utpressning eller kidnappning.

15. Glasförsäkring - Vad försäkringen gäller för

15.1 Glasskada

Försäkringen gäller för skada genom bräck, sönderslagning eller stöld av glas i inredning, fönster eller dörr.

Försäkringen gäller också för skada genom sådan plötslig yttre påverkan att det för försäkringstagaren skulle innebära uppenbar olägenhet att behålla glaset.

Med glas jämställs här plastmaterial såsom material av polykarbonat, akrylplast eller liknande som används i stället för glas.

Vid glasskada som försäkringen gäller för ersätts även målning, etsning, blästring på glas, larmfolie eller ingjuten larmtråd liksom även plastfilm som glaset belagts med. Har glasskadan orsakats av att glaset målats, etsats, blästrats eller belagts med plastfilm ersätts varken glaset eller behandlingen av glaset.

15.2 Skylt och markis

Försäkringen gäller för skada genom bräck, sönderslagning eller stöld av skylt och markis med eventuellt tillhörande armatur och stativ.

15.3 Undantag

Försäkringen gäller inte för

- glas i växthus
- glas, skylt eller markis som inte är monterat på därför avsedd plats
- skada genom sprängningsarbete
- glas eller skylt i byggnad* under uppförande, ombyggnad eller tillbyggnad, om skadan uppkommit i samband med sådan åtgärd.

15.4 Högsta ersättning

Högsta ersättning är 40 000 kronor.

17. Kyl- och frysförsäkring

17.1 Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för skada på varor* i kyl- eller frysenhet genom utströmmande köldmedium eller temperaturändring på grund av oförutsedd händelse.

17.2 Undantag

Försäkringen ersätter inte

- skada på varor i frysenhet om varorna inte är industriellt djupfrysta
- skada på varor som vid inläggningen i frys- eller kylenheten inte var i fullgott skick
- skada på varor som lagrats under olämplig tidslängd.

17.3 Högsta ersättning

Högsta ersättning är 50 000 kronor.

19. Allriskförsäkring

19.1 Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för annan plötslig och oförutsedd fysisk skada på eller förlust av försäkrad egendom som inte omfattas av skadehändelserna enligt A.11-17.

19.2 Undantag

19.2.2 Undantagna skadehändelser

Försäkringen gäller inte för skada eller förlust genom

- sprängningsarbete
- stöld, bedrägeri, förskingring eller liknande förmögenhetsbrott
- svinn
- datavirus

19.2.3 Undantagna skadetyper

Försäkringen gäller inte för skada som

- består i förslitning, förbrukning, korrosion (t ex rost eller frätning), beläggning, avsättning eller annan gradvis försämring såsom viktförlust, röta, mögel eller åldrande.
- är av sådan art att den inte påverkar egendomens användbarhet eller som kan avhjälpas genom normal service eller justering
- har sina orsaker i sådana omständigheter att den försäkrade eller hans arbetsledning borde ha insett att skada med stor sannolikhet skulle komma att inträffa

19.3 Högsta ersättning

Högsta ersättning är 200 000 kronor.

41. Skadevärderingsregler

Vid skada på egendom beräknas skadebeloppet enligt nedan angivna regler. Skadad och oskadad egendom värderas efter samma grunder.

41.1 Skadevärdering egendom

Nyanskaffningsvärde

Härmed avses den kostnad som skulle ha uppkommit om ett föremål av samma eller lika ändamålsenligt slag anskaffats som nytt vid skadetillfället. I värdet ska inräknas alla kostnader som fordras för att föremålet ska kunna tas i bruk, dock inte kostnader för maskinfundament under såväl lägsta källargolvs undersida som angränsande mark eller vattenyta.

Tekniskt värde

Tekniskt värde vid viss tidpunkt är nyanskaffningsvärdet vid tidpunkten med avdrag för ålder och slitage.

Dagsvärde

Härmed avses marknadsvärdet* vid skadetillfället. Kan detta inte fastställas, utgör dagsvärdet nyanskaffningsvärdet, med avdrag för värdeminskning genom ålder, slitage, omodernitet, minskad användbarhet och annan omständighet.

41.1.1 Egendom som återställs

Om återställande sker värderas skadan till kostnaden för att utan dröjsmål återställa föremålet på ett rationellt sätt vad beträffar metoder och material.

Med återställande förstås

- reparation, eller
- anskaffande av föremål av samma eller lika ändamålsenligt slag för samma ändamål.

Utökas i samband med återställandet skadat föremåls utrustning eller avkastningsförmåga, ska vid värderingen avdrag göras för detta.

Återställande måste ske inom två år från skadedagen. Sker det senare på grund av hinder som inte beror på den försäkrade, får tiden 2 år räknas från den dag då hindret upphörde, dock längst tre år från skadedagen.

I skadekostnaden inräknas inte merkostnader som beror på forceringsåtgärder, t ex reparation på overtid, inköp till överpris för snabbare leverans eller transport på annat sätt än med sedvanligt transportmedel.

I skadekostnaden inräknas inte heller den värdeminskning som föremålet efter återställandet kan anses ha undergått genom skadan.

Om egendomens tekniska värde* vid skadetillfället är minst 50 % av nyanskaffningsvärdet ersätts egendomen med återställandekostnaden, dock högst nyanskaffningsvärdet.

41.1.1.1 Föremål vars tekniska värde* vid skadetillfället är mindre än 50%

Om föremålets tekniska värde vid skadetillfället är lägre än 50 % av nyanskaffningsvärdet, värderas skadan till kostnaden för återställandet, dock högst till det tekniska värdet.

41.1.1.2 Speciella regler för vissa föremål

- Skada på originalhandlingar, fotoarkiv och informationsförsedda datamedia värderas till de normala kostnader som inom två år läggs ned för att återställa den information som förlorats genom skadan.
- Skada på värdehandlingar värderas till de normala kostnader som inom två år läggs ned på att återställa eller återanskaffa värdehandlingar.
- Skada på egendom som tillhör kund eller arbetstagare och utgörs av personlig lösegendom värderas enligt bolagets hemförsäkringsvillkor.
- Skada på för byggnads- och anläggningsverksamhet avsedda maskiner, panna, skjul och bod, värderas till kostnaden för återställandet dock högst till dagsvärdet (handverktyg, mindre redskap och eldrivna verktyg värderas enligt 41.1.3.1)

41.1.1.2.1 Handverktyg mindre redskap och eldrivna verktyg

Vid skada på handverktyg, mindre redskap och eldrivna verktyg med nyanskaffningsvärde understigande 50 % av prisbasbeloppet som är yngre än 24 månader - räknat från den tidpunkt då egendomen levererades som nytillverkad - värderas skadan till nyanskaffningsvärdet.

Vid skada på handverktyg, mindre redskap och eldrivna verktyg med nyanskaffningsvärde understigande 50 % av prisbasbeloppet som är äldre än 24 månader - räknat från den tidpunkt då gendomen levererades som nytillverkad - värderas skadan till en viss procentsats beräknat på nyanskaffningsvärdet, se nedan angivna värderingstabell.

Handverktyg, mindre redskap och eldrivna verktygs ålder	Månader	Månader	Månader	Månader
	24-48	49-60	61-72	Äldre än 72
Ersättning i procent	60	50	40	20

41.1.1.2.2 Dator* och mobiltelefon

Dator* och mobiltelefon yngre än 12 månader

Vid skada på dator eller mobiltelefon som är yngre än 12 månader, räknat från den tidpunkt då egendomen levererades som nytillverkad, värderas egendomen till nyanskaffningsvärdet.

Dator* och mobiltelefon äldre än 12 månader

Vid skada på dator och mobiltelefon som är äldre än 12 månader, räknat från den tidpunkt då egendomen levererades som nytillverkad, värderas egendomen till en viss procentsats beräknat på nyanskaffningsvärdet, se nedan angivna värderingstabell.

Datorns eller mobil-telefonens ålder	Månader	Månader	Månader	Månader
	12-18	19-36	37-54	Äldre än 54
Ersättning i procent	70	50	35	20

41.1.2 Egendom som inte återställs

Återställs inte skadat föremål inom två år, värderas skadan till skillnaden mellan föremålets dagsvärde* omedelbart före och omedelbart efter skadan. Skadan värderas dock högst till vad det skulle ha kostat att återställa föremålet.

41.1.3 Skadevärdering extrakostnader

Skada värderas till verifierade ofrånkomliga kostnader, hänförliga till ansvarstiden, för rimliga åtgärder för att upprätthålla den försäkrade verksamheten i den omfattning den skulle haft om skada inte inträffat.

Ansvarstiden är sex månader.

41.1.4 Skadevärdering täckningsbidragsförlust

Skada värderas till bortfall av täckningsbidrag under ansvarstiden. Med täckningsbidrag avses försäljningsvärdet av utförda tjänster minskat med häremot svarande rörliga kostnader.

Ansvarstiden är sex månader.

42. Självrisk och karens

Självrisken* är lägst 1 400 kronor.

Gäller försäkringen på flera försäkringsställen tillämpas en självrisk för varje försäkringsställe.

42.1 Särskild självrisk

Särskild självrisk som är angiven under A.11-15, 17 och 19 gäller dock om den är högre.

42.2 Karens*

För extrakostnader eller uppkommet bortfall av täckningsbidrag orsakat av avbrott är karenstiden 24 timmar.

43. Skadeersättningsregler

Anmärkning

För viss egendom och vissa skadehändelser gäller särskild begränsning av högsta ersättning enligt A.11-15, 17 och 19.

43.1 Ersättningsbelopp

Ersättningsbeloppet utgörs av

- skadebelopp enligt A.41. Skadevärderingsregler
- röjningskostnad enligt A.43.4
- räddningskostnad enligt A.43.5

med avdrag för självrisk* enligt A.42 och med hänsyn till leverantörsgaranti enligt A.43.7.

43.2 Högsta ersättning

Ersättning lämnas högst med de belopp som anges i A.08.

43.4 Röjningskostnad

I samband med sådan skada som omfattas av försäkringen lämnas även ersättning för kostnader för nödvändig rivning, röjning, borttransport, destruktion och deponering.

Den sammanlagda ersättningen begränsas till de belopp som anges i A.08.

43.5 Räddningskostnad

Bolaget ersätter den försäkrades kostnader för räddningsåtgärder enligt R.01.3, om de med hänsyn till omständigheterna varit skäliga.

I samband med sådan skada som omfattas av försäkringen lämnas även ersättning för skada som uppkommit genom att försäkrad egendom vid skälig räddningsåtgärd skadats, förkommit eller stulits. Ersättning lämnas dock inte om gottgörelse kan erhållas från annat håll.

Den sammanlagda ersättningen begränsas till de belopp som anges i A.08

43.6 Inteckningshavare

43.6.1 Företagsinteckning

Om den som innehar rätt enligt företagsinteckning anmäler namn och adress hos bolaget, så har han, om skadan avser företagsintecknad egendom, företrädesrätt till försäkringsersättning enligt försäkringsavtalet. Företrädesrätten gäller om ersättningsbeloppet överstiger 10 % av försäkringsbeloppet för ifrågavarande slag av egendom. Gällande lag om inbördes företrädesrätt mellan dessa inteckningshavare samt om andra rättsägares rätt vid konkurs och utmätning är tillämplig.

43.7 Leverantörsgaranti

Är leverantör eller entreprenör enligt åtagande i avtal skyldig att ersätta skada på försäkrad egendom betalar bolaget inte kostnaden härför. Denna begränsning avser dock inte följdskada på annan funktionell enhet än den som varit felaktig.

Undantaget tillämpas inte i den mån leverantör eller entreprenör inte kan fullgöra sin skyldighet och den försäkrade kan styrka detta.

Är den försäkrade tillverkare eller försäljare av den försäkrade egendomen, lämnas inte ersättning för skada på denna, om skadan skulle ha omfattats av för branschen gängse garanti vid försäljning eller leverans.

43.8 Skadeersättningsregler i övrigt

Bolaget har rätt att i stället för att betala kontant ersättning föreskriva att skadad egendom återställs eller tillhandahålla annan likvärdig egendom.

Bolaget är inte skyldigt att överta skadad egendom, men har rätt att efter värdering överta större eller mindre del av denna.

Kommer egendom för vilken ersättning utgetts till rätta ska egendomen snarast ställas till bolagets förfogande. Den försäkrade får dock behålla egendomen om han utan dröjsmål återbetalar därför erhållen ersättning.

43.9 Tidpunkt för betalning av skadeersättning

Ersättning ska betalas senast en månad efter det att den försäkrade styrkt sitt krav och i övrigt fullgjort vad som åligger honom.

Den del av ersättningen som den försäkrade har rätt till först när försäkrad egendom återställs eller återanskaffas, ska betalas senast en månad efter det att den försäkrade visat att så skett.

Om myndighets förbud att återuppföra skadad byggnad* överklagats och bolaget på grund av detta väntat med att betala ut ersättning, ska ersättningen betalas senast en månad efter det att bolaget fått kännedom om att överklagandet inte lett till ändring.

Om polisutredning avvaktas ska ersättning betalas senast en månad efter det att bolaget erhållit utredningen.

43.10 Räntebestämmelser

Betalas skadeersättning senare än vad som sagts ovan utgår dröjsmålsränta enligt räntelagen.

För den tid som utbetalning fördröjts genom polisutredning betalar bolaget ränta enligt Riksbankens referensränta.

Ränta betalas inte om den är mindre än 1 % av prisbasbeloppet*.

Bolaget betalar inte den ränta som beror på den försäkrades dröjsmål att fullgöra vad som ankommit på honom enligt avsnitt R.

A2. Egendomsförsäkring på arbetsområde

För verksamhet på Arbetsområde* gäller följande bestämmelser.

01. Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för

- försäkringstagaren
- försäkringstagarens beställare om denne är byggherre
- försäkringstagarens underentreprenör
- annan ägare av egendom som är försäkrad enligt A2.06, om ägaren inte kan få ersättning genom annan försäkring.

02. När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för egendomsskada som inträffar under den tid försäkringen är i kraft.

02.1 Arbeten* som utförs på entreprenad - Näringsidkare som beställare

02.1.1 Entreprenadtid

För Arbeten som utförs på entreprenad gäller försäkringen intill dess Arbeten eller del därav avlämnats eller övertagits.

Försäkringen gäller dock under sammanlagt högst fyra veckor (672 timmar) vid provbelastning, provkörning, provdrift, prestandaprov eller kommersiell drift.

02.1.2 Garantitid

Försäkringen gäller dessutom efter avlämnande eller övertagande

- i högst 6 år från garantitidens början för skada som uppkommer vid avhjälpande av fel i Arbeten
- i högst 5 år från garantitidens början för skada som beror på fel i Arbeten och som upptäcks under garantitiden

dock endast under förutsättning att försäkrad entreprenör enligt entreprenadavtalet är skyldig att ersätta skadan.

02.1.3 Efter garantitidens utgång

För Arbeten utförda enligt

- AB (Allmänna Bestämmelser för byggnads-, anläggnings- och installationsentreprenader utgivna av Bygghandens kontraktskommitté eller
- ABT (Allmänna Bestämmelser för totalentreprenader avseende byggnads-, anläggnings- och installationsarbeten utgivna av Bygghandens kontraktskommitté)

gäller försäkringen dessutom efter garantitidens utgång för skada

- som framträder och upptäcks under försäkringstiden och som beror på fel i Arbeten
- som uppkommer vid avhjälpande av sådant fel under förutsättning att försäkringstagaren - enligt bestämmelserna ovan - är skyldig att ersätta skadan.

02.2 Arbeten* som utförs på entreprenad - Konsument som beställare

Försäkringen gäller för skada som den försäkrade är skyldig att ersätta enligt Konsumenttjänstlagen (SFS 1985:716) eller ABS (Allmänna bestämmelser för småhusentreprenad)

02.3 Arbeten* i egen regi

För Arbeten som utförs för försäkringstagarens egen räkning (för eget bruk eller för försäljning) gäller försäkringen intill dess Arbeten tagits i bruk, dock längst tre månader från den tidpunkt då de kunnat tas i bruk.

03. Var försäkringen gäller

03.1 Arbeten*, Befintlig egendom*, Ritningar och arkivalier samt datamedia*, Pengar och värdehandlingar*, samt Arbetstagares egendom*

Försäkringen gäller inom Sverige

- på Arbetsområde*
- på plats som används för tillfällig förvaring eller bearbetning i samband med försäkrade Arbeten
- under transport till och från Arbetsområde eller plats som används för tillfällig förvaring eller bearbetning, om skadan inte kan ersättas genom annan försäkring.

03.2 Hjälpmedel*

Försäkringen gäller inom Sverige.

04. Försäkrat intresse

Försäkringen avser egendomsskada som är en oundviklig följd av sådan skadehändelse för vilken försäkringen gäller.

Med egendomsskada avses sådan fysisk skada på eller förlust av försäkrad egendom som har till följd att egendomens värde minskas eller går förlorat och således inte sådan förlust som uppkommer endast genom att egendomen t ex inte kan användas på beräknat sätt.

Ofrånkomliga extrakostnader för rimliga åtgärder för att efter ersättningsbar egendomsskada eller oförutsett avbrott i tillförsel utifrån av el, gas, vatten, värme eller data- och telekommunikation upprätthålla den försäkrade verksamheten i den omfattning den skulle haft om skadan inte inträffat.

Minskning av täckningsbidrag i den försäkrade verksamheten som trots åtgärder enligt ovan inte kunnat undvikas. Med täckningsbidrag avses försäljningsvärdet av sålda, levererade varor eller utförda tjänster minskat med häremot svarande rörliga kostnader.

06. Försäkrad egendom

06.1 Försäkringen omfattar arbeten och hjälpmedel som försäkringstagaren

- äger eller
- ansvarar för eller

- i skriftligt avtal åtagit sig att försäkra

Försäkringen gäller även för Befintlig egendom.

För följande egendom gäller försäkringen med särskilda ersättningsbegränsningar

Ritningar och arkivalier samt datamedia*	- 80 000 kronor
Pengar och värdehandlingar*	
<ul style="list-style-type: none"> • förvarade i låst värdeskåp enligt SS 3000 eller SS 3150 eller SS-EN 1143 	- 80 000 kronor
<ul style="list-style-type: none"> • vid rån* eller överfall 	- 80 000 kronor
Arbetstagares egendom*	- 8 000 kronor

06.2 Undantag

Försäkringen gäller inte för

Arbeten* avseende

- petrokemisk industri, atomkraftverk
- bro, viadukt, berggrum, tunnel
- dammbyggnad, vattenkraftstation, hamnanläggning
- anläggning under, i eller ovanför vattendrag, sjö eller hav.

Hjälpmedel* av typ

- mobilkran, tornsvängkran
- gräv-, schakt-, väg- och pålningsmaskin
- övriga motordrivna fordon samt släpfordon till dessa
- luftfartyg, svävare, fartyg, kassun, mudderverk och pontonkran.

08. Försäkringsbelopp

08.1 Högsta ersättning

Högsta ersättning vid varje skada är begränsad till 500 000 kr.

19. Allriskförsäkring

19.1 Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för oförutsedd fysisk skada på eller förlust av försäkrad egendom.

Befintlig egendom

För Befintlig egendom* gäller försäkringen dock endast för sådan oförutsedd fysisk skada eller förlust som inträffar i direkt samband med åtgärd för utförande av avtalat åtagande.

Skada på Arbeten efter garantitiden

Vid skada på Arbeten under ansvarstiden men efter försäkrad garantitids utgång enligt 02.1.3 och som överstiger avtalad självrisk åtar sig bolaget dessutom gentemot försäkringstagaren att

- utreda om ansvarighet föreligger
- förhandla med motparten
- föra försäkringstagarens talan vid rättegång eller skiljemannaförfarande och därvid betala de rättegångs- eller skiljemannakostnader som den försäkrade åsamkas eller åläggs betala och som inte kan erhållas av motpart eller annan.

19.2 Undantag

19.2.1 Försäkringen gäller inte för

- kostnad för att åtgärda fel i material eller i utförd arbetsprestation och inte heller för skada på Arbeten* som orsakats av sådant fel
- kostnad för att åtgärda Arbeten som är felaktiga på grund av ofullständiga eller felaktiga beräkningar, ritningar, beskrivningar, råd eller anvisningar och inte heller för skada på Arbeten som orsakats av sådan felaktighet.

Undantaget avser dock endast sådana kostnader som skulle ha uppkommit om felaktigheten hade åtgärdats omedelbart före skadans uppkomst

19.2.2 skada som består i förslitning, förbrukning, korrosion (t ex rost eller frätning), beläggning eller avsättning såvida inte skadan uppkommer på grund av en extraordinär händelse. Med extraordinär händelse avses en plötslig och oförutsedd händelse som ligger utanför ramen för de risker som normalt är förbundna med användningen av den egendom som skadas

19.2.3 skada genom, stöld, bedrägeri, förskingring eller liknande förmögenhetsbrott. Vid stöld eller annat tillgrepp gäller dock försäkringen om tidpunkten för brottet kan preciseras och om rimliga säkerhetsåtgärder har vidtagits med hänsyn till egendomens värde och stöldbegärlighet samt förhållandena i övrigt

19.2.4 skada som är av sådan art att den inte påverkar egendomens användbarhet eller som kan avhjälpas genom normal service eller justering

19.2.5 skada på begagnad egendom till följd av provdrift eller liknande. Försäkringen gäller dock omden försäkrade kan påvisa att skadan inte till någon del orsakats av bristfällighet eller felaktighet den begagnade egendomen,

19.2.6 skada som orsakats av handlande eller underlåtenhet, som - med hänsyn till omständigheterna - inneburit betydande risk för skadans uppkomst. Försäkringen gäller dock om den försäkrade kan visa att varken han eller hans arbetsledning varit medveten om eller borde ha varit medveten om skaderisken

19.2.7 skada på Hjälpmedel* som består i sönderfrysning av förbränningsmotor med därtill hörande kylsystem

19.2.8 skada på Hjälpmedel* som inte är en följd av påvisbar yttre orsak

19.2.9 skada på förbrukningsmaterial ingående i Hjälpmedel*, t ex drivmedel, däck och slangar, filter, linor, packningar, remmar och kedjor, larvband och transportband.

Försäkringen gäller dock om den försäkrade kan påvisa att skadan har uppkommit genom oförutsedd yttre orsak och att skadan skulle ha uppkommit även om egendomen inte varit i drift

19.2.10 skada vars uppkomst eller omfattning har direkt eller indirekt samband med genombrott i damm avsedd för magasinering av vatten för kraftverk, som inte utgör arbete

19.2.11 Vid skada på Arbeten efter utgången garantitid gäller försäkringen inte för skada till följd av fel som, i kontrakt eller administrativa föreskrifter, särskilt avtalats om att anses vara väsentliga.

41. Skadevärderingsregler

Skada på egendom värderas enligt skadevärderingsreglerna i A1.41.

41.1. Merkostnader för forceringsåtgärder

Vid värdering av skada på Arbeten inräknas, utöver skadekostnaden beräknad enligt A2.41, även skäliga merkostnader för forceringsåtgärder, under förutsättning att försäkringstagaren inte kan åberopa rätt till tidsförlängning enligt branschavtal eller motsvarande individuellt avtal.

Exempel på sådan merkostnad är försäkringstagarens övertidsarbete, inköp till överpris för snabbare leverans och transport på annat sätt än med sedvanligt transportmedel. Merkostnad som inte avser återställande av skada inräknas inte.

Högsta ersättning för merkostnad är 50 000 kronor.

41.1. Skadevärdering extrakostnader

Skada värderas till verifierade ofrånkomliga kostnader, hänförliga till ansvarstiden, för rimliga åtgärder för att upprätthålla den försäkrade verksamheten i den omfattning den skulle haft om skada inte inträffat.

Ansvarstiden är sex månader.

41.2 Skadevärdering täckningsbidragsförlust

Skada värderas till bortfall av täckningsbidrag under ansvarstiden. Med täckningsbidrag avses försäljningsvärdet av utförda tjänster minskat med häremot svarande rörliga kostnader.

Ansvarstiden är sex månader.

42. Självrisk*

Självrisken är 1 400 kronor.

42.1 Särskild självrisk*

Vid skada genom stöld är självrisken 4 000 kronor.

42.2 Karens*

För extrakostnader eller uppkommet bortfall av täckningsbidrag orsakat av avbrott är karenstiden 24 timmar.

43. Skadeersättningsregler

43.1 Förstariskförsäkring*

43.1.1 Ersättningsbelopp

Ersättningsbeloppet utgörs av

- skadebelopp enligt A2.41 Skadevärderingsregler
- röjningskostnad enligt A2.43.4
- räddningskostnad enligt A2.43.5

med avdrag för självrisk* enligt A2.42 och med hänsyn till leverantörsgaranti enligt A2.43.7.

43.1.2 Högsta ersättning

Ersättning lämnas enligt A2.08.

43.4 Röjningskostnad

I samband med sådan skada som omfattas av försäkringen lämnas även ersättning för kostnader för nödvändig rivning, röjning, borttransport, destruktion och deponering.

Ersättning lämnas inte för röjning av oförsäkrade grunder och fundament.

Vid förstariskförsäkring* begränsas den sammanlagda ersättningen till försäkringsbeloppet.

43.5 Räddningskostnad

Bolaget ersätter den försäkrades kostnader för räddningsåtgärder enligt R.05 endast i den mån de varit ägnade till att begränsa sådan fysisk skada som inträffat och som omfattas av försäkringen. Bolaget ersätter sådana åtgärder som med hänsyn till omständigheterna varit skäliga.

I samband med sådan skada som omfattas av försäkringen lämnas även ersättning för skada som uppkommit genom att försäkrad egendom vid skälig räddningsåtgärd skadats, förkommit eller stulits. Ersättning lämnas dock inte om gottgörelse kan erhållas från annat håll.

Vid förstariskförsäkring* begränsas den sammanlagda ersättningen till försäkringsbeloppet.

43.6 Åtkomst- och återställandekostnader

Vid ersättningsbar skada på Arbeten, under entreprenad- eller garantitid, vilken beror på något sådant fel som anges i A2.19.2.1 och som överstiger avtalad självrisk ersätter bolaget även kostnad för lokalisering och friläggning av felet om detta erfordras för att avhjälpa skadan. Även kostnad för återställande ersätts. Kostnad för att avhjälpa själva felet ersätts inte.

43.7 Inteckningshavare

Om den som innehar rätt enligt företagsinteckning anmäler namn och adress hos bolaget, så har han, om skadan avser företagsintecknad egendom, företrädesrätt till ersättning för skada genom brand, åskslag, explosion eller luftfartyg. Detta gäller oavsett om ersättningen lämnas på grund av brandförsäkringsavtal eller annat försäkringsavtal. Företrädesrätten gäller om ersättningsbeloppet överstiger 10 % av försäkringsbeloppet för ifrågavarande slag av egendom. Gällande lag om inbördes företrädesrätt mellan dessa inteckningshavare samt om andra rättsägares rätt vid konkurs och utmätning är tillämplig.

43.8 Leverantörsgaranti

Är leverantör eller entreprenör enligt åtagande i avtal skyldig att ersätta skada på försäkrad egendom betalar bolaget inte kostnaden härför. Denna begränsning avser dock inte följdskada på annan funktionell enhet än den som varit felaktig.

Undantaget tillämpas inte i den mån leverantör eller entreprenör inte kan fullgöra sin skyldighet och den försäkrade kan styrka detta.

Är den försäkrade tillverkare eller försäljare av den försäkrade egendomen, lämnas inte ersättning för skada på denna, om skadan skulle ha omfattats av för branschen gängse garanti vid försäljning eller leverans.

Anmärkning

Bestämmelserna tillämpas inte på Arbeten*.

43.9 Skadeersättningsregler i övrigt

Entreprenadavtalets regler beträffande den försäkrades rätt att återställa skadat Arbete* ska tillämpas.

Bolaget har rätt att i stället för att betala kontant ersättning föreskriva att skadad egendom återställs eller tillhandahålla annan likvärdig egendom.

Bolaget är inte skyldigt att överta skadad egendom, men har rätt att efter värdering överta större eller mindre del av denna.

Kommer egendom för vilken ersättning utgetts till rätta ska egendomen snarast ställas till bolagets förfogande. Den försäkrade får dock behålla egendomen om han utan dröjsmål återbetalar därför erhållen ersättning.

43.10 Tidpunkt för betalning av skadeersättning

Ersättning ska betalas senast en månad efter det att den försäkrade styrkt sitt krav och i övrigt fullgjort vad som åligger honom.

Den del av ersättningen som den försäkrade har rätt till först när försäkrad egendom återställs eller återanskaffas, ska betalas senast 1 månad efter det att den försäkrade visat att så skett.

Om myndighets förbud att återuppföra skadad byggnad* överklagats och bolaget på grund av detta väntat med att betala ut ersättning, ska ersättningen betalas senast 1 månad efter det att bolaget fått kännedom om att överklagandet inte lett till ändring.

Om polisutredning avvaktas ska ersättning betalas senast en månad efter det att bolaget erhållit utredningen.

43.11 Ränthebestämmelser

Betalas skadeersättning senare än vad som sagts ovan utgår dröjsmålsränta enligt räntelagen.

För den tid som utbetalning fördröjts genom polisutredning betalar bolaget ränta enligt Riksbankens referensränta.

Ränta betalas inte om den är mindre än 1 % av prisbasbeloppet*.

Bolaget betalar inte den ränta som beror på den försäkrades dröjsmål att fullgöra vad som ankommit på honom enligt avsnitt R.

C. Ansvarsförsäkring

01. Vem försäkringen gäller för och försäkrad verksamhet

Försäkringen avser i försäkringsbrevet angiven verksamhet och gäller för försäkringstagaren (den försäkrade) och dennes arbetstagare för skada orsakad i tjänsten.

Försäkringen gäller också för den försäkrade såsom brukare av fastighet där verksamheten bedrivs samt för byggnads- och anläggningsarbeten som utförs på sådan fastighet.

02. När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skadeståndskrav som avser skada som inträffar under den tid försäkringen är i kraft.

Vid serieskada* anses samtliga skador i serien utgöra en skada och försäkringen gäller även för skada som inträffat efter försäkringstiden förutsatt att den första skadan i serien har inträffat under försäkringstiden. Om den första skadan i en serieskada inträffar före försäkringstiden omfattar försäkringen inte denna eller efterföljande skador i serien

Vid serieskada anses samtliga skador utgöra en enda skada även i frågan om försäkringens självrisk och försäkringsbelopp. Självrisk och det försäkringsbelopp som var gällande när den första skadan i serien av skador inträffade gäller för hela serieskadan enligt punkt C. 42 Självrisk samt C.43.1 Högsta ersättning.

03. Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada som inträffar i Norden.

Vid försäljnings- och inköpsresor samt vid konferenser och mässor gäller försäkringen dock för skada som inträffar i hela världen.

08. Försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppet anger det belopp till vilket skadestånd inklusive ränta, utrednings-, förhandlings-, rättegångs- och räddningskostnader sammanlagt är försäkrade.

11. Vad försäkringen gäller för

Anmärkning

Ansvarsförsäkringen inkluderar produktansvar.

11.1 Person- och sakskada

Försäkringen omfattar skadeståndsskyldighet för person- och sakskada samt förmögenhetsskada till följd av sådan ersättningsbar skada enligt

- allmänna skadeståndsrättsliga regler
- allmänna bestämmelser utgivna av branschorganisation inom den försäkrades verksamhetsområde, när dessa avtalats
- sedvanligt kontrakt med järnvägsförvaltning för skada genom rullande materiel, överskriden lastprofil, trafik på stickspår eller användande av oöverskriden järnvägsövergång

- sedvanligt kontrakt med strömleverantör där den försäkrade övertagit ansvar enligt ellagen
- sedvanligt nyttjanderättsavtal med fastighetsägare avseende övertaget fastighetsägaransvar.

Om denna försäkring gör undantag för sak- eller personskada gäller denna försäkring inte heller för förmögenhetsskada till följd av den undantagna skadan.

Anmärkning

Ingrediens- och komponentskada

Försäkringen gäller för ingrediens- och komponentskada som uppkommit till följd av att en produkt som är levererad av den försäkrade, genom förening med en annan produkt blivit en oförenlig del av en slutprodukt på sådant sätt att slutprodukten skadats eller inte kan användas för avsett ändamål.

11.2 Ren förmögenhetsskada

Försäkringen omfattar skadeståndsskyldighet för ren förmögenhetsskada i vissa fall enligt C.12.5.1.

Anmärkning

Med ren förmögenhetsskada menas ekonomisk skada som uppstår utan samband med person- eller sakskada.

11.3 Ansvar enligt Dataskyddsförordningen

Försäkringen omfattar den skadeståndsskyldighet för materiell eller immateriell skada som den försäkrade kan bli skyldig att betala enligt Artikel 82 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (Dataskyddsförordningen).

11.20 Åtagande

Vid skadeståndskrav som kan omfattas av försäkringen och som överstiger avtalad självrisk* åtar sig bolaget gentemot den försäkrade att

- utreda om skadeståndsskyldighet föreligger
- förhandla med den som kräver skadestånd
- föra den försäkrades talan vid rättegång eller skiljemannaförfarande och därvid betala de rättegångs- eller skiljemannakostnader som den försäkrade åsamkas eller åläggs att betala och som denne inte kan få ut av motpart eller annan samt
- betala det skadestånd som den försäkrade är skyldig att erlagga.

12. Vad försäkringen inte gäller för

12.1 Levererad produkt m.m.

12.1.1 Levererad produkt

Försäkringen gäller inte för

- skada på produkt som den försäkrade levererat om skadan består i eller är en följd av fel, brist eller defekt hos produkten eller i montering, uppförande eller annan åtgärd i samband med leverans av produkten
- kostnad i samband med reklamation, utbyte eller återtagande av levererad produkt. Försäkringen gäller inte heller för räddningskostnader eller andra kostnader till följd av att levererad produkt befaras orsaka skada
- skada som kan avhjälpas genom åtgärdande av fel, brist eller defekt hos levererad produkt.

Med skada på levererad produkt förstås här även skada som beror på att den levererade produkten måste undersökas, repareras eller bytas ut och att ingrepp därmed måste ske i annan egendom än den levererade produkten.

12.1.2 Bristande produktsäkerhet

Försäkringen gäller inte för skada genom levererad produkt när den försäkrade underlåtit att utföra sedvanliga undersökningar, provningar eller analyser för att fastställa produktens lämplighet för avsett ändamål och detta medfört att fel, brist eller defekt i produkten inte upptäckts.

12.1.3 Utebliven effekt

Försäkringen gäller inte för skada genom att levererad kemisk produkt eller levererat läkemedel inte förhindrat, avbrutit eller påverkat sådant beräkneligt händelseförlopp eller sådan beräknelig utveckling eller sjukdom som pågår eller skulle ha uppkommit om produkten inte använts.

12.2 Omhändertagen egendom¹

Försäkringen gäller inte för skada på egendom som den försäkrade eller annan för hans räkning

- hyr, leasar, lånar eller nyttjar. Försäkringen gäller dock för skada genom brand, explosion, sotutströmning och utströmning av vatten från ledningssystem på lokal som försäkringstagaren hyr för sin verksamhet
- på grund av särskilt åtagande yrkesmässigt lyfter, transporterar eller förvarar
- uppför eller nedmonterar, om egendomen ingår i byggnadsverk eller broar. Försäkringen gäller dock för skada när försäkringstagaren i skriftligt avtal åtagit sig att försäkra sådan omhändertagen egendom i samband med entreprenadarbeten
- omhänderhar för att i serie tillverka, bearbeta eller ihopsätta, såvida inte skada drabbar enstaka exemplar
- omhänderhar för försäljning.

Försäkringen gäller inte heller om skada på sådan egendom inträffar sedan egendomen avlämnats eller återlämnats.

Anmärkning

Särskild självrisk* gäller enligt C 42.1 för andra lyft eller transporter än de som är undantagna i C.12.2.

12.3 Trafik med motordrivet fordon¹

Försäkringen gäller inte för skada som omfattas av trafikförsäkring, som tillhandahålls i landet ifråga, och som inträffar till följd av trafik med motordrivet fordon

- för vilket trafikskadelagen eller motsvarande utländsk lagstiftning gäller

- när det används inom tävlingsområde

när den försäkrade eller någon som denne ansvarar för är ägare, brukare eller förare av det motordrivna fordonet.

Detta undantag tillämpas även om den försäkrade underlåtit att teckna trafikförsäkring.

12.4 Luftfartyg, skepp, båtar och liknande¹

Försäkringen gäller inte för

- skada genom luftfartyg (bland annat drönare), svävare eller hydrokopter
- sakskada orsakad genom segel- eller maskindrivna skepp och båtar eller genom kollision med av dessa bogserade föremål när den försäkrade, eller någon som denne ansvarar för är ägare, brukare eller förare av dessa farkoster.

12.5 Miljöansvar¹

12.5.1 Försäkringen gäller inte för skada som består i eller är en följd av miljöskada. Med miljöskada avses skadeståndsskyldighet enligt miljöbalken.

Försäkringen gäller dock om skada beror på

- att fel - dock ej fel i planering eller konstruktion eller val av arbetsmetod - tillfälligt har begåtts
- att fel plötsligt och oförutsett har uppkommit på byggnad, anläggning eller anordning.

I dessa fall gäller försäkringen även för ren förmögenhetsskada*.

Anmärkning

Särskild självrisk* gäller enligt C 42.1 vid ren förmögenhetsskada.

12.5.2 Försäkringen gäller inte för sakskada eller ren förmögenhetsskada som den försäkrade kan bli ansvarig för enligt miljöbalken i egenskap av byggherre eller entreprenör om skadan orsakats genom sprängning, pålning, spontning, schaktning eller grävning.

12.6 Straffskadestånd

Försäkringen gäller inte för straffskadestånd (punitive damages) eller annan liknande ersättning.

12.7 Fel och brist i utredningar och beskrivningar

Försäkringen gäller inte för skada uppkommen till följd av fel eller brist i utredningar, beskrivningar, beräkningar, ritningar, råd eller

¹ Detta undantag tillämpas inte vid skada genom levererad produkt. Härmed avses skada orsakad av defekt som funnits hos produkten när den sattes i omlopp av den försäkrade eller därefter tillförts produkten genom åtgärder som den försäkrade eller för hans räkning annan person vidtagit.

anvisningar, som lämnats i yrkesmässigt rådgivande verksamhet (konsultuppdrag).

12.8 Förutsebar skada

Försäkringen gäller inte för skada som uppkommit under sådana omständigheter att det för den försäkrade eller försäkrades anställda i ledande ställning inom företaget eller på platsen borde ha stått klart att skada med stor sannolikhet skulle komma att inträffa.

12.9 Lag, myndighets föreskrift, domstols dom eller beslut

Försäkringen gäller inte för skada som orsakats genom åsidosättande av lag, myndighets föreskrift, domstols dom eller beslut, såvida inte den försäkrade kan visa att arbetsledningen varken haft eller borde haft kännedom om åsidosättandet.

12.10 Atomskada

Försäkringen gäller inte för sådan atomskada som den försäkrade kan göras ansvarig för enligt atomansvarighetslagen eller motsvarande utländsk lagstiftning.

12.21 Terrorism*

Försäkringen gäller inte för förlust, skada, kostnad eller utgift som kan antas vara direkt eller indirekt, helt eller till någon bidragande del orsakad av terrorismhandling eller åtgärd som vidtagits i syfte att förhindra eller reagera på terrorismhandling.

Detta gäller inte om den försäkrade kan visa att förlusten, skadan, kostnaden eller utgiften saknar samband med terrorismhandling eller sådan åtgärd.

12.26 Läkemedel* och silikonbaserade implantat

Försäkringen gäller inte för skada orsakad av läkemedel och silikonbaserade implantat

12.27 Tobak

Försäkringen gäller inte för skada vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt orsakats av eller har samband med tobak.

12.28 Asbest, formaldehyd och PCB

Försäkringen gäller inte för skada orsakad av asbest, formaldehyd eller PCB.

12.29 Krav mellan försäkrade

Skada som de försäkrade orsakar varandra ersätts inte, om inte detta särskilt framgår av försäkringsbrevet.

12.30 Arbetsskada

Försäkringen gäller inte för arbetsskada* som drabbar försäkrads egna anställda. Försäkringen gäller dock vid krav som avser inkomstförlust till följd av färdolycksfall.

För arbetsskada som drabbar annan än försäkrads egna anställda gäller försäkringen inte i den mån den skadade är berättigad till ersättning genom annan försäkring.

12.31 Annan försäkring

Försäkringen gäller inte till den del ersättning kan lämnas genom annan försäkring. Försäkringen gäller dock om regressrätt föreligger mot den försäkrade.

12.32 Patientansvar

Försäkringen gäller inte för patientskada i den mån den skadade är berättigad till patientskadeersättning för skadan enligt patientskadlagen (1996:799). Försäkringen gäller dock för regresskrav avseende patientskadeersättning som riktas mot den försäkrade på produktansvarsgrund.

42. Självrisk

Självrisken är 4 500 kronor.

Endast en självrisk dras

- vid serieskada
- för skador som uppkommit av samma orsak och vid samma skadetillfälle.

42.1 Särskild självrisk

Självrisken* är lägst

- 8 000 kronor vid skada på egendom som den försäkrade eller för hans räkning annan person, åtagit sig att installera, montera, demontera, bearbeta, kontrollera, besiktiga eller tillse
- 8 000 kronor vid skada på egendom som den försäkrade eller för hans räkning annan person, lyft eller transporterat, i andra fall än de som är undantagna i C.12.2
- 10 % av skadebeloppet, dock lägst 8 000 kronor vid byte eller ändring av lås till följd av nyckelförlust
- 30 % av skadebeloppet, dock lägst 20 000 kronor och högst 100 000 kronor vid sakskada genom brand eller explosion som orsakats av heta arbeten på tillfällig arbetsplats
- 40 000 kronor vid ren förmögenhetsskada* enligt C.12.5.1.

43. Skadeersättningsregler

Bolaget ersätter

- kostnaderna enligt C.11.20
  - räddningskostnader enligt C.43.2
- med avdrag för självrisk* enligt C.42.

43.1 Högsta ersättning

Bolagets ersättningsskyldighet är begränsad till 10 000 000 kronor under försäkringsperioden dock högst

- 200 000 kronor vid skada på egendom som lyfts eller transporterats i andra fall än de som är undantagna i C.12.2
- 500 000 kronor vid byte eller ändring av lås till följd av nyckelförlust
- 250 000 vid skada enligt C.11.3
- 1 000 000 för ren förmögenhetsskada* enligt C.12.5.1.

43.2 Räddningskostnad

Om den försäkrade haft utgift (räddningskostnad) för att begränsa omedelbart förestående eller inträffad skada som kan föranleda skadeståndsskyldighet som omfattas av försäkringen, lämnas ersättning om åtgärderna med hänsyn till omständigheterna varit skäliga.

Ersättning lämnas dock inte för kostnad för att avvärja befarad skada på grund av defekt hos levererad produkt.

43.3 Tidpunkt för betalning av ersättning

Ersättning ska betalas senast 1 månad efter det att den försäkrade fullgjort vad som åligger honom enligt avsnitt R.

43.4 Räntebestämmelser

Betalas ersättning senare än vad som sagts ovan betalas dröjsmålsränta enligt räntelagen.

Ränta betalas inte om den är mindre än 1 % av prisbasbeloppet*.

Bolaget betalar inte den ränta som beror på den försäkrades dröjsmål att fullgöra vad som ankommit på honom enligt avsnitt R.

C2. Ansvarsförsäkring för rådgivande konsulter

01. Vem försäkringen gäller för och försäkrad verksamhet

Försäkringen gäller för försäkringstagaren och dennes arbetstagare (de försäkrade) för skada orsakad i tjänsten och avser i försäkringsbrevet angiven verksamhet.

02. När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skadeståndskrav som muntligen eller skriftligen framställs mot den försäkrade under den tid försäkringen är i kraft under förutsättning att skadan orsakats av handling som företagits efter försäkringens begynnelse dag.

02.1 Efteranmälningskydd

Försäkringen gäller för skadeståndskrav som framställs och anmäls till bolaget senast sex månader efter försäkringens upphörande under förutsättning att skadan orsakats av handling som företagits under försäkringens giltighetstid.

Anmärkning

Med handling förstås även underlåtenhet att handla.

03. Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada som inträffar inom Norden.

08. Försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppet anger det belopp till vilket skadestånd inklusive ränta, utrednings-, förhandlings-, rättegångs-, skiljemanna- och räddningskostnader sammanlagt är försäkrade.

11. Vad försäkringen gäller för

11.1 Ansvar för rådgivande verksamhet

Försäkringen omfattar skadeståndsskyldighet för person- och sakskada samt ren förmögenhetsskada* enligt i branschen gällande standardavtal framtaget av branschorganisation och enligt allmänna skadeståndsrättsliga regler* som den försäkrade i sin rådgivande verksamhet tillfogar uppdragsgivare eller annan.

11.3 Ansvar enligt Dataskyddsförordningen

Försäkringen omfattar den skadeståndsskyldighet för materiell eller immateriell skada som den försäkrade kan bli skyldig att betala enligt Artikel 82 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (Dataskyddsförordningen).

11.20 Åtagande

Vid skadeståndskrav som kan omfattas av försäkringen och som överstiger avtalad självrisk* åtar sig bolaget gentemot den försäkrade att

- utreda om skadeståndsskyldighet föreligger
- förhandla med den som kräver skadestånd
- föra den försäkrades talan vid rättegång eller skiljemannaförfarande och därvid betala de rättegångs eller skiljemannakostnader som den försäkrade åsamkas eller åläggs att betala och som denne inte kan få ut av motpart eller annan samt
- betala det skadestånd som den försäkrade är skyldig att erlagga.

12. Vad försäkringen inte gäller för

12.1 Försäkringen gäller inte för

- skada i samband med konstruktionsarbete eller annat tekniskt arbete*
- skada som uppstår vid leverans av produkt
- skada som uppstår på levererad produkt eller kostnader som sådan skada kan medföra
- skada som tillfogas ägare, delägare eller arbetstagare i den försäkrade verksamheten
- någon form av garanti eller utfästelse av resultat eller ansvar, såvida inte skadeståndsskyldighet föreligger utan garantin eller utfästelsen
- böter, viten ersättning med karaktär av straffskadestånd (t ex "punitive damages") eller annan liknande ersättning
- skada som grundar sig på eller är en följd av att avtal mellan den försäkrade och annan hävs
- skadeståndskrav i de fall den försäkrade kan åberopa ansvarsbegränsning enligt avtal eller författning
- skada som är en följd av att uppdrag eller del därav inte redovisas i rätt tid

- skada genom felräkning vid in- eller utbetalning av kontanta medel
- skada som orsakas vid tillståndspliktig verksamhet enligt lag (2007:528) om värdepappersmarknaden, lag (2004:46) om investeringsfonder, lag (2005:405) om försäkringsförmedling, fastighetsmäklarlagen (2011:666) och revisorslagen (2001:883)
- skada som advokat samt biträdande jurist anställd vid advokatbyrå orsakar i sin verksamhet (advokatverksamhet)
- skada som den försäkrade eller någon för vilken han svarar, genom avtal åtagit sig att ersätta utöver gällande skadeståndsrätt eller i branschen gällande standardavtal
- indirekta skador (t ex utebliven vinst)
- krav som framställts av försäkrad mot en annan försäkrad som omfattas av detta försäkringsavtal
- miljöskada
- skada som orsakats genom brott
- skada genom luftfartyg, svävare, hydrokopter, motordrivet fordon, segel- eller maskindrivna skepp och båtar eller genom kollision med av dessa bogserade föremål
- personligt skadeståndsansvar i samband med styrelseuppdrag.

12.8 Förutsebar skada

Försäkringen gäller inte för skada som uppkommit under sådana omständigheter att det för den försäkrade eller försäkrades anställda i ledande ställning inom företaget eller på platsen borde ha stått klart att skada med stor sannolikhet skulle komma att inträffa.

12.9 Lag, myndighets föreskrift, domstols dom eller beslut

Försäkringen gäller inte för skada som orsakats genom åsidosättande av lag, myndighets föreskrift, domstols dom eller beslut, såvida inte den försäkrade kan visa att anställda i ledande ställning varken haft eller borde haft kännedom om åsidosättandet.

12.30 Arbetsskada

Försäkringen gäller inte för arbetsskada* som drabbar försäkrads egna anställda. Försäkringen gäller dock vid krav som avser inkomstförlust till följd av färdolycksfall.

För arbetsskada som drabbar annan än försäkrads egna anställda gäller försäkringen inte i den mån den skadade är berättigad till ersättning genom annan försäkring.

12.31 Annan försäkring

Försäkringen gäller inte till den del ersättning kan lämnas genom annan försäkring. Försäkringen gäller dock om regressrätt föreligger mot den försäkrade.

42. Självrisk

Självrisken är 10 000 kronor.

Endast en självrisk uttas för skador som uppkommit av samma orsak även om de inträffar vid skilda tillfällen under försäkringsperioden.

43. Skadeersättningsregler

Bolaget ersätter

- kostnaderna enligt C12.11.20
- räddningskostnader enligt C12.43.2 med avdrag för självrisk* enligt C12.42.

43.1 Högsta ersättning

Försäkringsbeloppet är 500 000 kronor och är det högsta belopp för vilket bolaget sammanlagt kan bli ersättningskyldigt under försäkringsperioden.

Flera skador anses som en skada om de uppkommit av samma orsak.

43.2 Räddningskostnad

Om den försäkrade haft utgift (räddningskostnad) för att begränsa omedelbart förestående eller inträffad skada som kan föranleda skadeståndsskyldighet som omfattas av försäkringen, lämnas ersättning om åtgärderna med hänsyn till omständigheterna varit skäliga.

43.3 Tidpunkt för betalning av ersättning

Ersättning ska betalas senast en månad efter det att den försäkrade fullgjort vad som åligger honom enligt avsnitt R.

43.4 Räntebestämmelser

Betalas ersättning senare än vad som sagts ovan betalas dröjsmålsränta enligt räntelagen.

Ränta betalas inte om den är mindre än 1 % av prisbasbeloppet*.

Bolaget betalar inte den ränta som beror på den försäkrades dröjsmål att fullgöra vad som ankommit på honom enligt avsnitt R

C3. Miljöansvar för entreprenörer

01. Vem försäkringen gäller för och försäkrad verksamhet

Försäkringen avser i försäkringsbrevet angiven entreprenadverksamhet och gäller för försäkringstagaren (den försäkrade) och dennes arbetstagare för skada orsakad i tjänsten.

02. När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skadeståndskrav som avser skada som inträffar under den tid försäkringen är i kraft.

03. Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada som inträffar inom Norden.

08. Försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppet anger det belopp till vilket skadestånd inklusive ränta, utrednings-, förhandlings-, rättegångs- och räddningskostnader sammanlagt är försäkrade.

11. Vad försäkringen gäller för

11.5 Miljöpåverkan och markarbeten

11.5.1 Person-, sak- eller ren förmögenhetsskada på grund av miljöpåverkan

Försäkringen gäller för person- och sakskada samt ren förmögenhetsskada* enligt miljöbalken som består i eller är en följd av

- förorening av eller annan inverkan på vattendrag, sjö, vattentäkt eller annat vattenområde, grundvatten samt mark, byggnad*, anläggning eller anordning
- ändring av grundvattennivån om skadan inträffar inom två år efter utförandet av det skadegörande arbetet
- rök, sot, damm, ånga, gas eller annan luftförorening
- buller
- skakning
- värme, lukt eller ljus
- annan liknande störning.

11.5.2 Sakskada och ren förmögenhetsskada på grund av markarbeten

Försäkringen gäller för sakskada och ren förmögenhetsskada* som den försäkrade kan bli ansvarig för enligt miljöbalken om skadan orsakats genom följande markarbeten; sprängning, pålning, spontning, schaktning eller grävning.

11.6 Byggarbetsmiljösamordnare enligt arbetsmiljölagen

Försäkringen gäller för det ansvar som följer av 3 kap 6-7 §§ arbetsmiljölagen som den försäkrade har som byggarbetsmiljösamordnare eller självständig uppdragstagare.

11.20 Åtagande

Vid skadeståndskrav som kan omfattas av försäkringen och som överstiger självrisken åtar sig bolaget gentemot den försäkrade att

- utreda om skadeståndsskyldighet föreligger
- förhandla med den som kräver skadestånd
- föra den försäkrades talan vid rättegång eller skiljemannaförfarande och därvid betala de rättegångs- eller skiljemannakostnader som den försäkrade åsamkas eller åläggs att betala och som denne inte kan få utav motpart eller annan samt
- betala det skadestånd som den försäkrade är skyldig att erlagga.

12. Vad försäkringen inte gäller för

12.1 Försäkringen gäller inte för skada

- som den försäkrade åtagit sig att ersätta utöver AB 04 eller annan allmän bestämmelse utfärdad av branschorganisation inom den försäkrades verksamhetsområde
- som den försäkrade kan bli ansvarig för i egenskap av byggherre
- som orsakats av verksamhet vid stationär anläggning

Anmärkning

Med byggherre avses den ägare eller brukare av fastighet för vars räkning arbete utförs.

12.2 Känd eller förutsebar miljöskada

Försäkringen gäller inte för miljöskada som vid försäkringens ikraftträdande var känd eller borde vara känd av företags- eller driftledning.

Försäkringen omfattar inte heller miljöskada som har sina orsaker i sådana omständigheter att den försäkrade eller hans driftledning borde ha insett att skada skulle komma att inträffa.

12.3 Böter, viten eller miljöskyddsavgift

Försäkringen gäller inte för böter, viten eller miljöskyddsavgifter.

12.4 Åsidosättande av lag eller myndighets föreskrift

Försäkringen gäller inte för miljöskada som orsakats av eller eljest har sin grund i åsidosättande av föreskrift i lag eller tillståndsbeslut, såvida inte den försäkrade kan visa att driftledningen, då miljöstöringen ägde rum, varken haft eller borde ha haft kännedom om åsidosättandet.

12.5 Atomskada

Försäkringen gäller inte för sådan atomskada som den försäkrade kan göras ansvarig för enligt atomansvarighetslagen eller motsvarande utländsk lagstiftning.

12.30 Arbetsskada

Försäkringen gäller inte för arbetsskada* som drabbar försäkrads egna anställda. Försäkringen gäller dock vid krav som avser inkomstförlust till följd av färdolycksfall.

För arbetsskada som drabbar annan än försäkrads egna anställda gäller försäkringen inte i den mån den skadade är berättigad till ersättning genom annan försäkring.

12.31 Annan försäkring

Försäkringen gäller inte till den del ersättning kan lämnas genom annan försäkring. Försäkringen gäller dock om regressrätt föreligger mot den försäkrade.

13. Särskilda krav vid grundlägningsarbete och förändring av grundvattennivån

13.1 Vid grundlägningsarbete ska förbesiktning (syneförrättning) ske av byggnader och anläggningar i grannskapet som enligt erfarenhet normalt löper risk att skadas. Förbesiktningens protokoll ska upprättas och kompletteras med erforderliga fotografier.

Förbesiktigad egendom ska efter grundlägningsarbetets slutförande utan dröjsmål efterbesiktigas.

13.2 Vid arbeten där grundvattennivån kan påverkas ska erforderliga undersökningar göras före arbetets genomförande för att fastställa grundvattennivån och dessutom ska nivån följas under arbetets gång.

13.3 Eftersätts kraven i 13.1 eller 13.2 lämnas endast ersättning för skada som genom tillförlitlig utredning visas ha uppkommit som en följd av grundläggningsarbetet eller förändringen av grundvattennivån. Det åligger den försäkrade att tillhandahålla sådan utredning.

Ersättning lämnas inte för kostnader för

- för- eller efterbesiktningar
- skydds- och förstärkningsåtgärder
- att fastställa och följa grundvattennivån.

42. Självrisk

42.1 Självrisk personskada

Självrisken vid personskada utgörs av självrisk enligt C.42 Ansvarsförsäkring.

42.2 Självrisk sakskada och ren förmögenhetsskada

Självrisken vid

- sakskada är lägst 10 % av skadebeloppet, dock lägst 8 000 kronor och högst 100 000 kronor.
- ren förmögenhetsskada* är lägst 10 % av skadebeloppet, dock lägst 20 000 kronor och högst 100 000 kronor.

43. Skadeersättningsregler

43.1 Högsta ersättning

Bolagets ersättningskyldighet är begränsad till 10 000 000 kronor per försäkringsår, dock högst 1 000 000 kronor per försäkringsår vid ren förmögenhetsskada*.

44. Återkrav

Har bolaget utgivit ersättning för den försäkrades räkning för skada som även byggherren eller annan är skyldig att ersätta enligt miljöbalken, övertar bolaget den försäkrades rätt att kräva ersättning av denne.

D. Förmögenhetsbrottsförsäkring

01. Vem försäkringen gäller för och försäkrad verksamhet

Försäkringen gäller för försäkringstagaren (den försäkrade) och avser i försäkringsbrevet angiven verksamhet.

02. När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada genom brott som förövas under den tid försäkringen är i kraft. Försäkringen gäller också för brott som upptäcks inom två år efter försäkringens upphörande under förutsättning att brott förövats under tid försäkringen varit i kraft.

03. Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada som uppkommer i Sverige.

08. Försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppet anger det belopp till vilket skada, skadestånd inklusive ränta, utrednings-, förhandlings-, rättegångs-, skiljemanna- och räddningskostnader sammanlagt är försäkrade.

11. Vad försäkringen gäller för

11.1 Förmögenhetsbrott

Försäkringen gäller för skada genom att arbetstagare hos den försäkrade i tjänsten gjort sig skyldig till något av följande i brottsbalken angivna förmögenhetsbrott som medför personlig vinning för någon:

- förskingring, undandräkt eller grov förskingring
- trolöshet mot huvudman
- bedrägeri, bedrägligt beteende eller grovt bedrägeri
- stöld, snatteri eller grov stöld.

Kan det inte fastställas vem som förövat brottet gäller försäkringen endast om det genom tillförlitlig utredning kan styrkas att någon av den försäkrades arbetstagare i tjänsten gjort sig skyldig till brottet.

Anmärkning

Med arbetstagare avses person med vilken den försäkrade ingått anställningsavtal och för vilken den försäkrade betalar arbetsgivaravgift enligt lagen om socialavgifter.

Med arbetstagare förstås även den för vilken den försäkrade har principalansvar enligt skadeståndslagen även om anställningsförhållande inte föreligger.

11.2 Dataintrång

Försäkringen gäller för skada, alltså försäkrads egen merkostnad eller förlust, sak- och personskada samt förmögenhetsskada till följd av sådan ersättningsbar skada och ren förmögenhetsskada, som åsamkas den försäkrade genom att någon i brottslig avsikt bereder sig tillgång till en uppgift som är avsedd för automatiserad behandling eller olovligen ändrar, utplånar, blockerar eller i register för in en sådan upptagning och därmed gör sig skyldig till

dataintrång enligt brottsbalken. Försäkringen gäller också för den skadeståndsskyldighet som kan åläggas den försäkrade till följd av sådan handling.

11.3 Åtagande

Vid skada som försäkringen gäller för och som överstiger avtalad självrisk åtar sig bolaget att

- betala den skada som förorsakats den försäkrade
- vid krav på skadestånd på grund av konstaterat förmögenhetsbrott eller dataintrång utreda och förhandla om eventuell skadeståndsskyldighet
- betala det skadestånd som den försäkrade är skyldig att betala
- betala skäliga rättegångskostnader.

12. Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte för

- skada som den försäkrade kan få ersättning för genom annan försäkring
- utrednings- och revisionskostnader för att fastställa skadans omfattning även om sådan kostnad uppkommit i samband med rättegång
- skada genom brott som förövats av arbetstagare efter det att genom försäkringen ersättningsbar skada, som orsakats av densamme, har upptäckts
- ränta på uppkommen kapitalförlust
- skada genom förlust av goodwill
- skada genom bestickning eller obehörigt utnyttjande eller röjande av företagshemlighet samt företagsspioneri och olovlig befattning med företagshemlighet
- på förhand avtalade skadestånd
- skada som uppkommer indirekt för försäkrad
- skada genom datavirus.

42. Självrisk

Självrisken är 10 000 kronor vid varje skada.

43. Skadeersättningsregler

Bolaget ersätter

- kostnaderna enligt D.11
  - räddningskostnader enligt D.43.2
- med avdrag för självrisk enligt D.42.

43.1 Högsta ersättning

Ersättningen för skada till följd av brott förövat under försäkringsperioden är begränsad till 500 000 kronor.

43.2 Räddningskostnad

Om den försäkrade haft utgift (räddningskostnad) för att begränsa omedelbart förestående eller inträffad skada som omfattas av försäkringen, lämnas ersättning om åtgärderna med hänsyn till omständigheterna varit skäliga.

43.3 Tillrättakommen egendom

Kommer egendom, för vilken ersättning utgetts, tillrätta ska egendomen ställas till bolagets förfogande. Den försäkrade får dock behålla egendomen om han utan dröjsmål återbetalar därför erhållen ersättning.

43.4 Tidpunkt för betalning av ersättning och räntebestämmelser

Ersättning ska betalas senast en månad efter det att den försäkrade fullgjort vad som åligger honom enligt R.04. Bolaget äger dock rätt att avvakta åtalsbeslut avseende det/de misstänkta brotten.

Betalas ersättning senare än vad som sagts ovan betalas dröjsmålsränta enligt räntelagen.

Ränta betalas inte om den är mindre än 1 % av prisbasbeloppet.

Bolaget betalar inte den ränta som beror på den försäkrades dröjsmål att fullgöra vad som ankommit på honom enligt R.04.

E1. Rättsskyddsförsäkring

01. Vem försäkringen gäller för och försäkrad verksamhet

01.1 Försäkringen avser i försäkringsbrevet angiven verksamhet och gäller för försäkringstagaren, dennes arbetstagare och andra medförsäkrade som anges i försäkringsbrevet (de försäkrade).

01.2 Försäkringen gäller också för försäkrad såsom brukare av fastighet, förutsatt att denna till övervägande del används i den försäkrade verksamheten.

02. När försäkringen gäller

Huvudregel

Försäkringen gäller för tvist som uppkommer under den tid försäkringen är i kraft under förutsättning att de händelser eller omständigheter som ligger till grund för tvisten inträffat under den tid försäkringen varit i kraft.

Om försäkringen upphört

Försäkringen gäller även för tvist som uppkommer efter det att försäkringen upphört på grund av att den försäkrade verksamheten upphört, förutsatt att de händelser och omständigheter som ligger till grund för anspråket inträffat under den tid försäkringen var i kraft samt att inte längre tid än 10 år förflutit sedan dessa händelser eller omständigheter inträffade.

Om rättsskydd beviljas efter det att försäkringen upphört så tillämpas den omfattning och de villkor som försäkringen hade vid tiden för de händelser och omständigheter som ligger till grund för anspråket.

Vid konkurs

Sätts försäkringstagaren i konkurs kan konkursboet endast ta försäkringen i anspråk för tvist som uppkommit före konkursen och för tvist som uppkommit efter konkursen men där de händelser och omständigheter som ligger till grund för tvisten inträffat före konkursen.

Anmärkning

Med tvist avses att anspråk helt eller delvis avvisas.

03. Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för tvist

- med motpart som har hemvist inom Norden
- med motpart som har en svensk filial under förutsättning att tvisten avser filialens verksamhet som bedrivs i Sverige och att tvisten prövas i svensk domstol med tillämpning av svensk lag.
- som avser fastighet belägen inom Norden.

Med svensk filial menas att filialen är registrerad hos Bolagsverket och har ett svenskt organisationsnummer.

Vid skattemål enligt E.11.4 gäller försäkringen endast för tvist som ska prövas i Sverige.

11. Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för nödvändiga och skäligen kostnader efter att tvist uppstått under följande förutsättningar.

- tvisten omfattas av försäkringen enligt E.11.1- 11.3 med de undantag som följer av E.12.1, eller i skattemål enligt E.11.4 med de undantag som följer av E.12.2
- försäkrad företräds av ett ombud i tvisten enligt R.03.2
- försäkrad inte kan få kostnaderna betalda av staten eller motpart.

Anmärkning

Försäkringen gäller således inte för brottmål.

11.1 Tvist utan rättegång

11.1.1 Försäkringen gäller för försäkrads egna ombudskostnader i tvist som kan prövas

- som tvistemål i tingsrätt
- som tvistemål i Patent- och marknadsdomstol
- i mark- och miljödomstol enligt vad som är föreskrivet om tvistemål i allmän domstol

i Sverige eller motsvarande instanser i övriga nordiska länder.

Försäkringen gäller inte för mål eller ärende som handläggs enligt lag om domstolsärenden.

11.1.2 Är tvisten sådan att den först ska prövas av annan instans, betalas endast kostnader som uppkommer efter sådan prövning. Har tingsrätt hänskjutit en tvist för medling till hyresnämnd gäller försäkringen även för sådan medling.

11.2 Tvistemål med rättegång

Försäkringen gäller för försäkrads egna rättegångskostnader och sådana motparts-kostnader som denne efter domstols prövning ålagts att betala i

- mål som anges i E.11.1.1 och i efterföljande prövning i hovrätt, Högsta domstolen, Mark- och Miljööverdomstol och Patent- och marknadsöverdomstol

Försäkringen gäller även för

- hyres- eller arrendetvist som prövas vid behörig hovrätt
  - överklagande av lantmäteriförrättning till mark- och miljödomstol och Mark- och Miljööverdomstol
- även om dessa inte rubriceras som tvistemål

Träffas förlikning under rättegång gäller försäkringen för rättegångskostnader som försäkrad åtagit sig att betala motpart, under förutsättning att det är uppenbart att domstolen på grund av nya omständigheter som framkommit under rättegången, skulle ha

ålagt försäkrad att betala rättegångskostnader med högre belopp om tvistemålet prövats av domstol.

Anmärkning

Som rättegångskostnad anses även kostnad för medlare som är förordnad enligt 42 kap 17 § andra stycket rättegångsbalken.

11.3 Tvist med skiljeförfarande

Försäkringen gäller för kostnader för skiljeförfarande om tvisten utan sådant förfarande skulle ha prövats av i E.11.1.1 nämnda domstolar. Ersättning lämnas för försäkrads egna kostnader och för sådana motpartskostnader som denne, efter skiljemännens prövning ålagts att betala, dock inte för ersättning till skiljemännen.

11.4 Skattemål

Försäkringen gäller för försäkrads ombudskostnader i tvist som prövas som skattemål i förvaltningsrätt, kammarrätt och Högsta förvaltningsdomstolen och som avser någon av följande skatter eller avgifter:

- inkomstskatt enligt inkomstskattelagen (1999:1229)
- skatt enligt lag (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader
- avgifter enligt socialavgiftslagen (2000:980)
- löneavgift enligt lag (1994:1929) om allmän löneavgift
- skatt enligt lag (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärsinkomster
- mervärdesskatt (moms) enligt mervärdesskattelagen (1994:200).

12. Vad försäkringen inte gäller för

12.1 Vissa undantagna tvister

Försäkringen gäller inte för tvist

- som vid rättslig prövning ska handläggas enligt 1 kap 3d § första stycket rättegångsbalken (så kallade småmål). Detta undantag tillämpas inte vid tvist på grund av försäkringsavtalet
- som rör sådan av försäkrad bedriven eller planerad verksamhet eller del därav som enligt miljölagstiftning kallas miljöfarlig verksamhet, oavsett om denna lagstiftning åberopas eller inte när försäkrad begär eller för talan om tillstånd, godkännande eller liknande om saken prövas av mark- och miljödomstol enligt plan- och bygglagen
- som rör förhållandet mellan arbetsgivare och nuvarande eller före detta arbetstagare
- som avser fordran eller annat anspråk som överlåtits på försäkrad om det inte är uppenbart att överlåtelsen skett innan händelser och omständigheter som ligger till grund för tvisten uppkom
- som grundar sig på försäkrads borgensåtagande eller liknande åtagande

- som avser skadestånd eller annat anspråk riktat mot försäkrad på grund av gärning som föranlett misstanke om brott eller åtal för brott som kräver grov oaktsamhet eller uppsåt för straffbarhet
- enligt marknadsföringslagen eller konkurrenslagen
- som gäller överklaganden av myndighets beslut avseende avgifter, viten, förbud och ålägganden. Försäkringen gäller dock för överklagande av lantmäteriförrättning enligt E.11.2.
- som avser ersättningsanspråk mot försäkrad som kan eller skulle kunna omfattas av ansvarsförsäkring oavsett som sådan är gällande eller inte
- som gäller försäkrad i egenskap av ägare, brukare eller förare av motordrivet fordon, husvagn eller annat släpfordon eller av vatten- eller luftfarkost och där skadan eller tvisten kan eller skulle ha kunnat omfattas av motorförsäkring, båtförsäkring eller annan liknande försäkring
- som rör försäkrad i egenskap av konkursgäldenär, part i ackordsförhandling utan konkurs eller part i förfarande som gäller företagsrekonstruktion
- där försäkrad inte har befogat intresse av att få sin sak prövad
- med part som omfattas av samma försäkringsavtal
- med företag inom samma koncern
- med nuvarande eller tidigare delägare
- som har samband med styrelseledamots eller aktieägares personliga betalningsansvar enligt aktiebolagslagen (2005:551) 25 kap 18 och 19 §§ eller motsvarande bestämmelser enligt äldre lag.

12.1.1 Vissa kostnader för eget arbete m m

Försäkringen ersätter inte

- kostnader som avser försäkrads eget arbete, tidsspillan, inkomstbortfall, resor eller uppehålle
- kostnader för utredning om innehållet i utomnordisk rätt
- kostnader för verkställighet av dom, beslut eller avtal
- bokföringskostnader
- avgifter, räntor, viten eller böter.

12.1.2 Vissa merkostnader

Försäkringen ersätter inte merkostnader på grund av att försäkrad

- anlitar fler än ett ombud eller byter ombud
- gjort sig skyldig till försumlig processföring eller på annat sätt förfarit försumligt
- underlåtit att i eller utom rättegång tillvarata möjligheten att få ersättning av staten eller av motpart
- krävs på högre ersättning för ombudskostnad än vad som utdömts efter prövning av domstol.

12.2 Vissa skattemål

Försäkringen gäller inte för tvist i skattemål avseende

- belopp som understiger 50 % av prisbasbeloppet
- omständigheter som utgör brott enligt skattebrottslagstiftning

- huruvida skatt eller avgift har inbetalts till myndighet
- mål som har sin grund i att Skatteverket anser att försäkrad har lämnat oriktiga uppgifter eller så ofullständiga uppgifter att försäkrad inte har ansetts fullgjort sin uppgiftsskyldighet på ett riktigt sätt (skönsbeskattning/skönstaxering)
- skattetillägg
- skatteflykt enligt lag mot skatteflykt.
- förhandsbesked

12.2.1 Vissa kostnader för eget arbete m m i skattemål

Försäkringen ersätter inte

- kostnader som uppkommit före skatteverkets slutliga beslut
- kostnader som avser försäkrads eget arbete, tidsspilla, inkomstbortfall, resor eller uppehåll
- bokföringskostnader
- andra avgifter än de under 11.4 nämnda
- skattetillägg, räntor eller viten.

12.2.2 Vissa merkostnader i skattemål

Försäkringen ersätter inte merkostnader på grund av att försäkrad

- anlitar fler än ett ombud eller byter ombud
- gjort sig skyldig till försumlig processföring eller på annat sätt förfarit försumligt.

42. Självrisk

Självrisken är 8 000 kronor och 20 % av kostnaderna som överstiger 8 000 kronor.

Endast en självrisk tillämpas

- när två eller flera av de försäkrade står på samma sida i en tvist
- när försäkrad har flera tvister som avser samma angelägenhet eller där yrkandena stöder sig på väsentligen samma händelser eller omständigheter, även om yrkandena inte stöder sig på samma rättsliga grund.
- om flera skattemål hänför sig till samma beskattningsår.

43. Skadeersättningsregler

Bolaget ersätter

- kostnaderna enligt E.11 med avdrag för
- självrisk* enligt E.42.

43.1 Högsta ersättning

Bolagets ersättningskyldighet för ombuds- och rättegångskostnader under försäkringsperioden är begränsad till högst 200 000 kronor totalt för avsnitten E.1 och E.2.

En tvist föreligger om

- två eller flera av de försäkrade står på samma sida i en tvist
- försäkrad har flera tvister som avser samma angelägenhet eller där yrkandena stöder sig på väsentligen samma händelser eller omständigheter även om yrkandena inte stöder sig på samma rättsliga grund

- flera skattemål hänför sig till samma beskattningsår.

43.3 Tidpunkt för betalning av ersättning

Ersättning betalas till försäkrads eget ombud för försäkrads egna ersättningsbara kostnader enligt E.11 när ärendet slutredovisats, i den mån försäkringsbeloppet inte tagits i anspråk av motpart genom verkställighet av dom eller liknande förfarande. Om försäkrad blir, eller riskerar att bli, ersättningskyldig till flera, har bolaget rätt att fördela resterade del av försäkringsersättningen.

Ersättning à conto förutsätter särskild prövning. Bolaget åtar sig utbetalning högst 1 gång var sjätte månad. Betalning à conto görs endast till ombudet och eventuell återbetalningsskyldighet faller på betalningsmottagaren.

E2. Rättsskyddsförsäkring för miljöbrott

01. Vem försäkringen gäller för

Försäkringen avser i försäkringsbrevet angiven verksamhet och gäller för samtliga anställda och förtroendevalda hos försäkringstagaren (de försäkrade) för skada orsakad i tjänsten.

02. När försäkringen gäller

Huvudregel

Försäkringen gäller om gärning, som ligger till grund för misstanke om brott eller åtal, utförts under den tid försäkringen varit i kraft

Om försäkringen upphört

Försäkringen gäller även vid delgivning av misstanke om brott eller vid åtal som uppkommer efter det att försäkringen upphört på grund av att den försäkrade verksamheten upphört, förutsatt att den gärning som ligger till grund för misstanken eller åtalet, utförts under den tid försäkringen var i kraft samt att inte längre tid än 10 år förflutit sedan gärningen inträffade.

03. Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller vid misstanke om eller åtal för gärning som begåtts i Sverige.

11. Vad försäkringen gäller för

11.1 Ombuds- och rättegångskostnader

Försäkringen gäller för nödvändiga och skäliga ombuds- och rättegångskostnader när försäkrad delgivits misstanke eller åtalats för brott mot arbetsmiljön eller den yttre miljön enligt arbetsmiljölagen, brottsbalken eller miljöbalken under följande förutsättningar

- kostnaderna omfattas av försäkringen enligt 11.1 med de undantag som följer av 12.1-12.5
- försäkrad företräds av ett ombud i tvisten enligt R.03.2
- försäkrad inte kan få kostnaderna betalda av staten eller motpart.

12. Vad försäkringen inte gäller för

12.1 Försäkringen gäller inte för kostnader som uppkommer med anledning av delgivning av misstanke om brott eller åtal för sådan gärning som vid försäkringens ikraftträdande var känd eller borde vara känd för försäkringstagarens företags- eller driftsledning eller berörd försäkrad.

12.2 Försäkringen gäller inte för kostnader som avser uppsåtlig gärning. Kan försäkrad genom lagkraftvunnen dom visa att han blivit frikänd eller dömd endast för gärning som utgör grov vårdslöshet eller vårdslöshet lämnas ersättning för hans kostnader.

12.3 Försäkringen gäller inte för kostnader som uppkommer med anledning av att skadeståndsanspråk som hör samman med eller har sin grund i den brottsliga gärningen prövas av domstol.

12.4 Försäkringen gäller inte för kostnader som avser

- försäkrads eget arbete, inkomstsbortfall, resor eller uppehålle
- utredningar, analyser, och undersökningar som är av betydelse för bedömning av saken och den försäkrades ansvarighet och som kan genomföras genom försäkringstagarens anställda inom försäkringstagarens verksamhet, även som redogörelser för sådana utredningar, analyser och undersökningar under förundersökning och vid huvudförhandling. (Försäkringen omfattar å andra sidan av rätten beslutade vittnesersättningar i vad dessa innefattar gottgörelse för resa och uppehålle)
- utredningar genom utomstående sakkunnig, som väsentligen avser koncessionsfrågor eller eljest andra frågor än sådana som direkt har betydelse för den gärning som brottsmisstanken eller åtalet avser.

12.5 Försäkringen gäller inte för merkostnader, som uppstår genom att försäkrad utan bolagets godkännande anlitar flera ombud eller byter ombud.

42. Självrisk

Självrisken är 8 000 kronor och 20 % av kostnaderna som överstiger 8 000 kronor.

43. Skadeersättningsregler

Bolaget ersätter kostnaderna enligt E2.11.1 med avdrag för självrisk* enligt E2.42.

43.1 Högsta ersättning

Bolagets ersättningsskyldighet under försäkringsperioden är begränsad till högst 200 000 kronor totalt för avsnitten E.1 och E.2.

Ett brottmål eller misstanke om brott anses föreligga om

- 2 eller flera av de försäkrade har tagit del i eller misstänks för samma brott

försäkrad har del i flera brott som hanteras i en och samma rättegång.

L. Krisförsäkring

01. Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller försäkringstagaren och dennes arbetstagare (de försäkrade).

02. När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada i samband med brand, inbrott, rån, försök till rån, överfall, trafikolycka eller arbetsplatsolycka som inträffar under den tid försäkringen är i kraft. Med överfall avses här att våld utövats på person.

03. Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller i Sverige.

04. Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för kostnader för behandling av försäkrad person hos psykolog, eller annan för stödsamtal och krisbearbetning utbildad person, efter
 brand
 inbrott
 rån
 försök till rån
 överfall
 trafikolycka
 arbetsplatsolycka
 som inträffat i den försäkrade verksamheten.

Försäkringen gäller också för resekostnader i samband med sådan behandling. Resekostnaderna beräknas enligt bestämmelserna i lag (1991:419) om resekostnadsersättning vid sjukresor. Behandlingen ska anvisas eller godkännas av bolaget.

05. Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte för skada som inte har samband med den försäkrade verksamheten skada som de försäkrade tillfogar varandra skada som uppstått i samband med att den försäkrade utfört eller medverkat till uppsåtlig gärning som enligt svensk lag är straffbelagd.

43. Högsta ersättning

Bolagets ersättningskyldighet är för varje försäkrad person begränsad till kostnaderna för 10 behandlingar samt resekostnader i samband med sådan behandling.

O. Olycksfallsförsäkring

01. Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för försäkringstagaren och dennes arbetstagare samt besökare och kunder.

02. När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för olycksfallsskada som inträffar under den tid försäkringen är i kraft.

För försäkringstagaren och dennes arbetstagare gäller försäkringen under arbetstid samt under direkt färd till och från arbete. För besökare och kunder gäller försäkringen endast under besök i försäkringstagarens företagslokaler.

03. Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för olycksfallsskada som inträffar i Sverige.

08. Försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppet enligt tabellen nedan är det högsta belopp som betalas ut vid invaliditet, för hjälpmedel samt vid dödsfall till följd av olycksfallsskada.

Vid invaliditet betalas ersättning ut med så stor del av försäkringsbeloppet som svarar mot invaliditetsgraden. Försäkringsbeloppet sätts ned med 5 % då den försäkrade fyller 56 år och därefter varje år med ytterligare 5 %. Försäkringsbeloppet sätts ned med högst 50 %.

Ersättning	Försäkringsbelopp
vid invaliditetsgrad under 50%	- 50 000 kronor
vid invaliditetsgrad 50 % och däröver	- 100 000 kronor
för hjälpmedel	- 10 000 kronor
vid dödsfall p g a olycksfallsskada	- 10 000 kronor

11. Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller vid olycksfallsskada och omfattar ersättning för

- medicinsk invaliditet
- hjälpmedel
- ärrersättning
- dödsfall
- läke-, tandskade- och resekostnader

enligt P.11.1 - 11.5 nedan.

Anmärkning

Med olycksfallsskada avses kroppsskada som drabbar den försäkrade ofrivilligt genom plötslig yttre händelse. Med yttre händelse menas ett utifrån kommande våld mot kroppen. Olycksfallsskadan ska ha krävt läkarbehandling. Total hälseneruptur, vridvåld mot knä samt smitta på grund av fästingbett ersätts som olycksfallsskada. Med olycksfallsskada jämställs skada på grund av

förfrysning, värmeslag eller solsting. Sådan kroppsskada anses ha inträffat den dag den visar sig.

Med olycksfallsskada avses inte

- Kroppsskada till följd av överansträngning, ensidig rörelse, förslitningsskada eller åldersförändringar (kroppsskada som vanligtvis inte betraktas som olycksfallsskada är exempelvis ryggsnitt, diskbräck och muskelbristning).
- Skada som uppkommit genom vridvåld, om inte vridvåldet är orsakat genom en direkt yttre händelse (avser inte vridvåld mot knä).
- Skada som uppkommit på grund av smitta genom bakterie, virus eller annat smittämne (avser inte smitta på grund av fästingbett).
- Skada som uppkommit genom användning av medicinska preparat eller genom ingrepp, behandling eller undersökning som inte orsakats av olycksfallsskada som omfattas av denna försäkring.
- Sådant tillstånd som även om det konstaterats efter en olycksfallsskada enligt medicinsk erfarenhet inte kan anses bero på olycksfallsskadan utan på sjukdom, åldersförändringar, lyte eller sjukliga förändringar.

Särskilda begränsningar vid behandlingskostnader för tandskador, se avsnitt P 11.5.2.

11.1 Medicinsk invaliditet

Med medicinsk invaliditet menas för framtiden bestående nedsättning av den försäkrades kroppsfunktion. Hänsyn tas endast till sådan nedsättning som objektivt kan fastställas och som föreligger, oberoende av den försäkrades yrke, arbetsförhållanden eller fritidsintresse. Nedsättningen ska vara orsakad av olycksfallsskada. Som medicinsk invaliditet räknas även bestående värk, förlust av sinnesfunktion eller inre organ.

Den medicinska invaliditetsgraden bestäms enligt ett medicinskt tabellverk som var fastställt av Svensk Försäkring och gällande vid skadetillfället.

Medicinsk invaliditet för tandförlust och tandskada ersätts inte.

Var funktionsförmågan redan tidigare nedsatt i skadad kroppsdel frånräknas motsvarande medicinska invaliditetsgrad. Kan funktionsförmågan förbättras genom användning av protes, implantat, hörapparat eller linser/glasögon bestäms invaliditetsgraden med beaktande även av ovanstående hjälpmedel.

Den totala invaliditetsgraden begränsas till 100 procent på grund av olycksfallsskada.

Bestämning av den medicinska invaliditetsgraden sker oberoende av i vilken grad den försäkrades arbetsförmåga har nedsatts.

11.1.1 Invaliditetskapital

Invaliditetskapitalet för medicinsk invaliditet utgör en mot invaliditetsgraden svarande del av försäkringsbeloppet för

invaliditet vid den ålder den försäkrade uppnått vid olycksfallsskadan.

Den totala invaliditetsgraden begränsas till 100 procent på grund av olycksfallsskada.

Ersättning utbetalas till den försäkrade.

Är den försäkrade omyndig och ersättningen vid utbetalningstillfället överstiger ett prisbasbelopp sätts ersättningen in på ett konto med överförmyndarspär.

Avlider den försäkrade innan rätt till invaliditetsersättning har inträtt utbetalas ingen invaliditetsersättning.

Avlider den försäkrade sedan rätt till invaliditetsersättning inträtt men innan slutlig betalning skett, utbetalas det belopp som svarar mot den säkerställda definitiva invaliditetsgraden vid dödsfallet. Utbetalning sker då till dödsboet.

11.1.2 Medicinsk invaliditet

Rätt till invaliditetsersättning på grundval av medicinsk invaliditet enligt 11.1.1 uppkommer när sådan invaliditet inträffat, dock tidigast ett år efter det att olycksfallsskadan inträffat.

För att få ersättning krävs att olycksfallsskadan övergått i ett stationärt och inte livshotande tillstånd. Samtliga möjligheter till behandling och medicinsk rehabilitering ska ha genomförts. Med stationärt menas att tillståndet inte förväntas ändras till det bättre eller sämre.

Den definitiva medicinska invaliditetsgraden ska fastställas snarast möjligt. Fastställelsen kan dock uppskjutas så länge detta enligt medicinsk erfarenhet eller med hänsyn till föreliggande rehabiliteringsmöjligheter är nödvändigt.

Ersättning utbetalas när rätt därtill uppkommit och den medicinska invaliditetsgraden fastställts. Har invaliditetsersättning på grund av medicinsk invaliditet alternativt förskott på sådan tidigare utbetalats, avräknas utbetalt belopp. Beloppet uppräknas då med hänsyn till prisbasbeloppsförändringen under mellantiden.

11.2 Hjälpmedel vid invaliditet

Om olycksfallsskada medför att den försäkrade behöver hjälpmedel kan ersättning lämnas för skäliga och nödvändiga kostnader.

Ersättning kan lämnas för kostnad som uppkommit inom 5 år från det att olycksfallsskadan inträffade. Kostnaderna ska ha uppkommit efter den akuta behandlingstiden och på förhand godkänts av Länsförsäkringar. Kostnaden ska vara medicinskt motiverade och styrkas av läkarintyg. Ersättning kan lämnas för billigaste vanligen förekommande hjälpmedel som kan lindra ett invaliditetstillstånd. Kostnad för hjälpmedel ersätts som en engångskostnad. Ersättning lämnas inte för

- hjälpmedel i förebyggande syfte, för idrottsaktivitet eller fritidsaktivitet
- dator samt tillhörande kringutrustning och programvaror
- ersättning som lämnas enligt lag, konvention, författning, kollektivavtal, annan försäkring eller från kommun, landsting och staten.

Ersättning lämnas med sammanlagt högst det i P.08 angivna beloppet för av bolaget i förhand godkända utgifter.

11.3 Ärrersättning

Ersättning lämnas för ärr och kosmetisk defekt som bedömts vara kvarstående för framtiden. Rätt till ersättning inträder tidigast ett år efter det att olycksfallsskadan inträffade. För att ersättning ska kunna lämnas krävs att skadan är så allvarlig att läkarbehandling varit nödvändig. Med läkarbehandling avses här exempelvis sårskada som måste sys eller limmas.

Ersättningens storlek bestäms enligt en särskild vid utbetalningstillfället gällande ärrtabell

11.4 Ersättning vid dödsfall

Rätt till dödsfallersättning föreligger om olycksfallsskadan föranleder den försäkrades död inom tre år från olyckstillfället. Ersättningen utgör försäkringsbeloppet för dödsfall enligt O.08. Försäkringsbeloppet betalas till den försäkrades dödsbo.

11.5 Ersättning för läke-, tandskade- och resekostnader

Medför olycksfallsskada kostnader för vård, behandling och resor, lämnas ersättning för kostnader i Sverige inom tre år från olyckstillfället.

Ersättning lämnas inte om ersättning kan lämnas enligt lag, konvention, författning, kollektivavtal, annan försäkring eller från kommun, landsting och staten.

För försäkrad som inte har rätt till ersättning från Försäkringskassa i Sverige, landsting eller kommun ersätts endast kostnader som Länsförsäkringar i motsvarande situation, skulle ha ersatt, om den försäkrade haft sådan rätt.

För vård eller behandling på annat sjukhus eller vårdgivare än sådan som tillhör staten eller som drivs av kommun, eller landstingskommun lämnas ersättning endast efter i förväg träffad överenskommelse med Länsförsäkringar.

Privat vård eller behandling ersätts inte. Om definitiv medicinsk invaliditetsersättning har betalats ut, lämnas ingen ytterligare ersättning för läke- och resekostnader för den olycksfallsskadan.

För förlorad arbetsinkomst lämnas inte ersättning.

11.5.1 Läkekostnader

Ersättning lämnas för nödvändiga och skäligen kostnader för vård eller behandling som lämnats eller föreskrivits av behörig läkare för skadans läkning.

För vård på annat sjukhus än sådant som tillhör staten eller som drivs av kommun eller landsting lämnas ersättning endast efter i förväg träffad överenskommelse med bolaget.

För av sjukhusvård föranlett sjukpenningavdrag lämnas ersättning endast till den del avdraget kan anses överstiga inbesparade levnadskostnader.

11.5.2 Tandskadekostnader

Ersättning lämnas för nödvändiga och skäligen kostnader för behandling som utförts av tandläkare.

För tandbehandling lämnar försäkringens ersättning för behandling som omfattas av statligt tandvårdsstöd.

För tandvård hos tandläkare som inte är ansluten till Försäkringskassan kan försäkringens ersättning för avgift den försäkrade skulle ha haft om tandläkare varit ansluten till Försäkringskassan.

Skada vid tuggning eller bitning ersätts inte.

Behandling och arvode ska ha godkänts av Länsförsäkringar i förväg. För nödvändig akutbehandling ersätts dock kostnad även om Länsförsäkringars godkännande inte hunnit lämnas.

Den skadade ska utan dröjsmål söka tandläkare och anmäla skadan till Länsförsäkringar.

Föreligger vid olycksfallsskadan sjukliga eller för åldern inte normala förändringar, lämnas ersättning endast för den skada, som kan antas ha blivit följderna om förändringen inte funnits då skadan inträffade.

Kostnadsersättning lämnas för behandling inom tre år från det att olycksfallsskadan inträffade. Måste slutbehandling på grund av den försäkrades ålder skjutas upp till senare tidpunkt, ersätts även kostnader för den uppskjutna behandlingen under följande förutsättning: Länsförsäkringar ska ha godkänt den uppskjutna behandlingen innan den försäkrade fyllt 25 år, dock längst till 30 år.

Har försäkringens lämnat ersättning för slutbehandling av tandskadan lämnar försäkringens inte ytterligare ersättning för den skadan.

11.5.3 Resekostnader

Ersättning lämnas för kostnader för nödvändiga resor för vård och behandling. Om olycksfallsskadan orsakat sådan nedsättning av den försäkrades förmåga att förflytta sig, att enligt läkares föreskrift särskilt transportmedel måste anlitas för att den försäkrade ska kunna utföra sitt ordinarie förvärvs- eller skolarbete, lämnas också ersättning för merkostnader för resor mellan fast bostad och ordinarie arbetsplats eller skola under tiden för läkarbehandlingen.

Resekostnad ersätts för det billigaste, vanligen förekommande färd sätt som med hänsyn till den försäkrades tillstånd kunnat användas och som tillstyrkts av läkare.

12. Vad försäkringens inte gäller för

Försäkringens gäller inte för

- olycksfallsskada som har samband med utövning av boxning eller annan kampsport där slag/sparkar eller motsvarande ingår
- olycksfall som inträffar vid och har direkt samband med deltagande i sport- eller idrottstävling eller anordnad träning inför sådan tävling

P. Tjänstereseförsäkring

P1. Sjukdom och olycksfall

01. Vem försäkringen gäller för (de försäkrade)

Försäkringen gäller för försäkringstagaren och anställda inom företaget.

Med anställd avses också VD, styrelseledamot, kontrakterad praktikant, frivilligarbetare samt funktionär när dessa arbetar på uppdrag av försäkringstagaren.

Försäkrad* person är ägare till försäkring som avser honom eller henne. Försäkringen gäller för den försäkrade.

Försäkringen gäller för person som är stadigvarande bosatt och försäkrad i allmän försäkringskassa i Sverige.

02. När försäkringen gäller

Försäkringen gäller vid resa i tjänsten som är avsedd att vara under högst 50 dagar och som är på uppdrag av och/eller bekostas av arbetsgivare eller uppdragsgivare (tjänsteresa*).

Vad som avses med tjänsteresa framgår av avsnitt Z Definitioner.

Tjänsteresan är påbörjad då den försäkrade lämnar tjänsteställe, som står till den försäkrades förfogande, eller bostaden och upphör i och med att denne återkommer till någon av dessa platser. Försäkringen gäller endast för resor i direkt förbindelse till och från tjänstestället eller bostaden.

Försäkringen gäller inte under semester eller annan motsvarande ledighet i samband med tjänsteresa. Försäkringen gäller dock under tre dagars ledighet i direkt anslutning till tjänsteresan.

Försäkringen gäller under den tid försäkringen är i kraft (försäkringstiden).

03. Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller i hela världen.

11. Vad försäkringen gäller för

Om den försäkrade under tjänsteresa* drabbas av akut sjukdom, råkar ut för olycksfallsskada eller får akuta tandbesvär lämnas ersättning för nödvändiga och skäliga kostnader enligt nedanstående bestämmelser.

Anmärkning

Med olycksfallsskada menas kroppsskada som drabbar den försäkrade ofrivilligt genom plötslig yttre händelse. Med yttre händelse menas ett utifrån kommande våld mot kroppen. Olycksfallsskadan ska ha krävt läkarbehandling. Total hälseneruptur, vridvåld mot knä samt smitta på grund av fästingbett ersätts som olycksfallsskada. Med olycksfallsskada jämställs skada på grund av förfrysning, värmeslag eller solsting. Sådan kroppsskada anses ha inträffat den dag den visar sig.

Med olycksfallsskada avses inte:

- Kroppsskada till följd av överansträngning, ensidig rörelse, förslitningsskada eller åldersförändringar (kroppsskada som vanligtvis inte betraktas som olycksfallsskada är exempelvis ryggskott, diskbråck och muskelbristning).
- Skada som uppkommit genom vridvåld, om inte vridvåldet är orsakat genom en direkt yttre händelse (avser inte vridvåld mot knä).
- Skada som uppkommit på grund av smitta genom bakterie, virus eller annat smittämne (avser inte smitta på grund av fästingbett).
- Skada som uppkommit genom användning av medicinska preparat eller genom ingrepp, behandling eller undersökning som inte orsakats av olycksfallsskada som omfattas av denna försäkring.
- Sådant tillstånd som även om det konstaterats efter en olycksfallsskada enligt medicinsk erfarenhet inte kan anses bero på olycksfallsskadan utan på sjukdom, åldersförändringar, lyte eller sjukliga förändringar.

Vid sådana omständigheter som ovan angivits föreligger därför inte rätt till ersättning från försäkringen.

11.1 Läkar- och sjukhusvård

Ersättning lämnas för kostnader för läkarvård och sjukhusvård samt för behandling och hjälpmedel som läkare föreskriver.

Vid sjukdom lämnas endast ersättning för sådana kostnader som avser vård och behandling inom 60 dagar från första läkarbesöket. Vid olycksfallsskada är ersättningstiden maximerad till tre år från olycksfallet.

11.2 Tandvård

Ersättning lämnas för kostnader för tillfällig behandling av akuta tandbesvär som under resan måste utföras av tandläkare utanför hemorten.

Ersättning för tillfällig behandling lämnas med högst 4 500 kronor.

Skadas den försäkrades tänder vid ett olycksfall lämnas dessutom ersättning för behandling som utförs av tandläkare på hemorten. Såväl behandling som kostnad ska på förhand godkännas av bolaget.

Vid olycksfallsskada är ersättningstiden maximerad till tre år från olycksfallet.

När det gäller implantatbehandling eller skalfasader lämnar försäkringen endast ersättning om behandlingen omfattas av statligt tandvårdsstöd. Ersättning lämnas med högst 10 000 kronor.

Vid tandskada som uppstått vid tuggning eller bitning lämnas endast ersättning för den temporära behandling som utförts utanför hemorten.

Föreligger vid olycksfallet sjukliga eller andra för åldern inte normala förändringar lämnas ersättning endast för den skada som

kan antas ha blivit följden om förändringarna inte förelegat då skadan inträffade.

11.3 Resor i samband med sjukvård och tandvård

Behöver den försäkrade resa för att få sjukvård eller tandvård lämnas ersättning för resekostnader*.

Måste den försäkrade resa hem för att söka sjukvård i Sverige lämnas ersättning enligt nedan.

11.3.1 Merkostnad vid hemtransport

Bedömer behörig läkare på vistelseorten att den försäkrade måste återvända till hemorten i Sverige betalas ersättning för merkostnad för hemresa. Såväl nödvändigheten av hemresan som färdsättet ska vara föreskrivet av läkaren och med godkännande från bolaget och/eller SOS International* i Köpenhamn.

Kan den försäkrade på grund av sjukdom eller olycksfallsskada inte återvända till hemorten i Sverige på det sätt som planerats, ersätts merkostnaden för hemresa. Färdsättet ska vara föreskrivet av läkare. Merkostnader för medföljande* försäkrades hemresa ersätts också.

11.3.2 Hemtransport vid dödsfall

Skulle den försäkrade avlida utanför hemorten i Sverige, betalar bolaget kostnaden för transport av den avlidne till hemorten. Bolaget betalar också kostnaden för sådana arrangemang som är nödvändiga för transportens genomförande, samt merkostnad för medföljande* försäkrades hemresa.

Vid dödsfall utanför Sverige kan, i stället för transporten till hemorten i Sverige, kostnaderna för begravning på platsen betalas, dock med högst 50 % av prisbasbeloppet*.

11.3.3 Nära anhörigs resa till svårt sjuk eller avliden

Blir den försäkrade sjuk eller råkar ut för olycksfallsskada utomlands, och läkare bedömer tillståndet som livshotande betalar bolaget nödvändiga och skäliga kostnader för biljett och uppehälle för två nära anhörigas* resa från Sverige och åter inklusive uppehälle. Om tid finns bör bolagets medgivande inhämtas. Detsamma gäller om den försäkrade avlider utomlands och begravning äger rum på platsen. Resa från annat land än Sverige kan betalas upp till vad det kostar att resa från Sverige och åter.

11.3.4 Ny utresa eller ersättningsresa

Om den försäkrade på grund av sjukdom eller olycksfallsskada inte kan utföra sitt arbete och tvingas avbryta sin tjänsteresa* lämnas efter godkännande av bolaget ersättning till arbetsgivaren enligt följande

- måste arbetsgivaren av affärsmässiga skäl ersätta den försäkrade med annan person betalar bolaget transportkostnaden för ersättares utresa
- ska den försäkrade återuppta sitt arbete efter tillfrisknandet betalas dels transportkostnaden för ny utresa, dels transportkostnaden för eventuell ersättares hemresa.

11.3.4.1 Har någon ersättare inte sänts ut eller ska den försäkrade inte återuppta sitt arbete på platsen, lämnas i stället ersättning till arbetsgivaren för utnyttjade resekostnader* för de faktiska dagar som inte kunnat utnyttjats. Från ersättningen avräknas den återbetalning som kan erhållas från annat håll.

Ersättning för utnyttjade resekostnader* lämnas även när den försäkrade inte kunnat utföra sitt arbete på plats på grund av sjukdom eller olycksfall* och detta kan styrkas genom intyg från behörig och ojävig läkare.

11.4 Merkostnader för kost och logi

Försäkringen ersätter merkostnader för kost och logi som uppstått för den försäkrade och övriga medföljande försäkrade på grund av akut sjukdom eller olycksfallsskada. Förutsättningen är att sjukdomen eller olycksfallsskadan enligt intyg från behörig läkare medfört att restiden förlängts eller att den försäkrade tvingats ändra boendeform.

Ersättning lämnas under längst 60 dagar från första läkarbesöket.

11.5 Intyg och andra handlingar

Ersättning lämnas för läkarintyg och andra handlingar som bolaget behöver för att reglera skadan.

12. Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen lämnar inte ersättning för kostnad

- som beror på att vårdbehov förelåg redan då den försäkrade påbörjade resan. Blir hälsotillståndet akut försämrat under resan lämnas således endast ersättning för den merkostnad försämringen medfört
- som avser vistelse på bad- eller kuranstalt och därmed förenade resor
- för sjukdom som har orsakats av alkohol, sömnmedel, narkotiska medel eller missbruk av läkemedel
- som är förorsakad av att fartyg eller flygplan på grund av den försäkrades skada måste ändra sin färdplan
- för privat sjukvård i Norden
- som kan ersättas från annat håll enligt lag, konvention, författning, kollektivavtal, annan försäkring eller från kommun, landsting och staten.

Anmärkning

Vid graviditet lämnas ersättning om hälsotillståndet blir akut försämrat. Försäkringen gäller inte för kostnader som har samband med normal graviditet och förlossning.

42. Självrisk

Försäkringen gäller, utan självrisk*.

43. Skadeersättningsregler

43.1 Ny utresa eller ersättningsresa

Ersättning för utnyttjade resekostnader* enligt P1.11.3.4.1 lämnas vid varje skadetillfälle med högst 20 000 kronor.

P2. Invaliditets- och dödsfallsersättning vid olycksfallsskada

01. Vem försäkringen gäller för (de försäkrade)

Försäkringen gäller för försäkringstagaren och anställda inom företaget.

Med anställd avses också VD, styrelseledamot, kontrakterad praktikant, frivilligarbetare samt funktionär när dessa arbetar på uppdrag av försäkringstagaren.

Försäkrad* person är ägare till försäkring som avser honom. Försäkringen gäller för den försäkrade.

Försäkringen gäller för person som är stadigvarande bosatt och försäkrad i allmän försäkringskassa i Sverige.

02. När försäkringen gäller

Försäkringen gäller vid resa i tjänsten som är avsedd att vara under högst 50 dagar och som är på uppdrag av och/eller bekostas av arbetsgivare eller uppdragsgivare (tjänsteresa*).

Vad som avses med tjänsteresa framgår av avsnitt Z Definitioner.

Tjänsteresan är påbörjad då den försäkrade lämnar tjänsteställe, som står till den försäkrades förfogande, eller bostaden och upphör i och med att denne återkommer till någon av dessa platser. Försäkringen gäller endast för resor i direkt förbindelse till och från tjänstestället eller bostaden.

Försäkringen gäller inte under semester eller annan motsvarande ledighet i samband med tjänsteresa. Försäkringen gäller dock under 3 dagars ledighet i direkt anslutning till tjänsteresan.

Försäkringen gäller under den tid försäkringen är i kraft (försäkringstiden).

03. Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller i hela världen.

08. Försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppet är det högsta belopp som betalas ut vid invaliditet, för hjälpmedel samt vid dödsfall till följd av olycksfallsskada.

Vid invaliditet betalas ersättning ut med så stor del av försäkringsbeloppet som svarar mot invaliditetsgraden.

Försäkringsbeloppet sätts ned med 5 % då den försäkrade fyller 56 år och därefter varje år med ytterligare 5 %. Försäkringsbeloppet sätts ned med högst 50 %.

Ersättning	Försäkringsbelopp
vid invaliditetsgrad under 50%	- 250 000 kronor
vid invaliditetsgrad 50 % och däröver	- 500 000 kronor
för hjälpmedel	- 40 000 kronor
vid dödsfall	- 200 000 kronor

11. Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller vid olycksfallsskada som leder till bestående invaliditet och vid dödsfall på grund av olycksfallsskada.

Försäkringen omfattar

- ersättning vid medicinsk invaliditet
- ersättning vid dödsfall.

Med olycksfallsskada menas kroppsskada som drabbar den försäkrade ofrivilligt genom plötslig yttre händelse. Med yttre händelse menas ett utifrån kommande våld mot kroppen. Olycksfallsskadan ska ha krävt läkarbehandling. Total hälseneruptur, vridvåld mot knä samt smitta på grund av fästingbett ersätts som olycksfallsskada. Med olycksfallsskada jämställs skada på grund av förfrysning, värmeslag eller solsting. Sådan kroppsskada anses ha inträffat den dag den visar sig.

Med olycksfallsskada avses inte:

- Kroppsskada till följd av överansträngning, ensidig rörelse, förslitningsskada eller åldersförändringar (kroppsskada som vanligtvis inte betraktas som olycksfallsskada är exempelvis ryggskott, diskbräck och muskelbristning).
- Skada som uppkommit genom vridvåld, om inte vridvåldet är orsakat genom en direkt yttre händelse (avser inte vridvåld mot knä).
- Skada som uppkommit på grund av smitta genom bakterie, virus eller annat smittämne (avser inte smitta på grund av fästingbett).
- Skada som uppkommit genom användning av medicinska preparat eller genom ingrepp, behandling eller undersökning som inte orsakats av olycksfallsskada som omfattas av denna försäkring.
- Sådant tillstånd som även om det konstaterats efter en olycksfallsskada enligt medicinsk erfarenhet inte kan anses bero på olycksfallsskadan utan på sjukdom, åldersförändringar, lyte eller sjukliga förändringar.

Vid sådana omständigheter som ovan angivits föreligger därför inte rätt till ersättning från försäkringen.

Beträffande särskilda begränsningar vid behandlingskostnader för tandskador, se P1.11.2.

11.1 Ersättning vid medicinsk invaliditet

Vid medicinsk invaliditet lämnar bolaget ersättning enligt följande regler.

11.1.1 Medicinsk invaliditet

Med medicinsk invaliditet menas för framtiden bestående nedsättning av den försäkrades kroppsfunktion. Hänsyn tas endast till sådan nedsättning som objektivt kan fastställas och som föreligger, oberoende av den försäkrades yrke, arbetsförhållanden eller fritidsintresse. Nedsättningen ska vara orsakad av

olycksfallsskada. Som medicinsk invaliditet räknas även bestående värk, förlust av sinnesfunktion eller inre organ.

Den medicinska invaliditetsgraden bestäms enligt ett medicinskt tabellverk som var fastställt av Svensk försäkring och gällande vid skadetillfället.

Medicinsk invaliditet för tandförlust och tandskada ersätts inte.

Var funktionsförmågan redan tidigare nedsatt i skadad kroppsdel frånräknas motsvarande medicinska invaliditetsgrad. Kan funktionsförmågan förbättras genom användning av protes, implantat, hörapparat eller linser/glasögon bestäms invaliditetsgraden med beaktande även av ovanstående hjälpmedel.

Den totala invaliditetsgraden begränsas till 100 procent på grund av olycksfallsskada.

Bestämning av den medicinska invaliditetsgraden sker oberoende av i vilken grad den försäkrades arbetsförmåga har nedsatts.

11.2 Invaliditetskapital vid medicinsk invaliditet

Invaliditetskapitalet för medicinsk invaliditet utgör en mot invaliditetsgraden svarande del av försäkringsbeloppet för invaliditet vid den ålder den försäkrade uppnått vid olycksfallsskadan.

Den totala invaliditetsgraden begränsas till 100 procent på grund av olycksfallsskada.

Ersättning utbetalas till den försäkrade.

Är den försäkrade omyndig och ersättningen vid utbetalningstillfället överstiger ett prisbasbelopp sätts ersättningen in på ett konto med överförmyndarspär.

Avlider den försäkrade innan rätt till invaliditetsersättning har inträtt utbetalas ingen invaliditetsersättning.

Avlider den försäkrade sedan rätt till invaliditetsersättning inträtt men innan slutlig betalning skett, utbetalas det belopp som svarar mot den säkerställda definitiva invaliditetsgraden vid dödsfallet. Utbetalning sker då till dödsboet.

11.2.1 Medicinsk invaliditet

Rätt till invaliditetsersättning på grundval av medicinsk invaliditet enligt 11.1.1 uppkommer när sådan invaliditet inträtt, dock tidigast ett år efter det att olycksfallsskadan inträffat.

För att få ersättning krävs att sjukdomen eller olycksfallsskadan övergått i ett stationärt och inte livshotande tillstånd. Samtliga möjligheter till behandling och medicinsk rehabilitering ska ha genomförts. Med stationärt menas att tillståndet inte förväntas ändras till det bättre eller sämre.

Den definitiva medicinska invaliditetsgraden ska fastställas snarast möjligt. Fastställelsen kan dock uppskjutas så länge detta enligt medicinsk erfarenhet eller med hänsyn till föreliggande rehabiliteringsmöjligheter är nödvändigt.

11.3 Hjälpmedel vid invaliditet

Om olycksfallsskada medför att den försäkrade behöver hjälpmedel kan ersättning lämnas för skäliga och nödvändiga kostnader.

Ersättning kan lämnas för kostnad som uppkommit inom fem år från det att olycksfallsskadan inträffade. Kostnaderna ska ha uppkommit efter den akuta behandlingstiden och på förhand godkänts av Länsförsäkringar. Kostnaden ska vara medicinskt motiverade och styrkas av läkarintyg. Ersättning kan lämnas för billigaste vanligen förekommande hjälpmedel som kan lindra ett invaliditetstillstånd. Kostnad för hjälpmedel ersätts som en engångskostnad. Ersättning lämnas inte för

- hjälpmedel i förebyggande syfte, för idrottsaktivitet eller fritidsaktivitet
- dator samt tillhörande kringutrustning och programvaror
- ersättning som lämnas enligt lag, konvention, författning, kollektivavtal, annan försäkring eller från kommun, landsting och staten.

11.4 Ärrersättning

Ersättning lämnas för ärr och kosmetisk defekt som bedömts vara kvarstående för framtiden. Rätt till ersättning inträder tidigast ett år efter det att olycksfallsskadan inträffade. För att ersättning ska kunna lämnas krävs att skadan är så allvarlig att läkarbehandling varit nödvändig. Med läkarbehandling avses här exempelvis sårskada som måste sys eller limmas.

Ersättningens storlek bestäms enligt en särskild vid utbetalningstillfället gällande ärrtabell och oberoende av valt försäkringsbelopp för invaliditet.

11.5 Ersättning vid dödsfall

Rätt till dödsfallsersättning föreligger om olycksfallsskadan orsakar den försäkrades död inom tre år från det att olycksfallsskadan inträffade.

Ersättningen utgör försäkringsbeloppet för dödsfall enligt P2.08.

Försäkringsbeloppet betalas till den försäkrades dödsbo.

12. Vad försäkringen inte gäller för

Utan särskilt avtal gäller försäkringen inte för

- olycksfallsskada som har samband med utövning av boxning eller annan kampsport där slag/sparkar eller motsvarande ingår
- olycksfall som inträffar vid och har direkt samband med deltagande i sport- eller idrottstävling eller anordnad träning inför sådan tävling
- olycksfall vid flygning om den försäkrade har eller utför uppdrag ombord på luftfartyget.

P3. Resgodsskydd

01. Vem försäkringen gäller för (de försäkrade)

Försäkringen gäller för försäkringstagaren och anställda inom företaget.

Med anställd avses också VD, styrelseledamot, kontrakterad praktikant, frivilligarbetare samt funktionär när dessa arbetar på uppdrag av försäkringstagaren.

Försäkringen gäller för person som är stadigvarande bosatt och försäkrad i allmän försäkringskassa i Sverige.

02. När försäkringen gäller

Försäkringen gäller vid resa i tjänsten som är avsedd att vara under högst 50 dagar och som är på uppdrag av och/eller bekostas av arbetsgivare eller uppdragsgivare (tjänsteresa*).

Vad som avses med tjänsteresa framgår av avsnitt Z Definitioner.

Tjänsteresan är påbörjad då den försäkrade lämnar tjänsteställe, som står till den försäkrades förfogande, eller bostaden och upphör i och med att denne återkommer till någon av dessa platser. Försäkringen gäller endast för resor i direkt förbindelse till och från tjänstestället eller bostaden.

Försäkringen gäller inte under semester eller annan motsvarande ledighet i samband med tjänsteresa. Försäkringen gäller dock under tre dagars ledighet i direkt anslutning till tjänsteresan.

Försäkringen gäller under den tid försäkringen är i kraft (försäkringstiden).

03. Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller i hela världen.

04. Försäkrat intresse

Försäkringen avser egendomsskada som är en oundviklig följd av sådan skadehändelse som försäkringen gäller för.

Med egendomsskada avses sådan fysisk skada på eller förlust av försäkrad egendom som har till följd att egendomens värde minskas eller går förlorat och således inte sådan förlust som uppkommer endast genom att egendomen t ex inte kan användas på beräknat sätt.

06. Försäkrad egendom

06.1 Egendom som försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för den försäkrades egendom, även hyrd eller lånad, som medförts på resan för resans ändamål. Försäkringen gäller även för egendom tillhörig den försäkrades uppdrags- eller arbetsgivare. Försäkringen omfattar följande egendom med respektive försäkringsbelopp

Egendom	Försäkringsbelopp
Löseegendom som tillhör den försäkrade	- 80 000 kronor
Löseegendom som tillhör den försäkrades uppdrags- eller arbetsgivare	- 40 000 kronor
Pengar och värdehandlingar*	- 40 000 kronor

06.2 Egendom som försäkringen inte omfattar

- Varor avsedda för försäljning eller bearbetning, provkollektion, varuprover, demonstrationsexemplar, presentreklamartiklar eller liknande

- Motordrivna fordon, husvagn eller annat släpfordon
- Vatten- eller luftfarkost samt delar eller utrustning till sådant fordon eller farkost
- Frimärken, mynt och sedlar med samlarvärde
- Cykel
- Djur

11. Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för plötslig och oförutsedd fysisk skada på eller förlust av försäkrad egendom.

12. Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte för

- stöld av pengar, värdehandlingar* och stöldbegärlig egendom* som
  - förvaras i garage eller annat gemensamhetsutrymme
  - lämnats för transport eller pollettering
  - lämnats kvar i bil, båt, tält, husvagn eller annat släpfordon.
 Detta undantag tillämpas inte när det sammanlagda värdet av det stulna understiger 2 000 kronor.
- skada på sportredskap under användning
- ytliga skador på resväskor och liknande som består i bucklor, repor, eller dylikt utan väsentlig inverkan på användbarheten
- skada som består i eller orsakas av
  - att egendom kvarglömts, borttappats eller förlagts, även om den senare stulits
  - att egendom skadats vid felaktig bearbetning, reparation eller rengöring
  - slitage eller förbrukning
  - djur eller insekter
  - bristfällig eller olämplig emballering
  - att medförd vätska eller smetande ämnen runnit ut
- skada som kan ersättas genom annan försäkring eller avtal
- skada som kan ersättas genom transportföretag, hotell eller liknande.

41. Skadevärderingsregler

41.1 Skadevärdering egendom

Skada på löseegendom som tillhör den försäkrade värderas enligt bolagets hemförsäkringsvillkor.

Skada på övrig egendom värderas enligt bolagets företagsförsäkringsvillkor.

42. Självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk*.

43. Skadeersättningsregler

43.1 Ersättningsbelopp

Ersättningsbeloppet utgörs av skadebelopp enligt P3.41 med avdrag för eventuell självrisk* och med hänsyn till leveranstörsgaranti enligt P3.43.7.

43.2 Högsta ersättning

Vid skada enligt P3.11 är ersättningen, om inte annat anges, vid varje skadetillfälle begränsad till de belopp som anges i P3.06.1.

43.7 Leverantörsgaranti

Är leverantör eller annan ansvarig, enligt kontrakt, garanti eller liknande, skyldig att ersätta skada på försäkrad egendom betalar bolaget inte kostnaden härför. Denna begränsning avser dock inte följdskada på annan funktionell enhet än den som varit felaktig. Undantaget tillämpas inte i den mån leverantör eller annan ansvarig inte kan fullgöra sin skyldighet och den försäkrade kan styrka detta.

43.8 Skadeersättningsregler i övrigt

Bolaget har rätt att i stället för att betala kontant ersättning föreskriva att skadad egendom återställs eller tillhandahållas annan likvärdig egendom.

Bolaget är inte skyldigt att överta skadad egendom, men har rätt att efter värdering överta större eller mindre del av denna.

Kommer egendom för vilken ersättning utgetts tillrätta ska egendomen snarast ställas till bolagets förfogande. Den försäkrade får dock behålla egendomen om han utan dröjsmål återbetalar därför erhållna ersättning.

43.9 Tidpunkt för betalning av skadeersättning

Ersättning ska betalas senast en månad efter det att den försäkrade styrkt sitt krav och i övrigt fullgjort vad som åligger honom.

Den del av ersättningen som den försäkrade har rätt till först när försäkrad egendom återställs eller återanskaffas, ska betalas senast 1 månad efter det att den försäkrade visat att så skett.

Om polisutredning avvaktas ska ersättning betalas senast en månad efter det att bolaget erhållit utredningen.

43.10 Räntebestämmelser

Betalas skadeersättning senare än vad som sagts ovan betalas dröjsmålsränta enligt räntelagen.

För den tid som utbetalning fördröjts genom polisutredning betalar bolaget ränta enligt Riksbankens referensränta.

Ränta betalas inte om den är mindre än 1 % av prisbasbeloppet*.

Bolaget betalar inte den ränta som beror på den försäkrades dröjsmål att fullgöra vad som ankommit på honom enligt avsnitt R.

P4. Reseavbrott och Försening

01. Reseavbrott

01.1 Vem försäkringen gäller för (de försäkrade)

Försäkringen gäller för försäkringstagaren och anställda inom företaget.

Med anställd avses också VD, styrelseledamot, kontrakterad praktikant, frivilligarbetare samt funktionär när dessa arbetar på uppdrag av försäkringstagaren.

Försäkringen gäller för person som är stadigvarande bosatt och försäkrad i allmän försäkringskassa i Sverige.

01.2 När försäkringen gäller

Försäkringen gäller vid resa i tjänsten som är avsedd att vara under högst 50 dagar och som är på uppdrag av och/eller bekostas av arbetsgivare eller uppdragsgivare (tjänsteresa*).

Vad som avses med tjänsteresa framgår av avsnitt Z Definitioner.

Tjänsteresan är påbörjad då den försäkrade lämnar tjänsteställe, som står till den försäkrades förfogande, eller bostaden och upphör i och med att denne återkommer till någon av dessa platser. Försäkringen gäller endast för resor i direkt förbindelse till och från tjänstestället eller bostaden.

Försäkringen gäller inte under semester eller annan motsvarande ledighet i samband med tjänsteresa. Försäkringen gäller dock under tre dagars ledighet i direkt anslutning till tjänsteresan.

Försäkringen gäller under den tid försäkringen är i kraft (försäkringstiden).

01.3 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller inom det geografiska område som anges i försäkringsbrevet.

01.11 Vad försäkringen gäller för

01.11.1 Merkostnad för hemresa på grund av nödsituation

Om den försäkrade tvingats avbryta sin tjänsteresa* för att resa hem till Sverige på grund av att

- nära anhörig* i Sverige avlider, blir allvarligt sjuk eller råkar ut för svårare olycksfall, och läkare bedömer tillståndet som livshotande. Även resa till annat land än Sverige kan - efter prövning - betalas, dock högst med vad motsvarande resa skulle kosta till Sverige.
- väsentlig skada drabbat den försäkrades privata egendom i Sverige genom oförutsedd händelse
- affärskollega som är med på resan och som omfattas av samma försäkring blir allvarligt sjuk eller allvarligt skadad vid olycksfall eller avlider lämnas ersättning för nödvändiga och skäliga merkostnader för transportmedel i reguljär trafik.

Merkostnader för medföljande* försäkrade ersätts också.

Ersättning lämnas bara om återresan är nödvändig. Ersättning lämnas också för de rese- och/eller hotellkostnader som inte kan återbetalas från reseföretag, hotell eller liknande.

01.11.2 Ny utresa eller ersättningsresa

Om den försäkrade tvingats avbryta sin tjänsteresa på grund av nödsituation enligt P4.01.11.1 och måste den försäkrade av affärsmässiga skäl omedelbart ersättas av annan person betalar bolaget transportkostnaden för ersättares resa.

Ska den försäkrade återuppta sitt arbete efter att nära anhörig* har tillfrisknat eller avlidit, betalas dels transportkostnaden för ny utresa - om han tvingats resa hem - dels transportkostnaden för eventuell ersättares hemresa.

Har någon ersättare inte sänts ut eller ska den försäkrade inte återuppta sitt arbete på platsen, lämnas i stället ersättning för utnyttjade resekostnader* för de faktiska dagar som inte kunnat utnyttjats. Från ersättningen avräknas den återbetalning som kan erhållas från annat håll.

01.42 Självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk*.

01.43 Skadeersättningsregler

01.43.2 Högsta ersättning

01.43.2.1 Vid återbetalning av rese- och/eller hotellkostnader enligt P4.01.11.1 är ersättningen vid varje skadetillfälle begränsad till 20 000 kronor.

01.43.2.2 Ersättning för utnyttjade resekostnader enligt P4.01.11.2 lämnas vid varje skadetillfälle med högst 20 000 kronor.

01.43.9 Tidpunkt för betalning av ersättning

Ersättning ska betalas senast en månad efter det att den försäkrade styrkt sitt krav och i övrigt fullgjort vad som åligger honom enligt R.01.1- 01.2.

01.43.10 Räntebestämmelser

Betalas ersättning senare än vad som sagts ovan betalas dröjsmålsränta enligt räntelagen. Ränta betalas inte om den är mindre än 1 % av prisbasbeloppet*.

Bolaget betalar inte den ränta som beror på den försäkrades dröjsmål att fullgöra vad som ankommit på honom enligt avsnitt R.

02. Försening

02.1 Vem försäkringen gäller för (de försäkrade)

Försäkringen gäller för försäkringstagaren och anställda inom företaget.

Försäkringen gäller för person som är stadigvarande bosatt och försäkrad i allmän försäkringskassa i Sverige.

02.2 När försäkringen gäller

Försäkringen gäller vid resa i tjänsten som är avsedd att vara under högst 50 dagar och som är på uppdrag av och/eller bekostas av arbetsgivare eller uppdragsgivare (tjänsteresa*).

Vad som avses med tjänsteresa framgår av avsnitt Z Definitioner.

Tjänsteresan är påbörjad då den försäkrade lämnar tjänsteställe, som står till den försäkrades förfogande, eller bostaden och upphör i och med att denne återkommer till någon av dessa platser. Försäkringen gäller endast för resor i direkt förbindelse till och från tjänstestället eller bostaden.

Försäkringen gäller inte under semester eller annan motsvarande ledighet i samband med tjänsteresa. Försäkringen gäller dock under tre dagars ledighet i direkt anslutning till tjänsteresan.

Försäkringen gäller under den tid försäkringen är i kraft (försäkringstiden).

02.3 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller i hela världen.

02.11 Vad försäkringen gäller för

02.11.1 Resestartskydd

Blir den försäkrade försenad till inbokad avresa eller inbokad hemresa lämnas ersättning för nödvändiga och skäligena merkostnader för att hinna fram i tid eller kunna ansluta sig till den inbokade resan. Ersättning lämnas om orsaken till försening är att allmänt färdmedel eller privat eller hyrd bil som den försäkrade åker med försenas och förseningen beror på

- trafikolycka
- oförutsett trafik hinder
- väderlekshinder eller
- tekniskt fel

som inträffar på den direkta färden till utgångspunkten för resan.

Är vid utresa från Sverige anslutning inte möjlig på grund av ovannämnda orsaker lämnas i stället ersättning med ett belopp motsvarande resans pris i den mån ersättning inte kan erhållas från transportföretaget. Ersättning ska i första hand alltid sökas från transportföretaget.

Den försäkrade ska planera sin resa väl och följa de anvisningar som transportören meddelar, t ex avseende inställelsetid på flygplats, tidtabellsändringar m m. Hänsyn ska även tas till väderleks- och trafiksituation.

02.11.2 Försening av allmänt transportmedel

Blir den försäkrade under resa med allmänt färdmedel försenad mer än 4 timmar lämnas ersättning för nödvändiga och skäligena kostnader som uppstått på grund av, och i direkt samband med, förseningen. Avdrag görs för den ersättning som kan lämnas av transportören. Kostnaden ska kunna styrkas med kvitton i original. Försäkringen gäller inte vid försening på grund av strejk, lockout eller andra fackliga åtgärder.

02.11.3 Försening av resgods

Om försäkrad egendom som polletterats, eller på annat sätt skrivits in, blir försenad på utresan mer än fyra timmar vid resa med allmänna färdmedel till annat resmål än hemorten, betalas ersättning för nödvändiga och skäligena extrakostnader för inköp av kläder och hygienartiklar.

02.11.3.1 Har incheckat bagage vid hemresa blivit försenad och den försäkrade ska företa ny tjänsteresa inom 48 timmar från hemkomsten, lämnas ersättning för nödvändiga och skäligena extrakostnader för inköp av kläder och hygienartiklar om bagage inte kommit tillrätta innan den nya tjänsteresan ska företas. Den nya tjänsteresan ska kunna styrkas med resehandlingar*/biljett för att sådan ersättning ska kunna lämnas.

02.42 Självrisk

Försäkringen gäller, om inte annat avtalats, utan självrisk*.

02.43 Skadeersättningsregler

02.43.2 Högsta ersättning

02.43.2.1 Vid resestartskydd enligt P4.02.11.1 är ersättningen vid varje skadetillfälle begränsad till 25 000 kronor.

02.43.2.2 Vid försening med allmänt transportmedel enligt P4.02.11.2 är ersättningen vid varje skadetillfälle begränsad till 25 000 kronor.

02.43.2.3 För extrakostnader enligt P4.02.11.3 och P4.02.11.3.1 är ersättningen vid varje skadetillfälle begränsad till 10 000 kronor.

02.43.9 Tidpunkt för betalning av ersättning

Ersättning ska betalas senast en månad efter det att den försäkrade styrkt sitt krav och i övrigt fullgjort vad som åligger honom enligt R.01.1- 01.2.

02.43.10 Räntebestämmelser

Betalas ersättning senare än vad som sagts ovan betalas dröjsmålsränta enligt räntelagen. Ränta betalas inte om den är mindre än 1 % av prisbasbeloppet*.

Bolaget betalar inte den ränta som beror på den försäkrades dröjsmål att fullgöra vad som ankommit på honom enligt avsnitt R.

P5. Ansvar och Rättsskydd

01. Ansvarsförsäkring

01.1 Vem försäkringen gäller för (de försäkrade)

Försäkringen gäller för försäkringstagaren och anställda inom företaget.

Med anställd avses också VD, styrelseledamot, kontrakterad praktikant, frivilligarbetare samt funktionär när dessa arbetar på uppdrag av försäkringstagaren.

Försäkringen gäller för den försäkrade i egenskap av privatperson vid tjänsteresa*. Försäkringen gäller således inte i samband med yrkes- eller tjänsteutövning eller annan förvärvsverksamhet.

Försäkringen gäller för person som är stadigvarande bosatt och försäkrad i allmän försäkringskassa i Sverige.

01.2 När försäkringen gäller

Försäkringen gäller vid resa i tjänsten som är avsedd att vara under högst 50 dagar och som är på uppdrag av och/eller bekostas av arbetsgivare eller uppdragsgivare (tjänsteresa*).

Vad som avses med tjänsteresa framgår av avsnitt Z Definitioner.

Tjänsteresan är påbörjad då den försäkrade lämnar tjänsteställe, som står till den försäkrades förfogande, eller bostaden och upphör i och med att denne återkommer till någon av

dessa platser. Försäkringen gäller endast för resor i direkt förbindelse till och från tjänstestället eller bostaden.

Försäkringen gäller inte under semester eller annan motsvarande ledighet i samband med tjänsteresa. Försäkringen gäller dock under tre dagars ledighet i direkt anslutning till tjänsteresan.

Försäkringen gäller under den tid försäkringen är i kraft (försäkringstiden).

01.3 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller i hela världen.

01.8 Försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppet anger det belopp till vilket skadestånd inklusive ränta, utrednings-, förhandlings-, rättegångs- och räddningskostnader sammanlagt är försäkrade.

Beloppet gäller även om flera av de som försäkringen gäller för är skadeståndsskyldiga. Detta gäller också om flera skador uppkommit av samma orsak och vid samma tillfälle. Om person med hemvist i Sverige har rätt till skadestånd ska skälig ersättning för personskada bestämmas enligt svensk rätt.

01.11 Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller när någon kräver att den försäkrade ska betala skadestånd för en person- eller sakskada enligt allmänna skadeståndsrättsliga regler.

01.11.20 Åtagande

Vid skadeståndskrav som kan omfattas av försäkringen åtar sig bolaget gentemot den försäkrade att

- utreda om skadeståndsskyldighet föreligger
- förhandla med den som kräver skadestånd
- föra den försäkrades talan vid rättegång eller skiljemannaförfarande och därvid betala de rättegångs- eller skiljemannakostnader som den försäkrade åsamkas eller åläggs att betala och som denne inte kan få ut av motpart eller annan
- betala det skadestånd den försäkrade är skyldig utgå (se P5.01.8).

01.11.20.1 Skada på förhyrd lokal

Bolaget betalar ersättning för skada på och inventarier i hotellrum eller annan hyrd bostad utanför hemorten. Ersättning betalas endast i den mån skadan inte kan ersättas genom annan försäkring.

Undantag

Skada som orsakats på grund av slitage eller vanvård eller som orsakats av grov vårdslöshet eller uppsåtlig handling ersätts inte.

01.12 Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte för

- den skadeståndsskyldighet som den försäkrade åtagit sig att svara för utöver gällande skadeståndsrätt
- skada på egendom som den försäkrade eller någon annan av de som försäkringen gäller för hyrt, leasat, lånat, bearbetat,

- reparerat eller på annat sätt tagit mer än helt tillfällig befattning med (beträffande hyrd bostad, se P5.01.11.20.1)
- skada som den försäkrade kan göras ansvarig för i egenskap av ägare till fastighet, lägenhet (även utomlands) eller som innehavare av tomträtt
  - skada som den försäkrade kan göras ansvarig för i egenskap av ägare, brukare eller förare av
    - motordrivet fordon som inte är avsett att föras av gående, då skadan uppkommit till följd av trafik med fordon för vilken trafikskadelagen eller motsvarande utländsk lagstiftning gäller. Undantaget avser inte eldriven rullstol.
    - ång-, motor- eller segelbåt, utom windsurfingbräda, svävare eller hydrokopter.

Anmärkning

- Om båten är utrustad med utombordsmotor på högst 10 hkr (7,36 kW) eller segel med segelyta av högst 10 m² gäller försäkringen dock för personskada
- luftfartyg
  - skada som uppstått i samband med att den försäkrade eller någon annan av de som försäkringen gäller för utför uppsätlig gärning som är straffbar enligt svensk lag.

01.12.1 Annan försäkring

Försäkringen gäller inte till den del ersättning kan lämnas genom annan försäkring.

Försäkringen gäller inte för skada som kan ersättas genom socialförsäkring, patientförsäkring, annan liknande försäkring eller ersättningsform.

Försäkringen gäller dock om lagenlig regressrätt utövas mot försäkrad.

01.42 Själurisk

Försäkringen gäller utan självrisk*.

01.43 Skadeersättningsregler

Bolaget ersätter

- kostnaderna enligt P5.01.11.20
- räddningskostnader enligt P5.01.43.2.

01.43.1 Högsta ersättning

Bolagets ersättningsskyldighet är vid varje skada begränsad till 5 000 000 kronor. Detta gäller även om flera av de försäkrade är skadeståndsskyldiga. Detta gäller också om flera skador uppkommit av samma orsak och vid samma tillfälle.

01.43.2 Räddningskostnad

Om den försäkrade haft utgift (räddningskostnad) för att begränsa omedelbart förestående eller inträffad skada som kan föranleda skadeståndsskyldighet som omfattas av försäkringen, lämnas ersättning om åtgärderna med hänsyn till omständigheterna varit skäliga.

01.43.3 Tidpunkt för betalning av ersättning

Ersättning ska betalas senast 1 månad efter det att den försäkrade fullgjort vad som åligger honom enligt R.02.

01.43.4 Ränthebestämmelser

Betalas ersättning senare än vad som sagts ovan betalas dröjsmålsränta enligt räntelagen.

Ränta betalas inte om den är mindre än 1 % av prisbasbeloppet*.

Bolaget betalar inte den ränta som beror på den försäkrades dröjsmål att fullgöra vad som ankommit på honom enligt R.02 från det att den försäkrade fått kännedom om sin möjlighet att få ersättning.

02. Rättsskyddsförsäkring

02.1 Vem försäkringen gäller för (de försäkrade)

Försäkringen gäller för försäkringstagaren och anställda inom företaget.

Med anställd avses också VD, styrelseledamot, kontrakterad praktikant, frivilligarbetare samt funktionär när dessa arbetar på uppdrag av försäkringstagaren.

Försäkringen gäller för den försäkrade i egenskap av privatperson vid tjänsteresa*. Försäkringen gäller således inte i samband med yrkes- eller tjänsteutövning eller annan förvärvsverksamhet.

Försäkringen gäller för person som är stadigvarande bosatt och försäkrad i allmän försäkringskassa i Sverige.

02.2 När försäkringen gäller

Försäkringen gäller vid resa i tjänsten som är avsedd att vara under högst 50 dagar och som är på uppdrag av och/eller bekostas av arbetsgivare eller uppdragsgivare (tjänsteresa*).

Vad som avses med tjänsteresa framgår av avsnitt Z Definitioner.

Tjänsteresan är påbörjad då den försäkrade lämnar tjänsteställe, som står till den försäkrades förfogande, eller bostaden och upphör i och med att denne återkommer till någon av dessa platser. Försäkringen gäller endast för resor i direkt förbindelse till och från tjänstestället eller bostaden.

Försäkringen gäller inte under semester eller annan motsvarande ledighet i samband med tjänsteresa. Försäkringen gäller dock under tre dagars ledighet i direkt anslutning till tjänsteresan.

Försäkringen gäller för tvist som uppkommer under den tid försäkringen är i kraft under förutsättning att de händelser eller omständigheter som ligger till grund för tvisten inträffat under den tid försäkringen varit i kraft.

Försäkringen gäller även för tvist som uppkommer efter det att försäkringen upphört på grund av att den försäkrade verksamheten upphört, förutsatt att de händelser och omständigheter som ligger till grund för anspråket inträffat under den tid försäkringen var i kraft samt att inte längre tid än 10 år förflutit sedan dessa händelser eller omständigheter inträffade.

Anmärkning

Med tvist avses att anspråk helt eller delvis avvisas.

02.3 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller i tvist om de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket

- inträffat inom Norden
- inträffat utom Norden och tvisten gäller den försäkrade i egenskap av resenär.

02.11 Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för nödvändiga och skäliga kostnader i tvist enligt P5.02.11.1 - P5.02.11.3 som försäkrad inte kan få betald av staten eller av motpart. Försäkringen gäller endast för kostnader som uppkommer under den tid den försäkrade biträds av ombud enligt R.03.2.

Försäkringen gäller även för kostnader för utredning före rättegång, förutsatt att utredningen beställts av den försäkrades ombud eller att Allmänna Reklamationsnämnden funnit det uppenbart att nämnden inte kan avgöra tvisten utan sådan utredning.

Anmärkning

Försäkringen gäller således inte för brottmål.

02.11.1 Tvist utan rättegång

Försäkringen gäller för den försäkrades egna ombudskostnader i tvist som kan prövas av tingsrätt, i Sverige eller motsvarande instanser i övriga länder.

02.11.2 Tvist med rättegång

Försäkringen gäller för den försäkrades egna rättegångskostnader och sådana motpartskostnader som han efter domstols prövning ålagts att betala i tvist enligt P5.02.11.1 eller som efter sådan prövning kan prövas av hovrätt eller Högsta domstolen, eller motsvarande domstol utomlands.

Träffas förlikning under rättegång gäller försäkringen för kostnader som den försäkrade åtagit sig att betala motpart under förutsättning att det är uppenbart att den försäkrade skulle ålagts att betala rättegångskostnader med högre belopp om tvisten prövats av domstol.

02.11.3 Tvist med skiljeförfarande

Försäkringen gäller för kostnader för skiljeförfarande om tvisten utan sådant förfarande skulle ha prövats enligt P5.02.11.1. Ersättning lämnas för den försäkrades egna kostnader och för motpartskostnader som han ålagts att betala efter skiljemännens prövning dock inte för ersättning till skiljemännen.

02.12 Vad försäkringen inte gäller för

02.12.1 Vissa tvister

Försäkringen gäller inte för tvist

- som vid rättslig prövning ska handläggas enligt 1 kap 3d § första stycket rättegångsbalken (s k småmål eller tvist där värdet av vad som yrkas understiger 50 % av prisbasbeloppet*). Detta undantag tillämpas inte vid tvist på grund av försäkringsavtalet
- som gäller ekonomiska åtgärder som för en privatperson är av ovanlig art eller omfattning, eller som gäller borgensåtagande
- som avser fordran eller annat anspråk som överlåtits på den försäkrade om det inte är uppenbart att överlåtelsen skett innan tvisten uppkom
- som gäller den försäkrade i egenskap av ägare, brukare eller förare av motordrivet fordon, husvagn eller annat släpfordon, luftfartyg, skepp, båt och segelbräda. Försäkringen gäller dock för den försäkrade som förare eller brukare av motorfordon, husvagn eller annat släpfordon, fritidsbåt eller segelbräda som den försäkrade tillfälligt lånat eller hyrt utanför Norden. Försäkringen gäller då även för sådana brottmål som anges i de allmänna motorfordons- respektive båträttskyddsvillkoren.
- som avser skadestånd eller annat anspråk på grund av gärning som föranlett misstanke om eller åtal för brott som kräver uppsåt för straffbarhet
- där den försäkrade inte har befogat intresse av att få sin sak prövad
- som avser den försäkrade i egenskap av fastighetsägare eller innehavare av tomträtt
- som endast kan prövas av administrativa myndigheter eller specialdomstolar.

02.12.2 Eget arbete m m

Försäkringen ersätter inte

- kostnader som avser någon av de försäkrades egna arbete, inkomstbortfall, resor eller uppehålle eller andra omkostnader för den försäkrade
- utredning om innehållet i utomnordisk rätt
- ombuds resor utom Norden
- verkställighet av avtal, dom eller beslut.

02.12.3 Vissa merkostnader

Försäkringen ersätter inte merkostnader på grund av att den försäkrade

- anlitar fler än ett ombud eller byter ombud
- gjort sig skyldig till försumlig processföring eller på annat sätt förfarit försumligt
- underlåtit att i eller utom rättegång tillvarata möjligheten att utfå ersättning av motpart
- krävs på högre ersättning för ombudskostnader än vad som utdömts efter prövning av domstol.

02.12.4 Brottmål

Försäkringen gäller inte för brottmål.

02.42 Självrisk

Självrisken* är 20 % av kostnaderna men lägst 1 500 kronor.

Endast en självrisk tillämpas vid flera tvistemål om yrkandena stöder sig på väsentligen samma grund.

02.43 Skadeersättningsregler

Bolaget ersätter kostnader enligt P5.02.11 med avdrag för självrisk* enligt P5.02.42.

02.43.1 Högsta ersättning

Bolagets ersättningskyldighet för ombuds- och rättegångskostnader under försäkringsperioden är begränsad till högst 200 000 kronor.

En tvist anses föreligga om

- två eller flera av de försäkrade står på samma sida i en tvist
- de försäkrade har flera tvister där yrkandena stöder sig på väsentligen samma grund.

02.43.2 Tidpunkt för betalning av ersättning

Ersättning för ombudsarvode regleras direkt med ombudet när ärendet slutredovisats.

Ersättning à conto förutsätter särskild prövning. Bolaget åtar sig inte utbetalning oftare än en gång i halvåret.

P6. Överfall och Kris

01. Överfallsförsäkring

01.1 Vem försäkringen gäller för (de försäkrade)

Försäkringen gäller för försäkringstagaren och anställda inom företaget.

Med anställd avses också VD, styrelseledamot, kontrakterad praktikant, frivilligarbetare samt funktionär när dessa arbetar på uppdrag av försäkringstagaren.

Försäkringen gäller för person som är stadigvarande bosatt och försäkrad i allmän försäkringskassa i Sverige.

01.2 När försäkringen gäller

Försäkringen gäller vid resa i tjänsten som är avsedd att vara under högst 50 dagar och som är på uppdrag av och/eller bekostas av arbetsgivare eller uppdragsgivare (tjänsteresa*).

Vad som avses med tjänsteresa framgår av avsnitt Z Definitioner.

Tjänsteresan är påbörjad då den försäkrade lämnar tjänsteställe, som står till den försäkrades förfogande, eller bostaden och upphör i och med att denne återkommer till någon av dessa platser. Försäkringen gäller endast för resor i direkt förbindelse till och från tjänstestället eller bostaden.

Försäkringen gäller inte under semester eller annan motsvarande ledighet i samband med tjänsteresa. Försäkringen gäller dock under tre dagars ledighet i direkt anslutning till tjänsteresan.

Försäkringen gäller under den tid försäkringen är i kraft (försäkringstiden).

01.3 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller i hela världen.

01.11 Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för personskada som försäkrad under tjänsteresa* tillfogats genom misshandel eller annat uppsåtligt fysiskt våld.

Den försäkrade ska visa att han är berättigad till skadestånd och att den ansvarige är okänd eller saknar betalningsförmåga. Föranleder skadan åtal, ska den försäkrade på bolagets begäran föra skadeståndstalan i rättegången, varvid bolaget ersätter uppkomna rättegångskostnader.

01.12 Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte för skada som

- föranletts eller förvärrats av att den försäkrade varit påverkad av berusnings-, sömn- eller narkotiska medel
- uppstått när den försäkrade utan skälig anledning utsatt sig för risken att skadas
- uppstått i samband med att den försäkrade utfört eller medverkat till uppsåtlig gärning som enligt svensk lag är straffbelagd
- de försäkrade tillfogar varandra
- kan ersättas genom annan försäkring.

01.41 Skadevärderingsregler

Skada värderas enligt skadeståndsrättsliga regler vid personskada.

Skada värderas dock högst till det belopp som enligt praxis utdöms vid skada av motsvarande slag, även om den ansvarige medgett högre belopp.

01.42 Självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk*.

01.43 Skadeersättningsregler

Bolaget ersätter

- skada värderad enligt P6.01.41
- skäliga kostnader för rättegång.

01.43.1 Högsta ersättning

Vid varje skadetillfälle är bolagets ersättningskyldighet begränsad till 500 000 kronor. Denna begränsning gäller även om flera av de försäkrade skadats.

01.43.2 Tidpunkt för betalning av ersättning

Ersättning ska betalas senast en månad efter det att den försäkrade fullgjort vad som åligger honom enligt R.05.

Om polisutredning avvaktas ska ersättning betalas senast en månad efter det att bolaget erhållit utredningen.

01.43.3 Räntebestämmelser

Betalas ersättning senare än vad som sagts ovan betalas dröjsmålsränta enligt räntelagen.

För den tid som utbetalning fördröjs genom polisutredning betalar bolaget ränta enligt Riksbankens referensränta.

Ränta betalas inte om den är mindre än 1 % av prisbasbeloppet*.

Bolaget betalar inte den ränta som beror på den försäkrades dröjsmål att fullgöra vad som ankommer på honom enligt R.01.1 – 01.2.

02. Krisförsäkring

02.1 Vem försäkringen gäller för (de försäkrade)

Försäkringen gäller för försäkringstagaren och anställda inom företaget.

Med anställd avses också VD, styrelseledamot, kontrakterad praktikant, frivilligarbetare samt funktionär när dessa arbetar på uppdrag av försäkringstagaren.

Försäkringen gäller för person som är stadigvarande bosatt och försäkrad i allmän försäkringskassa i Sverige.

02.2 När försäkringen gäller

Terapi lämnas om den försäkrade under sin tjänsteresa* råkar ut för akut psykisk kris i samband med

- rån*, hot eller överfall*
- allvarlig olycksfallsskada
- annan traumatisk händelse som t ex brand, explosion, trafikolycka, naturkatastrof, kapning eller terrorattack.

Försäkringen gäller vid resa i tjänsten som är avsedd att vara under högst 50 dagar och som är på uppdrag av och/eller bekostas av arbetsgivare eller uppdragsgivare (tjänsteresa*).

Vad som avses med tjänsteresa framgår av avsnitt Z Definitioner.

Tjänsteresan är påbörjad då den försäkrade lämnar tjänsteställe, som står till den försäkrades förfogande, eller bostaden och upphör i och med att denne återkommer till någon av dessa platser. Försäkringen gäller endast för resor i direkt förbindelse till och från tjänstestället eller bostaden. Försäkringen gäller inte under semester eller annan motsvarande ledighet i samband med tjänsteresa. Dock gäller försäkringen under tre dagars ledighet i direkt anslutning till tjänsteresan.

Kristerapi lämnas även till make, maka, sambo*, registrerad partner och barn till den försäkrade om den försäkrade avlider under tjänsteresa till följd av någon av angivna händelser ovan.

Försäkringen gäller under den tid försäkringen är i kraft (försäkringstiden).

02.3 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller i hela världen.

02.11 Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för kostnader för behandling i Sverige av försäkrad person hos psykolog eller annan för stödsamtal och krisbearbetning utbildad person.

Behandlingen ska anvisas eller godkännas av bolaget och ska ske inom en 12-månadersperiod från skadetillfället.

Försäkringen gäller också för nödvändiga och skäligen kostnader för resor i samband med sådan behandling. Resekostnaderna beräknas enligt bestämmelserna i Lagen om allmän försäkring.

Försäkringen gäller upp till 10 behandlingstillfällen per skada och person.

02.12 Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte för skada som

- föranletts eller förvärrats av att den försäkrade varit påverkad av berusnings-, sömn- eller narkotiska medel
- uppstått när den försäkrade utan skälig anledning utsatt sig för risken att skadas
- uppstått i samband med att den försäkrade utfört eller medverkat till uppsåtlig gärning som enligt svensk lag är straffbelagd
- de försäkrade tillfogar varandra
- kan ersättas genom annan försäkring.

02.42 Självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk*.

02.43 Skadeersättningsregler

02.43.1 Tidpunkt för betalning av ersättning

Utbetalning ska ske senast en månad efter det att rätt till ersättning inträtt och den försäkrade fullgjort vad som åligger honom enligt R.01.1 – R.01.2.

02.43.2 Räntebestämmelser

Betalas ersättning senare än vad som angetts i P6.02.43.1 ovan betalas dröjsmålsränta enligt räntelagen. Ränta betalas inte om den är mindre än 1 % av prisbasbeloppet*.

P9. Avbeställningsskydd

01. Vem försäkringen gäller för (de försäkrade)

Försäkringen gäller för försäkringstagaren och anställda inom företaget.

Med anställd avses också VD, styrelseledamot, kontrakterad praktikant, frivilligarbetare samt funktionär när dessa arbetar på uppdrag av försäkringstagaren.

Försäkringen gäller för person som är stadigvarande bosatt och försäkrad i allmän försäkringskassa i Sverige.

02. När försäkringen gäller

Försäkringen gäller vid resa i tjänsten som är avsedd att vara under högst 50 dagar och som är på uppdrag av och/eller bekostas av arbetsgivare eller uppdragsgivare (tjänsteresa*).

Vad som avses med tjänsteresa framgår av avsnitt Z Definitioner.

Tjänsteresan är påbörjad då den försäkrade lämnar tjänsteställe, som står till den försäkrades förfogande, eller bostaden och upphör i och med att denne återkommer till någon av

dessa platser. Försäkringen gäller endast för resor i direkt förbindelse till och från tjänstestället eller bostaden.

Försäkringen gäller inte under semester eller annan motsvarande ledighet i samband med tjänsteresa. Försäkringen gäller dock under tre dagars ledighet i direkt anslutning till tjänsteresan.

Försäkringen gäller under den tid försäkringen är i kraft (försäkringstiden).

03. Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller i hela världen.

11. Vad försäkringen gäller för

11.1 Försäkringen gäller

Om den försäkrade före avresan från hemorten i Sverige tvingas avbeställa en resa på grund av att

- försäkrad eller nära anhörig till försäkrad drabbas av akut sjukdom, olycksfall eller dödsfall
- väsentlig skada drabbat den försäkrades privata egendom i Sverige genom oförutsedd händelse.

Begränsning

Försäkringen gäller endast om researrangemanget avbeställs omgående efter att avbeställningsorsaken blir känd.

12. Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte

- vid sjukdom orsakad av användande av alkohol, sömnmedel, narkotiska medel eller missbruk av läkemedel
- om resan beställts mot läkares avrådan
- om resan kan ersättas genom annan försäkring.

Om avbeställningsorsaken är ett befintligt medicinskt tillstånd som visat symptom redan innan tjänsteresan bokades, lämnas ersättning endast om det rör sig om en akut försämring.

42. Självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk*.

43 Skadeersättningsregler

Ersättning lämnas för betalda resekostnader* som försäkrad inte kan få tillbaka från researrangör, trafikföretag, hotell eller liknande.

43.2 Högsta ersättning

Vid avbeställningsskydd enligt P9.11.1 är ersättningen vid varje skadetillfälle begränsad till 40 000 kronor. Om flera som omfattas av försäkringen ska delta i samma resa, är det sammanlagda högsta ersättningsbeloppet begränsat till 80 000 kronor.

43.9 Tidpunkt för betalning av ersättning

Ersättning ska betalas senast en månad efter det att den försäkrade styrkt sitt krav och i övrigt fullgjort vad som åligger honom enligt R.01.1- 01.2.

43.10 Ränthebestämmelser

Betalas ersättning senare än vad som sagts ovan betalas dröjsmålsränta enligt räntelagen. Ränta betalas inte om den är mindre än 1 % av prisbasbeloppet*.

Bolaget betalar inte den ränta som beror på den försäkrades dröjsmål att fullgöra vad som ankommit på honom enligt avsnitt R.

P10. Självriskskydd

01. Hem- och villahemförsäkring

01.1 Vem försäkringen gäller för (de försäkrade)

Försäkringen gäller för försäkringstagaren och anställda inom företaget.

Med anställd avses också VD, styrelseledamot, kontrakterad praktikant, frivilligarbetare samt funktionär när dessa arbetar på uppdrag av försäkringstagaren.

Försäkringen gäller för person som är stadigvarande bosatt och försäkrad i allmän försäkringskassa i Sverige.

01.2 När försäkringen gäller

Försäkringen gäller vid resa i tjänsten som är avsedd att vara under högst 50 dagar och som är på uppdrag av och/eller bekostas av arbetsgivare eller uppdragsgivare (tjänsteresa*).

Vad som avses med tjänsteresa framgår av avsnitt Z Definitioner.

Tjänsteresan är påbörjad då den försäkrade lämnar tjänsteställe, som står till den försäkrades förfogande, eller bostaden och upphör i och med att denne återkommer till någon av dessa platser. Försäkringen gäller endast för resor i direkt förbindelse till och från tjänstestället eller bostaden.

Försäkringen gäller inte under semester eller annan motsvarande ledighet i samband med tjänsteresa. Försäkringen gäller dock under tre dagars ledighet i direkt anslutning till tjänsteresan.

Försäkringen gäller under den tid försäkringen är i kraft (försäkringstiden).

01.3 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller i hela världen.

01.11 Vad försäkringen gäller för

01.11.1 Hem-och villahemförsäkring

Försäkringen gäller för försäkrads självrisk vid skada i den permanenta bostaden i Sverige som inträffar under tid försäkrad är på tjänsteresa*.

Förutsättningen är att bostaden varit obodd och att försäkrad får ersättning från hem- eller villahemförsäkring.

01.42 Självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk*.

01.43 Skadeersättningsregler

01.43.2 Högsta ersättning

01.43.2.1 Vid skada på permanent bostad enligt P10.01.11.1 är ersättningen vid varje skadetillfälle begränsad till självriskan för hem- och villahemförsäkringen, dock högst 8 000 kronor.

01.43.9 Tidpunkt för betalning av ersättning

Ersättning ska betalas senast 1 månad efter det att den försäkrade styrkt sitt krav och i övrigt fullgjort vad som åligger honom enligt R.01.1- 01.2.

01.43.10 Räntebestämmelser

Betalas ersättning senare än vad som sagts ovan betalas dröjsmålsränta enligt räntelagen. Ränta betalas inte om den är mindre än 1 % av prisbasbeloppet*.

Bolaget betalar inte den ränta som beror på den försäkrades dröjsmål att fullgöra vad som ankommit på honom enligt avsnitt R.

02. Personbilsförsäkring

02.1 Vem försäkringen gäller för (de försäkrade)

Försäkringen gäller för försäkringstagaren och anställda inom företaget.

Med anställd avses också VD, styrelseledamot, kontrakterad praktikant, frivilligarbetare samt funktionär när dessa arbetar på uppdrag av försäkringstagaren.

Försäkringen gäller för person som är stadigvarande bosatt och försäkrad i allmän försäkringskassa i Sverige.

02.2 När försäkringen gäller

Försäkringen gäller vid resa i tjänsten som är avsedd att vara under högst 50 dagar och som är på uppdrag av och/eller bekostas av arbetsgivare eller uppdragsgivare (tjänsteresa*).

Vad som avses med tjänsteresa framgår av avsnitt Z Definitioner.

Tjänsteresan är påbörjad då den försäkrade lämnar tjänsteställe, som står till den försäkrades förfogande, eller bostaden och upphör i och med att denne återkommer till någon av dessa platser. Försäkringen gäller endast för resor i direkt förbindelse till och från tjänstestället eller bostaden.

Försäkringen gäller inte under semester eller annan motsvarande ledighet i samband med tjänsteresa. Försäkringen gäller dock under tre dagars ledighet i direkt anslutning till tjänsteresan.

Försäkringen gäller under den tid försäkringen är i kraft (försäkringstiden).

02.3 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller i hela världen.

02.11 Vad försäkringen gäller för

02.11.1 Personbilsförsäkring

Försäkringen gäller för försäkrads självrisk vid skada på privat personbil som inträffar under tid försäkrad är på tjänsteresa*.

Förutsättningen är att bilen inte tagits med på tjänsteresa utan parkerats vid den ordinarie bostaden alternativt på annan betald parkeringsplats och att försäkrad får ersättning från personbilsförsäkring.

02.11 Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte för

- skada som uppstår om bilen brukats eller används under tjänsteresan
- skada som omfattas av bilens rättsskydds- eller maskinskadeförsäkring
- stilleståndsersättning eller kostnad för hyrbil.

02.42 Självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk*.

02.43 Skadeersättningsregler

02.43.2 Högsta ersättning

02.43.2.1 Vid skada på personbil enligt P10.02.11.1 är ersättningen vid varje skadetillfälle begränsad till självriskan för personbilsförsäkringen, dock högst 8 000 kronor.

02.43.9 Tidpunkt för betalning av ersättning

Ersättning ska betalas senast en månad efter det att den försäkrade styrkt sitt krav och i övrigt fullgjort vad som åligger honom enligt R.01.1- 01.2.

02.43.10 Räntebestämmelser

Betalas ersättning senare än vad som sagts ovan betalas dröjsmålsränta enligt räntelagen. Ränta betalas inte om den är mindre än 1 % av prisbasbeloppet*.

Bolaget betalar inte den ränta som beror på den försäkrades dröjsmål att fullgöra vad som ankommit på honom enligt avsnitt R.

P11. Hemresa vid katastrof

01. Vem försäkringen gäller för (de försäkrade)

Försäkringen gäller för försäkringstagaren och anställda inom företaget.

Med anställd avses också VD, styrelseledamot, kontrakterad praktikant, frivilligarbetare samt funktionär när dessa arbetar på uppdrag av försäkringstagaren.

Försäkringen gäller för person som är stadigvarande bosatt och försäkrad i allmän försäkringskassa i Sverige.

02. När försäkringen gäller

Försäkringen gäller vid resa i tjänsten som är avsedd att vara under högst 50 dagar och som är på uppdrag av och/eller bekostas av arbetsgivare eller uppdragsgivare (tjänsteresa*).

Vad som avses med tjänsteresa framgår av avsnitt Z Definitioner.

Tjänsteresan är påbörjad då den försäkrade lämnar tjänsteställe, som står till den försäkrades förfogande, eller bostaden och upphör i och med att denne återkommer till någon av dessa platser. Försäkringen gäller endast för resor i direkt förbindelse till och från tjänstestället eller bostaden.

Försäkringen gäller inte under semester eller annan motsvarande ledighet i samband med tjänsteresa. Försäkringen gäller dock under tre dagars ledighet i direkt anslutning till tjänsteresan.

Försäkringen gäller under den tid försäkringen är i kraft (försäkringstiden).

03. Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller i hela världen.

11. Vad försäkringen gäller för

11.1 Försäkringen gäller

Försäkringen gäller för nödvändiga och skäliga merkostnader för omedelbar hemresa till Sverige om försäkrad omedelbart måste avbryta tjänsteresa i förtid på grund av att det

- har uppstått en naturkatastrof
- har inträffat en terrorhandling
- har uppstått krig.

Försäkringen gäller också för förlust av resgods som konfiskerats eller som försäkrad tvingats lämna kvar på grund av evakuering.

11.1.1 Begränsningar

- Händelsen ska ha inträffat på det resmål där försäkrad befinner sig och ha ägt rum under tjänsteresan
- Händelsen ska ha fått till följd att Utrikesdepartementet avråder från resor till det aktuella området
- I område som drabbats av krigsutbrott gäller försäkringen inom tre månader räknat från oroligheternas utbrott om försäkrad vistades i det drabbade området vid utbrottet och försäkrad inte har deltagit i händelserna eller tagit befattning med dem som rapportör eller liknande.

12 Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte för

- resavbrott och försening enligt P4.
- kostnader som kan ersättas från annat håll enligt lag, konvention, författning, kollektivavtal, annan försäkring eller från kommun, landsting och staten.

42. Självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk*.

43 Skadeersättningsregler

43.2 Högsta ersättning

Vid hemresa vid katastrof enligt P11.11.1 är ersättningen vid varje skadetillfälle begränsad till 40 000 kronor. Om flera som omfattas av försäkringen deltar i samma resa, är det sammanlagda högsta ersättningsbeloppet begränsat till 80 000 kronor.

43.9 Tidpunkt för betalning av ersättning

Ersättning ska betalas senast en månad efter det att den försäkrade styrkt sitt krav och i övrigt fullgjort vad som åligger honom enligt R.01.1- 01.2.

43.10 Räntebestämmelser

Betalas ersättning senare än vad som sagts ovan betalas dröjsmålsränta enligt räntelagen. Ränta betalas inte om den är mindre än 1 % av prisbasbeloppet*.

Bolaget betalar inte den ränta som beror på den försäkrades dröjsmål att fullgöra vad som ankommit på honom enligt avsnitt R

Q. Säkerhetsföreskrifter

01. Egendoms- och Avbrottsförsäkring

01.1 Allmänt

Den försäkrade ska iaktta

- lagar, förordningar eller myndigheters föreskrifter som meddelas i syfte att förhindra eller begränsa skada
- föreskrifter som anges i försäkringsbrevet
- föreskrifter som meddelas av tillverkare, leverantör, besiktningssman eller motsvarande i syfte att förhindra eller begränsa skada
- föreskrifter som anges nedan.

01.3 Brandsläckning och larm

Brandsläckningsredskap och larmanordningar ska finnas i den utsträckning som anges av bolaget och myndighet.

01.4 Heta arbeten

Dessa säkerhetsföreskrifter för heta arbeten gäller för tillfällig arbetsplats där heta arbeten utförs och fara för brand kan föreligga. Med heta arbeten avses svetsning, skärning, lödning, takläggning, bearbetning med snabbgående verktyg och annat arbete som medför uppvärmning eller gnistbildning.

01.4.1 Ansvar för att föreskrifterna följs

Den försäkrade svarar gentemot bolaget för att nedanstående säkerhetsföreskrifter följs av

- 1) den försäkrades företagsledning
- 2) övriga anställda hos den försäkrade
- 3) entreprenörer och andra uppdragstagare som anlitas av den försäkrade.

Om någon som anges i punkt 1 - 3 inte följer dessa säkerhetsföreskrifter medför det normalt ett avdrag från skadeersättningen ur denna försäkring. Se Q.01.50 Påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift.

01.4.2 Tillstånd

Den som avser att bedriva eller låta bedriva heta arbeten på tillfällig arbetsplats (t ex ägare eller brukare av fastighet eller total-/generalentreprenör) ska skriftligen utse en *tillståndsansvarig* som ska bedöma om arbetena medför fara för brand.

Om fara för brand bedöms föreligga, får heta arbeten utföras endast under förutsättning att den tillståndsansvarige

- utfärdar tillstånd för arbetena på Svenska Brandskyddsforeningens (SBF) blankett Tillstånd/Kontrollista för heta arbeten eller motsvarande, som ska vara fullständigt ifyllt
- under arbetenas utförande förvisar sig om att nedanstående säkerhetsregler följs.

Den tillståndsansvarige får delegera sitt ansvar endast om den som utsett honom skriftligen medgivit detta. Den tillståndsansvarige får inte utföra de heta arbetena.

01.4.3 Säkerhetsregler för heta arbeten

01.4.3.1 Säkerhetsregel nr 1 - Behörighet

Den som ska utföra brandfarliga heta arbeten ska ha behörighet och erfarenhet av brandskydd. Detsamma gäller den som ska vara brandvakt. Behörighetsutbildning ska vara genomförd enligt den plan som beslutats av försäkringsbolagens och SBF:s utbildningskommitté för heta arbeten.

Den som är utsedd att regelbundet vara tillståndsansvarig ska ha motsvarande utbildning och erfarenhet.

01.4.3.2 Säkerhetsregel nr 2 - Brandvakt

Brandvakt ska utses och finnas på arbetsplatsen - även under arbetsrast - under den tid som de heta arbetena utförs och under den efterbevakningstid - minst en timme - eller annan tid som den tillståndsansvarige angett i tillståndet.

Brandvakten får inte lämna arbetsplatsen förrän faran för brand upphört.

Brandvakt krävs inte när den tillståndsansvarige bedömer att det är uppenbart att arbetet kan utföras med samma säkerhet utan brandvakt.

01.4.3.3 Säkerhetsregel nr 3 - Brandfarlig vara

För arbete i utrymme som innehåller eller har innehållit brandfarlig vara, ska tillstånd inhämtas från den som är utsedd att vara föreståndare för hanteringen.

01.4.3.4 Säkerhetsregel nr 4 - Städning och vattning

Arbetsplatsen ska vara

- städad
- vid behov vattnad.

01.4.3.5 Säkerhetsregel nr 5 - Brännbart material

Brännbart material på och i närheten av arbetsplatsen ska

- flyttas bort
- skyddas genom övertäckning
- avskärmas.

01.4.3.6 Säkerhetsregel nr 6 - Dolda brännbara byggnadsdelar

Värmeledande konstruktioner och dolda brännbara byggnadsdelar ska undersökas med hänsyn till brandfaran, samt vid konstaterad brandfara

- skyddas
- göras åtkomliga för omedelbar släckinsats.

01.4.3.7 Säkerhetsregel nr 7 - Otätheter

Springor, hål, genomföringar och andra öppningar på och i närheten av arbetsplatsen ska vara

- tätade
- kontrollerade med hänsyn till brandfaran.

01.4.3.8 Säkerhetsregel nr 8 - Släckutrustning

Godkänd, fungerande och tillräcklig släckutrustning ska finnas tillgänglig för omedelbar släckinsats. Här avses slang med vatten eller två certifierade handbrandsläckare med minsta effektivitetsklass 34A 233B C (minst 2 x 6 kg pulver).

Vid takläggning krävs

Vid takläggning krävs slang med vatten och två certifierade handbrandsläckare med minsta effektivitetsklass 34A 233B C (minst 2 x 6 kg pulver). Alternativt gäller tre certifierade handbrandsläckare med minsta effektivitetsklass 34A 233B C (minst 3 x 6 kg pulver). Vid takläggning krävs alltid att brytverktyg och handstrålkastare finns på arbetsplatsen.

01.4.3.9 Säkerhetsregel nr 9 - Svetsutrustning

Svetsutrustning ska vara felfri. Acetylenflaska ska vara försedd med bakslagsskydd. Svetsbrännare ska vara försedd med backventil för bränningsgas och syrgas. Skyddshandske och avstängningsnyckel ska finnas.

01.4.3.10 Säkerhetsregel nr 10 - Larmning

Räddningstjänsten/brandkåren ska kunna larmas omedelbart. Fungerande mobiltelefon ska finnas tillgänglig om inte stationär telefon finns inom räckhåll.

Den som uppdras att larma ska känna till arbetsplatsens adress.

01.4.3.11 Säkerhetsregel nr 11 - Torkning och uppvärmning

Vid torkning eller uppvärmning genom förbränning av gas, ska lågan vara innesluten så att den inte kan orsaka antändning.

01.4.3.12 Säkerhetsregel nr 12 - Torkning av underlag och applicering av tätskikt

Vid torkning av underlag och applicering av tätskikt får material uppvärmas till högst 300 ° C.

01.4.3.13 Säkerhetsregel nr 13 - Smältning av asfalt

Vid smältning av asfalt ska utrustningen uppställas, hanteras och tillses enligt SBFs "Säkerhetsregler för smältning av asfalt vid arbeten på tak och balkonger".

01.5 Tobaksrökning

Tobaksrökning får endast ske på särskild anvisad plats och i enlighet med gällande lagstiftning.

01.6 Branddörr och annan sektionering

Branddörr, brandlucka och annan liknande sektionering ska vara stängd under icke arbetstid.

01.7 Uppvärmningsanordningar

Brännbart material ska hållas på erforderligt avstånd från heta ytor på eldstäder och rökkanaler eller skyddas med isolering mot överhettning.

Varmluftspanna, byggtork och annan flyttbar anordning för uppvärmning med fast, flytande eller gasformigt bränsle ska vara av

typ som godkänts av Statens Provningsanstalt eller annan behörig instans. Flyttbar elvärmeapparat ska vara utförd enligt gällande bestämmelser från Semko eller annat nordiskt provningsinstitut.

Flyttbara uppvärmningsanordningar får inte användas inom brand- eller explosionsfarliga utrymmen.

Byggtork får användas för uppvärmning av byggnad* endast i samband med byggnads- och anläggningsarbete.

01.8 Motordrivet fordon

Motordrivet fordon (motorfordon, traktor, motorredskap och terrängmotorfordon) får i för arbetet nödvändig omfattning införas eller användas i lokal* eller upplag under förutsättning att

- fyllning, tömning eller byte av bränslebehållare sker på betryggande sätt och på plats avskild från lokalen eller upplaget i övrigt
- permanenta lastnings-, lossnings- samt laddningsplatser försetts med brandsläckningsredskap
- bolaget eller myndighet lämnat medgivande därtill, om lokalen eller upplaget är brand- eller explosionsfarliga. Medgivande gäller endast fordon som är säkerhetsmässigt anpassade till de aktuella områdena.

01.8.1 Laddningsplats för batteri

Laddning av batterier till fordon, truckar, städmaskiner och liknande, ska ske på särskild anordnad laddningsplats utformad i enlighet med arbetsmiljöverkets gällande föreskrifter.

Varaktig märkning eller avgränsning ska anordnas på golv minst 1,5 meter från batteriets/fordonets sidor. Inget brännbart material får finnas inom detta område alternativt ska det finnas avskärmningar inom 1,5 meters avstånd.

Brännbart material får inte finnas inom 4 meters höjd om det inte är avskilt med obrännbart material.

Laddning ska ske med permanent installerad laddare alternativt godkänd mobil laddare.

01.9 Nyckel, kod eller låskombination

Nyckel*, kod eller låskombination till byggnad* och lokal* ska handhas och förvaras på betryggande sätt. Den får inte vara märkt eller placerad så att den kan identifieras av obehörig. Den får inte heller förvaras på sådant sätt i lokalen att den är lättillgänglig för obehörig.

I nyckelskåp i anslutning till lokal får endast förvaras sådan nyckel som uteslutande går till allmänt utrymme - såsom pannrum, soprum, hissmaskinrum eller liknande - vilket är betryggande avskilt från annan lokal.

01.10 Lås, kod och låskombination

Lås, kod eller låskombination ska omedelbart bytas eller ändras om det finns anledning misstänka att någon obehörigen innehar nyckeln eller har kännedom om koden eller låskombinationen.

01.11 Datamedia och information

Förvaring av originalprogram

Original exemplar av programvara ska förvaras på sådant sätt att originalet och installerat program inte kan skadas vid samma tillfälle.

Rutiner för säkerhetskopiering av användarfiler

Säkerhetskopior ska framställas dagligen under arbetsdag eller med den högre frekvens som vanligen tillämpas inom den försäkrades verksamhetsområde.

Säkerhetskopior ska vara korrekta, aktuella och funktionsdugliga.

Säkerhetskopior ska förvaras skilda från originalet och från varandra på ett sådant sätt att dessa inte kan skadas vid samma tillfälle.

Förvaring av bevis på nyttjanderätt

Bevis på nyttjanderätt (licensavtal) ska förvaras på sådant sätt att inte licensen och installerat program kan skadas eller förloras vid ett och samma tillfälle.

01.11.1 Särskild påföljd

Har föreskrift enligt Q.01.11 inte följts gäller utöver påföljd enligt Q.01.50.5 att ingen ersättning lämnas för merkostnad och avbrottskada till följd av skada på datamedia och information.

01.12 Vattenförsäkring

01.12.1 Grundläggande krav för vattenförsäkring

01.12.1.1 Frysrisk

- Åtgärder ska vidtas så att vattenledningar och anslutna anordningar inte fryser sönder.
- Hålls byggnaden uppvärmd ska innetemperaturen vara minst 15°C. Om verksamhetens art kräver annan temperatur ska vatten som finns i behållare antifrysbehandlas.
- Om byggnaden inte hålls uppvärmd ska ledningssystem och installation som innehåller vatten stängas av och tömmas.
- Byggnaden ska hållas under regelbunden tillsyn.

01.12.1.2 Dagvattenledningar

Invändigt ledningssystem för regn- eller smältvatten ska uppfylla de krav som ställs på avloppsledningar enligt Boverkets Byggregler (BBR).

01.12.1.3 Prouning

Ledningssystem ska innan de tas i bruk provas och godkännas i vedertagen ordning.

01.12.2 Övriga föreskrifter för vattenförsäkring

01.12.2.1 Underhåll

Ledningssystem och övriga anordningar som ska förhindra utströmning ska underhållas på ändamålsenligt sätt. Påföljd enligt

Q.01.50 tillämpas dock endast om underhållet är uppenbart eftersatt.

01.12.2.2 Varor i källarlokal

Varor* i källarlokal ska uppallas minst 10 cm över golvet. Med källarlokal avses lokal vars golv helt eller delvis är beläget minst en meter under intilliggande marknivå. I byggnad med flera källarvåningar gäller bestämmelsen endast för den lägst belägna våningen.

01.13 Skydds krav för inbrottsförsäkring

01.13.11 Skydds krav (skyddsklass 1)

Anmärkning

Utöver vad som anges nedan hänvisas till bolaget för bedömning av vad som enligt gällande regler är godtagbart.

Omslutningsyta* (vägg, golv, tak, dörr- och fönsterenhet m m) ska, såväl vad avser det byggnadstekniska utförandet som lås och reglinsanordningar, i sin helhet ge ett efter förhållandena godtagbart skydd mot inbrott* och försvåra bortförandet av stöldgods.

Kraven på inbrottskyddet i omslutningsytan ska uppfyllas upp till minst 4 meter över mark eller annat stäplan.

Väggar, tak och golv

Väggar, golv och tak ska vara av minst 75 mm betong eller minst 120 mm sten/tegel eller minst 150 mm lättbetong eller en regelkonstruktion med dubbla byggskivor med 1 mm stålplåt alternativt 12 mm + 12 mm plywood. Även väggar som är certifierade enligt SSF:s norm 1047 för inbrottskyddande väggar, klass 1 är godtagbara. Väggarna ska ansluta tätt till bärande konstruktion.

Dörr, port och lucka

Godtagbar dörr, port och lucka är:

- dörr av aluminium, stål eller massivt trä.
- dörr certifierad enligt SS 81 73 45, lägst klass 1.
- dörr certifierad enligt SS-EN 1627, lägst RC2 (MK2).
- dörr certifierad enligt SSF 1078, lägst klass 1.
- industriport certifierad enligt SSF 1074, lägst klass 1.
- dörr, port och lucka som inte uppfyller kraven ovan ska ha hela dörrbladet förstärkt på båda sidor med sammanlagt 1 mm tjock stålplåt. Alternativ till förstärkning är invändig gallergrind certifierad enligt SSF 033, alternativt rullgaller/jalusi enligt SSF 012 lägst klass 1 eller SS-EN 1627 lägst RC2 (MK2).

När rullgaller/jalusi används som enda inbrottskydd, till exempel i köpcentrum inomhus, ska dessa uppfylla SSF 012 lägst klass 1 eller SS-EN 1627 lägst RC2 (MK2).

Dörr, port och lucka i omslutningsyta* ska vara låst med godkänd låsenhet eller med annan låsanordning som för det särskilda fallet godtagits av bolaget. Dörr, port och lucka anses inte vara låst om

nyckel* har kvarlämnats i låset. Låsenhet och dörr ska vara monterad på säkert sätt enligt tillverkarens anvisningar.

För pardörrar och vickdörrar gäller dessutom att den inaktiva dörren ska vara reglad upp- och nedtill med säkrade hävarmskantreglar eller på likvärdigt sätt. Plastfönster ska ha inkrypningskydd.

Utåtgående dörr, port och lucka ska ha bakkantsäkring.

Anmärkning

Låsenhet

Med godkänd låsenhet avses

- certifierat instickslås och slutbleck som uppfyller fordringarna i svensk standard SSF 3522 lägst klass 3. Låset ska från båda sidor av dörren endast kunna öppnas med nyckel.
- hänglås och beslag ska på dörrens insida vara lägst klass 3 eller lägst klass 4 på utsidan enligt fordringarna för hänglås och hängbeslag i Svenska Stöldskyddsföreningens norm SSF 014 och SSF 018
- certifierat hänglås med beslag eller certifierad låsbom enligt SSF 1051
- invändig stålbom av plattjärn minst 8 x 50 mm som låses med hänglås certifierat enligt Svenska Stöldskyddsföreningens norm för hänglås SSF 014 klass 3.

Bakkantsäkring

Godkänd bakkantsäkring är bakkantbeslag eller stiftning genom gångjärn.

Bakkantbeslag

Bakkantbeslag består av ett bleck i karmen och en platta med gripklo eller med stift i dörren.

Slutbleck

Beslag för montering i karm avsett att förstärka denna vid kolvurtag.

Stiftning genom gångjärn

Bakkanten på utåtgående dörr säkras genom så kallad stiftning. Dörrkarmen förses med minst 2 karmstift av stål - ett i varje gångjärn som griper in i håll i dörrens bakkant.

Öppningsbart fönster i omslutningsyta ska vara stängt och invändigt reglat.

Brandventilator ska vara stängd och reglad med endast från insidan åtkomlig mekanisk reglingsanordning eller ha godkänt inkrypningskydd*.

Annan öppning som är större än 150x300 mm, i omslutningsyta ska ha godkänt inkrypningskydd*.

01.28 Snötryck

Om det med hänsyn till väderleksförhållandena är möjligt, ska byggnaders tak skottas så att stora mängder snö inte samlas på taken.

01.29 Brännbart material utomhus

På annan tid än under normal arbetstid eller öppethållande får inte brännbart material, till exempel emballage, avfall, lastpallar, sopkärl eller papperskorg förvaras närmare än sex meter från byggnad. För bostadshus gäller att brännbart material, till exempel emballage, avfall, lastpallar, sopkärl eller papperskorg inte får förvaras inom sex meter från byggnad. Föreskriften gäller inte för

- lastkaj eller varuintag som är inbyggd med täta väggar och tak och vars portar och dörrar är låsta
- slutna och låsta container.

01.50 Påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift

01.50.1 Allmänt

Har den försäkrade när skada inträffar försummat att följa en säkerhetsföreskrift som framgår av försäkringsvillkoren eller av en författning som villkoren hänvisar till, betalas ersättning från försäkringen endast i den utsträckning skadan får anses ha inträffat även om föreskriften hade iakttagits. Detta kan innebära att ingen ersättning lämnas.

Med den försäkrade likställs annan som haft att tillse att föreskriften följdes.

01.50.2 Påföljd enligt allmänna regler

Har föreskrift enligt

- grundläggande krav för vattenförsäkring (Q.01.12.1)
- skyddskrav för inbrottsförsäkring (Q.01.13)
- snötryck (Q.1.28)

inte följts tillämpas enbart Q.01.50.1, vilket kan innebära att ingen ersättning lämnas. Om särskilda skäl föreligger kan begränsad ersättning lämnas.

01.50.3 Nedsättning görs med 30 %

Har föreskrift enligt Heta arbeten (Q.01.4) eller Brännbart material utomhus (Q.01.29) inte följts sätts den ersättning som annars skulle lämnats efter avdragen självrisk* ned med 30 %, dock med lägst 1 och högst 10 prisbasbelopp*. Nedsättningen kan minskas om särskilda skäl föreligger.

Försäkrad har dock alltid rätt till lägst den ersättning som skulle ha lämnats om reglerna i Q.01.50.1 hade tillämpats.

01.50.4 Särskild påföljd

Om särskild påföljd anges i direkt anslutning till säkerhetsföreskriften tillämpas den.

Försäkrad har dock alltid rätt till lägst den ersättning som skulle ha lämnats om reglerna i Q.01.50.1 hade tillämpats.

01.50.5 Nedsättning görs med 20 %

Har annan säkerhetsföreskrift som inte återopas i Q.01.50.2-4 inte följts sätts den ersättning som annars skulle lämnats efter avdragen självrisk* ned med 20 %, dock med lägst 50 % av prisbasbeloppet* och högst 10 prisbasbelopp. Nedsättningen kan minskas om särskilda skäl föreligger.

Försäkrad har dock alltid rätt till lägst den ersättning som skulle ha lämnats om reglerna i Q.01.50.1 hade tillämpats.

02. Ansvarsförsäkring

02.1 Den försäkrade ska iaktta

- att dokumentation i form av konstruktionsritningar, tillverkningsplaner, recept, instruktioner, bruksanvisningar, avtal, garantier och liknande handlingar i rimlig omfattning förvaras och på bolagets begäran uppvisas när det kan vara av betydelse för att kunna fastställa
  - leveranstidpunkt, eller
  - om skadeståndsskyldighet föreligger, eller
  - skadans omfattning eller
  - om produkt varit defekt vid leverans.

02.2 Systemtest och leveransk kontroll vid IT-verksamhet

Vid skada orsakad av fel i program eller system ska den försäkrade på bolagets begäran uppvisa dokumentation

- över att för databehandlingsområdet rimliga tester utförts
- avseende eventuella ändringar i system eller program som ägt rum efter test
- över att för databehandlingsområdet rimlig leveransk kontroll skett

02.20 Påföljd vid åsidosättande av föreskrift

Har den försäkrade inte iakttagit sina skyldigheter enligt föreskrifterna i Q.02.1 och Q02.2 ersätts endast den skada som kan ha uppstått oberoende av detta.

Åsidosätter den försäkrade angivna föreskrifter görs ett avdrag med 20 % av annars utgående ersättning, dock lägst 50 % av prisbasbeloppet* och högst 10 prisbasbelopp. Avdraget kan minskas om särskilda skäl kan anses föreligga med hänsyn till försummelsens art eller andra omständigheter.

03. Förmögenhetsbrottsförsäkring

03.1 Allmänt

Den försäkrade ska

- iaktta lagar, förordningar eller myndigheters föreskrifter som meddelas i syfte att förhindra eller begränsa skada
- iaktta de föreskrifter som anges i försäkringsbrevet.

03.2 Datamedia och information

Förvaring av originalprogram

Original exemplar av programvara ska förvaras på sådant sätt att originalet och installerat program inte kan skadas vid samma tillfälle.

Rutiner för säkerhetskopiering av användarfiler

Säkerhetskopior ska framställas med den frekvens som vanligen tillämpas inom den försäkrades verksamhetsområde, dock minst 1 gång per vecka.

Säkerhetskopior ska vara korrekta, aktuella och funktionsdugliga.

Säkerhetskopior ska förvaras skilda från originalet och från varandra på ett sådant sätt att dessa inte kan skadas vid samma tillfälle.

03.3 Inventering och rutiner

Den försäkrade ska minst en gång varje försäkringsår företa inventering av varulager, maskiner och inventarier samt kontrollera de rutiner som används för medelshanteringen.

03.4 Förvaltning och kontroll

Den försäkrade ska tillse att aktiebolagets ekonomiska förhållanden, i det enskilda fallet, kontrolleras på ett tillfredställande sätt motsvarande aktiebolagslagens 8 kap 4 § och 29 § (aktiebolagslag 2005:551) eller motsvarande regler som är tillämpliga för annan associationsform, bland annat genom att utnyttja de möjligheter till kontroll som attestordning, datorsystem och liknande ger. Dokumentation av system, program och drift samt regler för behörighet och liknande handlingar ska i rimlig omfattning bevaras och på försäkringsgivarens begäran överlämnas när det kan ha betydelse för utredning av skada.

03.20 Påföljd vid åsidosättande av föreskrift

Har den försäkrade inte iakttagit sina skyldigheter enligt föreskrifterna i Q.03.1-4, ersätts endast den skada som kan ha uppstått oberoende av detta.

07. Miljöansvarsförsäkring för entreprenörer

07.1 Den försäkrade ska iaktta

- att de föreskrifter som meddelas i lag eller författning eller av myndighet efterlevs och att anvisningar t ex Boverkets byggregler (jämte kommentarer) och Arbetarskyddsstyrelsens/Arbetsmiljöverkets anvisningar följs
- att dokumentation i form av konstruktionsritningar, tillverkningsplaner, recept, instruktioner, bruksanvisningar, avtal, garantier och liknande handlingar i rimlig omfattning förvaras och på bolagets begäran företes när det kan vara av betydelse för att kunna fastställa leveranstidpunkt, om skadeståndsskyldighet föreligger, eller om produkt varit defekt vid leverans.

02.20 Påföljd vid åsidosättande av föreskrift

Åsidosätter den försäkrade angivna föreskrifter görs ett avdrag med 20 % av annars utgående ersättning, dock lägst 50 % av prisbasbeloppet* och högst 10 prisbasbelopp. Avdraget kan minskas om särskilda skäl kan anses föreligga med hänsyn till försummelsens art eller andra omständigheter.

08. Tjänstereseförsäkring

08.1 Den försäkrade ska iaktta följande

- egendom ska handhas och förvaras så att stöld och skada så långt som möjligt förhindras. Av betydelse är bl a om egendomen är stöldbegärlig, särskilt värdefull eller av sådan beskaffenhet att det i sammanhanget framstår som naturligt att ägna den särskild uppmärksamhet
- bil, båt, husvagn och annat släpfordon ska vara låst när den försäkrade lämnat det
- dörr till tillfällig bostad ska vara låst när den försäkrade sover eller lämnar den tillfälliga bostaden. Detta gäller även för sovvagnskupé om den försäkrade har möjlighet att låsa den. Som tillfällig bostad räknas hotellrum, lägenhet, passagerarhytt och liknande
- pengar, värdehandlingar* och stöldbegärlig egendom* ska när den försäkrade lämnar den tillfälliga bostaden eller sovvagnskupé vara inlåsta i skåp, låda eller resväska.

Anmärkning

För pengar, värdehandlingar och stöldbegärlig egendom gäller dessutom särskilt undantag enligt P3.12.

11.1.2 Påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift

Har aktsamhetskraven vid inträffad skada inte uppfyllts sätts ersättningen ned med 25 %. Nedsättningen kan höjas eller minskas om särskilda skäl föreligger.

R. När skada inträffat

01. Egendoms- och Avbrottsförsäkring, Ansvar, Rättsskydd, Förmögenhetsbrott, Kris, Tjänsteresa och Olycksfall

Detta avsnitt gäller för villkorets samtliga delar. Kompletterande bestämmelser kan finnas för vissa villkorsavsnitt, vilka specificeras i detta kapitel under egna rubriker.

01.1 Anmälan om skada

Skada som kan medföra ersättningskrav ska anmälas till bolaget så snart som möjligt.

Dessutom ska den försäkrade vid stöld, inbrott*, rån*, överfall* eller annat brott snarast göra polisanmälan och sända in polisintyg till bolaget.

Vid nyckelförlust ska polisanmälan ske och kopia på anmälan ska på begäran insändas till bolaget.

Skada som inträffat under transport eller på hotell ska dessutom anmälas till transportföretaget eller hotellet.

01.1.1 Påföljd vid åsidosättande av Anmälan om skada

Om den ersättningsberättigade har försummat att följa bolagets föreskrift om att anmäla skada enligt 01.1 och detta har medfört skada för bolaget, kan den ersättning som annars skulle ha betalats, sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

Observera att anspråk på försäkringsersättning måste framställas inom ett år enligt 01.2.

01.2 Anspråk på försäkringsersättning - Ersättningskrav

Anspråk på försäkringsersättning ska framställas till bolaget så snart som möjligt och senast inom ett år från tidpunkten då försäkringsfallet inträffade. Kravet att framställa anspråk inom ett år gäller dock inte olycksfall.

Framställs anspråket senare är bolaget fritt från ansvar och ersättningskyldighet.

Den försäkrade är skyldig att specificera sitt ersättningskrav och på begäran lämna förteckning över försäkrad egendom - skadad och oskadad - med uppgift om varje föremåls värde före och efter skadan. Den försäkrade är även skyldig att på begäran styrka ersättningskravet genom att lämna de upplysningar som står till buds och genom att tillhandahålla verifikationer, bevis, läkarintyg och andra handlingar som behövs för att bedöma bolagets ansvarighet och ersättnings storlek.

Den försäkrade är även skyldig att om annan försäkring gäller för samma skada, upplysa bolaget om detta.

01.3 Räddningsplikt

Den försäkrade ska efter förmåga

- avvärja skada som kan befaras vara omedelbart förestående
- begränsa skada som redan inträffat
- snarast möjligt omhänderta och skydda skadad egendom

- utan uppskov vidta lämpliga åtgärder, även av provisorisk art, för att återuppta eller upprätthålla den försäkrade verksamheten
- söka bereda sådana arbetstagare, som genom skadan blivit arbetslösa, annan produktiv sysselsättning än den ordinarie arbetsuppgiften
- vidta åtgärder för att bevara sin rätt mot annan

Med försäkrad likställs den försäkrades anställda i ledande ställning inom företaget eller på platsen.

Bolaget ersätter skäligen kostnader för åtgärd som bolaget föreskrivit eller som annars med hänsyn till omständigheterna har rimliga. Ersättning lämnas dock inte om den försäkrade har rätt till ersättning enligt lag, författning, avtal, garanti eller liknande åtagande.

01.3.1 Påföljd vid åsidosättande av räddningsplikt

Om den försäkrade uppsåtligt eller av grov vårdslöshet inte uppfyller sin räddningsplikt och om det kan antas att detta varit till men för bolaget är bolaget berättigat till skäligen avdrag på ersättningsbelopp som annars bort utgå eller till fullständig befrielse från ersättningskyldighet.

01.4 Besiktning av skada

Bolaget har rätt att låta besiktiga skada samt att, innan åtgärder vidtas, utfärda anvisningar för reparation och tillvaratagande av skadad egendom. Den försäkrade är skyldig att följa bolagets anvisningar om val av reparatör eller metod för reparation eller sanering.

Iakttag den försäkrade inte vad som här sagts är bolagets ansvarighet begränsad till den kostnad som skulle ha uppkommit om anvisningarna följts.

01.5 Gravationsbevis och panthavares godkännande

Om gravationsbevis eller panthavares godkännande behövs för att betala ut ersättning, ska den försäkrade sända in dessa handlingar till bolaget.

01.6 Oriktiga uppgifter

Om den försäkrade vid skada uppsåtligt eller av grov vårdslöshet oriktigt har uppgett eller förtigit eller dolt något av betydelse för bedömningen av rätten till ersättning, kan den ersättning som annars skulle ha betalats sättas ned efter vad som är skäligen med hänsyn till omständigheterna.

02. Ansvarsförsäkring

Med tillämpning av villkoren i övrigt gäller följande komplettering

02.1 Anmälan om skada

Skada som kan grunda ersättningskrav mot försäkrad ska anmälas till bolaget så snart som möjligt.

02.1.1 Påföljd vid åsidosättande av Anmälan om skada

Om den ersättningsberättigade har försummat att följa bolagets föreskrift om att anmäla skada enligt 02.1 och detta har medfört skada för bolaget, kan den ersättning som annars skulle ha betalats, sättas ned efter vad som är skäligen med hänsyn till omständigheterna. Om bolaget har betalat ut ersättning till skadelidande har bolaget rätt att från den försäkrade återkräva en skäligen del av vad bolaget har utbetalt till den skadelidande.

Observera att anspråk på försäkringsersättning måste framställas inom ett år enligt 02.2.

02.2 Anspråk på försäkringsersättning eller försäkringsskydd

Anspråk mot försäkringen med anledning av skadeståndskrav mot försäkrad måste anmälas till bolaget senast inom ett år från tidpunkten när försäkrad fick kännedom om skadeståndskravet. Framställs anspråket senare är bolaget fritt från ansvar och ersättningskyldighet.

02.3 Uppgörelse i godo med mera

Om bolaget begär det är den försäkrade skyldig att medverka till uppgörelse i godo med den skadelidande.

Har bolaget förklarat sig villigt att göra upp i godo med den som kräver skadestånd är bolaget fritt från skyldighet att ersätta därutöver uppkommen kostnad och att företa ytterligare utredning.

Den försäkrade har inte rätt att utan bolagets tillåtelse medge skadeståndsskyldighet, godkänna ersättningskrav, efterge fordran på rättegångskostnad eller regresskrav och heller inte utbetala ersättning.

Om den försäkrade har försummat att följa bolagets föreskrifter ovan, är bolaget fritt från samtliga sina åtaganden enligt villkoren, om inte kravet uppenbart var lagligen grundat.

02.7 Rättegång m.m

Har den försäkrade i sak som kan beröra försäkringen kallats till förhör inför polis- eller annan myndighet, eller har han i sådan sak instämts till domstol, ska han omedelbart underrätta bolaget om detta.

Bolaget äger rätt att efter samråd med den försäkrade utse rättegångsombud samt lämna dessa anvisningar och instruktioner avseende rättegångens utförande.

Den försäkrade är skyldig att lämna svar och medverka i rättsliga förfaranden för att förhindra att skadeståndsskyldighet ådöms genom passivitet (såsom t ex tredskodom).

I händelse av rättegång ska den försäkrade tillse att i erforderlig utsträckning vittnes- och sakkunnigbevisning kan föras med hjälp av hos honom anställd personal.

Om den försäkrades skadeståndsskyldighet har sin grund i dom eller utslag från myndighet som grundas på den försäkrades passivitet, är bolaget fritt från samtliga sina åtaganden enligt villkoren, om inte kravet uppenbarligen var lagligen grundat.

02.8 Utredning

Den försäkrade är skyldig att utan ersättning verkställa de utredningar, analyser och undersökningar, som är av betydelse för att bedöma skadefallet och den försäkrades ansvarighet, vilka kan genomföras inom den försäkrades verksamhet.

03. Rättsskyddsförsäkring

Med tillämpning av villkoren i övrigt gäller följande komplettering

03.1 Anmälan om tvist

Tvist ska anmälas till bolaget så snart som möjligt.

03.1.1 Anspråk på försäkringsersättning - Ersättningskrav

Anspråk på försäkringsersättning ska framställas till bolaget så snart som möjligt och senast ett år från det att ombud anlitas. Framställs anspråket senare är bolaget fritt från ansvar och ersättningskyldighet.

03.2 Ombud

Vid tvist ska försäkrad anlita ombud innan talan väcks i domstol. Är tvist sådan att den enligt E.11.1.2 först ska prövas av annan instans, ska ombud anlitas senast när sådan tvist överklagas.

Ombudet ska vara lämpligt med hänsyn till de krav som ställs på ett ombud enligt det lands lag där processen drivs och antingen vara

- advokat eller biträdande jurist på advokatbyrå
- annan person som för den enskilda tvisten uppfyller kraven på lämplighet.

Ombudet, bolaget och försäkrad har rätt att, för sådant ombud som avses i andra punkten, begära rådgivande yttrande av lämpligheten enligt Svensk Försäkrings Prövningsförfarande beträffande Ombuds Lämplighet.

Vid tvist gällande skäligheten av ombudets arvode och övriga kostnader mellan ombud, som är ledamot av Sveriges advokatsamfund (advokat) eller biträdande jurist anställd hos sådan ledamot, och bolaget ska prövning ske hos Ombudskostnadsnämnden. Ombudet och bolaget förbinder sig att godta utfallet av sådan prövning. Övriga ombud har rätt att begära prövning av skäligheten i arvode och övriga kostnader hos Nämnden för Rättsskyddsfrågor. Ombudet och bolaget förbinder sig att godta utfallet av sådan prövning.

03.4 Om vi inte är överens

Vid tvist om tolkning av försäkringsvillkor för rättsskyddsförsäkring kan försäkrad begära prövning hos Nämnden för Rättsskyddsfrågor. Ansökan om prövning i nämnden måste göras senast tolv månader från det att omprövning begärts hos Länsförsäkringar.

04. Förmögenhetsbrottsförsäkring

Med tillämpning av villkoren i övrigt gäller följande komplettering

04.1 Anmälan om skada

Upptäcker den försäkrade att förmögenhetsbrott förövats eller dataintrång skett eller misstänks detta ska, även om ersättning inte begärs, bolaget snarast underrättas.

Om bolaget anser det nödvändigt åligger det den försäkrade att begära polisutredning.

04.1.1 Påföljd vid åsidosättande av Anmälan om skada

Om den ersättningsberättigade har försummat att följa bolagets föreskrift om att anmäla skada enligt 01.1 och detta har medfört skada för bolaget, kan den ersättning som annars skulle ha betalats, sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

07. Olycksfall

Med tillämpning av villkoren i övrigt gäller följande komplettering

07.1 Anmälan om skada

Anmälan om inträffat olycksfall ska göras till bolaget snarast möjligt. Förutsättning för utbetalning av ersättning är att den försäkrade utan dröjsmål anlitar läkare, under sjuktiden står under fortlöpande läkartillsyn och iakttar läkarens föreskrifter samt följer av bolaget i samråd med läkare lämnade anvisningar, som avser att begränsa följderna av olycksfallet.

Den som gör anspråk på ersättning ska enligt bolagets anvisningar visa läkarintyg och övriga handlingar som är av betydelse för bedömning av försäkringsfallet och bolagets ansvarighet. Bolaget har rätt att föreskriva att den försäkrade inställer sig för undersökning hos läkare som bolaget anvisar, om detta bedöms vara nödvändigt för att fastställa rätten till ersättning.

Kostnaderna för av bolaget begärda intyg samt för undersökningar och resor enligt föregående stycken betalas av bolaget.

Medgivande för Länsförsäkringar att för bedömning av sin ansvarighet inhämta upplysningar från läkare, sjukhus, annan vårdanstalt, allmänna försäkringskassa eller annan försäkringsersättning, ska lämnas om Länsförsäkringar begär det.

07.1.1 Påföljd vid åsidosättande av Anmälan om skada

Om den ersättningsberättigade har försummat att följa bolagets föreskrift om att anmäla skada enligt 07.1 och detta har medfört skada för bolaget, kan den ersättning som annars skulle ha betalats, sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

X. Allmänna undantag

01. Grov vårdslöshet och uppsåt

Bolaget är inte ansvarigt gentemot försäkrad för skada som denne orsakat genom grov vårdslöshet eller till någon del orsakat med uppsåt.

Med försäkrad likställs den försäkrades anställda i ledande ställning inom företaget eller på platsen.

02. Krig

Försäkringen omfattar inte skada vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt orsakats av eller står i samband med krig, krigsliknande händelse, inbördeskrig, revolution, uppror eller upplopp.

Anmärkning

För Tjänstereseförsäkring gäller även följande:

Försäkringen gäller heller inte för skador som har samband med händelser och oroligheter i länder eller områden dit Utrikesdepartementet avråder från att resa.

Har skada genom krig eller andra här nämnda oroligheter inträffat utanför Sverige gäller försäkringen utom för avsnitt P6.01 Överfallsförsäkring om skadan inträffat inom tre månader räknat från oroligheternas utbrott och om den försäkrade vistades i det drabbade området vid utbrottet. En annan förutsättning är att den försäkrade inte deltagit i händelserna eller tagit befattning med dem som rapportör eller dylikt. Se dock avsnitt P11. Hemresa vid katastrof

03. Atomkärnprocess

Försäkringen omfattar inte skada vars uppkomst eller omfattning har samband med atomkärnprocess t ex kärnklyvning, kärnsammansmältning eller radioaktivt sönderfall.

05. Terroristattack

05.1 Undantag

Om skada orsakats av terroristattack eller står i direkt eller indirekt samband med terroristattack gäller försäkringen med följande särskilda undantag.

Försäkringen gäller inte för skada

- genom oförutsett avbrott i tillförsel utifrån av el, gas, vatten eller värme
- som innebär att leveransavtal inte kan fullföljas på grund av att sådan skada som egendomsförsäkringen enligt A.11-15, 17 och 19 gäller för, inträffat hos leverantör eller kund med vilken försäkringstagaren har gällande kontrakt
- som orsakas av biologisk eller kemisk kontamination

06. Sanktionsbegränsning och undantagsklausul

Om bolaget kan komma att exponeras för någon sanktion, förbud eller inskränkning under en resolution från FN eller handels- eller ekonomiska sektioner, lagar eller föreskrifter från EU, Storbritannien, Nordirland eller USA, gäller inte försäkringen för skada, förmån eller annan ersättning.

Y. Allmänna avtalsbestämmelser

01. Försäkringstiden och förnyelse av försäkringen

Försäkringstiden räknas från kl 00.00 begynnelse dagen och är sex månader. Tecknas försäkring på begynnelse dagen räknas försäkringstiden dock först från den tidpunkt då försäkringsavtalet ingicks.

Försäkringen kan inte förnyas utan upphör det datum som framgår av försäkringsbrevet.

02. Rätt att säga upp försäkringen under försäkringstiden

02.1 Bolaget har rätt att vid dröjsmål med premiebetalningen säga upp försäkringen att upphöra tre dagar efter uppsägningen.

02.2 Bolaget har rätt att säga upp försäkringen före försäkringstidens utgång

- om försäkringstagaren eller den försäkrade har väsentligt åsidosatt sina förpliktelser mot bolaget
- om ett i försäkringsavtalet angivet förhållande av väsentlig betydelse för risken har ändrats på ett sätt som bolaget inte kan antas ha tagit i beräkning.

02.3 Försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen om försäkringsbehovet helt eller till väsentlig del faller bort, t ex genom att företaget avvecklas.

02.4 Förändring av avtal vid terroristattack

Bolagets återförsäkring kan med anledning av skada orsakad av terrorism komma att förändras. Bolaget äger därför rätt att helt exkludera eller förändra sitt åtagande enligt detta avtal med anledning av skada orsakad av terrorism 14 dagar efter det att meddelande härom avsänts till försäkringstagaren.

03. Premiebetalning

Bolagets ansvarighet inträder vid försäkringstidens början, även om premien ännu inte har betalats. Detta gäller endast under förutsättning att premien betalas inom 14 dagar efter det att bolaget skickat ut premieaviv.

Betalas inte premien inom 14 dagar efter utsändningen av aviv föreligger dröjsmål med premiebetalning vilket innebär att bolaget får säga upp försäkringen enligt 02.1.

Betalas premien efter att bolaget sagt upp försäkringen på grund av dröjsmål med premiebetalning, kommer försäkringen inte att återupptas.

04. Rätt till premieåterbetalning när försäkringen upphör i förtid

Om försäkringen efter försäkringstagarens eller bolagets uppsägning upphör att gälla, återbetalar bolaget oförbrukad del av premien.

05. Upplyningsplikt och riskökning

05.1 Felaktiga eller ofullständiga uppgifter

Försäkringen grundar sig på de uppgifter som lämnades när försäkringen tecknades. Försäkringstagaren ska ge riktiga och fullständiga upplysningar. Om en försäkringstagare inser att bolaget har fått oriktiga eller ofullständiga uppgifter ska försäkringstagaren utan oskäligt dröjsmål rätta uppgifterna.

Har försäkringstagaren lämnat uppgifter, som han insett eller bort inse vara felaktiga eller ofullständiga lämnas ingen ersättning om skada inträffar.

05.2 Ändrade förhållanden

Ändras de förhållanden som ligger till grund för försäkringen och medför ändringen ökad risk för skada, ska försäkringstagaren meddela detta till bolaget. Underlåter försäkringstagaren detta lämnas ingen ersättning om skada inträffar.

06. Återkrav

I den mån bolaget har betalat ersättning övertar bolaget den försäkrades rätt att kräva ersättning av den som är ansvarig för skadan.

10. Behandling av personuppgifter

Länsförsäkringar behandlar personuppgifter i enlighet med vad som anges i informationen "Behandling av personuppgifter" som du hittar på vår webbplats lansforsakringar.se/personuppgifter. Om du vill kan du få informationen skickad till dig, kontakta i så fall ditt lokala försäkringsbolag.

I den mån Länsförsäkringar, för att fullgöra sina åtaganden enligt försäkringsavtalet, även behöver behandla uppgifter om försäkringstagarens arbetstagare ansvarar försäkringstagaren för att arbetstagarna får informationen "Behandling av personuppgifter".

11. Gemensamt skadeanmälningsregister (GSR) med mera

Bolaget äger rätt att i ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningsregister (GSR) registrera anmälda skador i anledning av denna försäkring. Registret används endast i samband med skadereglering. Personuppgiftsansvarig för det gemensamma skadeanmälningsregistret är GSR AB. Dessutom kan bolaget komma att lämna uppgifter om stöldanmält och eftersökt gods till Larntjänst AB för utredning av oklara försäkringsfall och eftersökning av stulen egendom.

12. Dubbförsäkring

Är intresse som omfattas av denna försäkring försäkrat även genom annan försäkring och finns i denna förbehåll vid dubbförsäkring, gäller samma förbehåll för båda försäkringarna. Ansvarigheten fördelas då mellan försäkringarna på sätt som anges i försäkringsavtalslagen.

13. Force majeure

Bolaget är inte ansvarigt för förlust som kan uppstå om skadeutredning, utbetalning av ersättning eller iståndsättande av skadad egendom fördröjs på grund av krig, krigsliknande händelse, inbördeskrig, revolution eller uppror eller på grund av arbetsmarknadskonflikt, konfiskation eller nationalisering, rekvisition, destruktion av eller skada på egendom genom order från regering eller myndighet.

14. Preskription*

Den som vill ha försäkringsersättning eller annat försäkringskydd måste väcka talan* mot försäkringsbolaget inom tio år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant försäkringskydd inträdde. Annars går rätten till ersättning förlorad.

Anmärkning

Med det förhållande som berättigar till försäkringskydd menas:

- Vid egendomsförsäkring - tidpunkten för försäkringsfallet.
- Vid avbrotts- och hyresförlustförsäkring - tidpunkten för ansvarstidens slut.
- Vid ansvarsförsäkring - tidpunkten då försäkrad fick kännedom om skadeståndskrav mot honom.

Om anspråk har framställts till bolaget inom ett år är fristen att väcka talan alltid minst sex månader från det att bolaget har förklarat att det tagit slutlig ställning till anspråket eller, om bolaget skriftligen förelagt en försäkrad att väcka talan är denna frist minst ett år från det att den försäkrade fick del av föreläggandet.

Anmärkning

Anspråk på försäkringsersättning måste framställas inom ett år enligt R. När skada inträffat.

15. Lagar

För denna försäkring gäller i övrigt bestämmelserna i försäkringsavtalslagen (2005:104).

Twist angående tolkningen eller tillämpningen av detta försäkringsavtal eller frågor med anknytning till avtalsförhållandet ska avgöras enligt svensk lag i svensk domstol.

Z. Definitioner

Allmänna skadeståndsrättsliga regler

Med allmänna skadeståndsrättsliga regler avses skadeståndsskyldighet enligt lag

Ansvarstid

Med ansvarstid avses den längsta tid under vilken ersättning kan lämnas räknat från den dag egendomsskadan inträffat.

Arbeten

Härmed avses

- egendom - även av förbrukningskaraktär - och arbetsprestationer som ingår i den försäkrades avtalade åtagande eller utförande i egen regi
- egendom och arbetsprestationer som beställaren tillhandahåller.

Till Arbeten räknas inte befintlig egendom som berörs av åtgärd för utförande av Arbeten och inte heller Hjälpmedel.

Arbetstagare

Med arbetstagare avses person med vilken den försäkrade ingått anställningsavtal och för vilken den försäkrade betalar arbetsgivaravgift enligt lagen om socialavgifter.

Med arbetstagare förstås även den för vilken den försäkrade har principalansvar enligt skadeståndslagen även om anställningsförhållande inte föreligger.

Arbetsområde

Med Arbetsområde avses område som står till den försäkrades disposition för utförande av försäkrade Arbeten samt tillfällig förvaring i samband med sådana Arbeten.

Till Arbetsområde räknas inte ordinarie (fasta) försäkringsställen såsom kontor, verkstäder och förråd.

Arbetskada

Med arbetskada avses skada till följd av olycksfall i eller under färd till och från arbetet samt annan skadlig inverkan i arbetet.

Arbetstagares egendom

Härmed avses arbetstagares

- personliga lösegendom, dock inte egendom hänförlig till objekttypen Pengar och värdehandlingar
- egendom, som enligt kollektivavtal vid skada ska ersättas av arbetsgivaren.

Basbelopp

Se prisbasbelopp.

Befintlig egendom

Härmed avses beställare tillhörig egendom och egendom som tillhör privatperson i egenskap av hyresgäst eller bostadsrättshavare inom eller i direkt anslutning till Arbetsområde. Till befintlig egendom räknas inte Arbeten och Hjälpmedel.

Byggnad

Härmed avses byggnad och sådan egendom som hör till byggnad enligt 2 kap 2 § jordabalken som lyder: "Till byggnad hör fast inredning och annat varmed byggnaden blivit försedd, om det är ägnat till stadigvarande bruk för byggnaden eller del av denna, såsom fast avbalkning, hiss, ledstång, ledning för vatten, värme, ljus eller annat med kranar, kontakter och annan sådan utrustning, värmepanna, element till värmeledning, kamin, kachelugn, innanfönster, markis, brandredskap, civilförsvarsmateriel och nyckel.

I enlighet med vad som sägs i första stycket hör därjämte i regel till byggnad, såvitt angår

- bostad: badkar och annan sanitetsanläggning, spis, värmeskåp och kylskåp samt maskin för tvätt eller mangling,
- butiklokal: hylla, disk och skyltfönsteranordning,
- samlingslokal: estrad och sittplatsanordning,
- ekonomibyggnad till jordbruk: anordning för utfodring av djur och anläggning för maskinmjölkning,
- fabrikslokal: kylsystem och fläktmaskineri.

Reservdel och dubblett till föremål, som avses i första eller andra stycket, hör ej till byggnaden."

Till byggnad räknas även oljetank och bränsle inom fastigheten, avsedda för försäkrad byggnads uppvärmning.

Dator

Med dator (även server) avses här utrustning för databehandling, med tillhörande in- och utenheter, t.ex. bildskärm, tangentbord, mus, skrivare, scanner, router, modem, datavideoprojektor (pc-kanon) och surf- och läsplattor.

Som dator räknas inte digitala telefonväxlar, digital intern kommunikationsutrustning såsom högtalarutrustning och liknande, fotosättnings- och bildbehandlingsutrustningar samt dator för styr- och reglerändamål.

Förstarisikförsäkring

Med förstarisikförsäkring avses att viss del av egendomens värde är föremål för försäkring. Försäkringen gäller med försäkringsbelopp.

Försäkrad

Här avses den vars intresse har försäkrats mot skada eller på vars person en försäkring har tecknats.

Hjälpmedel

Härmed avses egendom som behövs för utförande av avtalade Arbeten. Till Hjälpmedel räknas inte egendom som är av förbrukningskaraktär.

Inbrott

Med inbrott förstås att någon olovligen med våld brutit sig in i lokal eller med dyrk tagit sig in i lokal.

Inkrypningskydd

Med inkrypningskydd i villkorets mening avses sådan skyddsanordning för öppning i omslutningsyta som syftar till att försvåra för obehörig att ta sig in i försäkringslokal.

Karens

Med karens menas att ersättning inte lämnas under viss tid räknat från den tidpunkt då skadan inträffade.

Kunders egendom

Härmed avses kunder tillhörig egendom, som är i försäkringstagarens vård. I egendomens värde ingår även kostnader som försäkringstagaren lagt ned på denna egendom.

Lokal

Som lokal anses inte fordon, arbetsredskap, fartyg, luftfartyg, plasthall, tält, container, skåp, kista eller liknande.

Läkemedel

Med läkemedel avses de läkemedel som omfattas av Läkemedelslagen (1992:859).

Marknadsvärde

Härmed avses det värde som egendom har enligt bedömningarna på den marknad där egendomen bjuds ut.

Maskinerier

Med maskinerier avses egendom som inte anskaffats eller tillverkats för försäljning och som anges nedan.

Till maskinerier hänförs bl a

- maskiner, inventarier, ledningar, som inte är att hänföra till objekttypen Byggnad
- förbrukningsartiklar såsom bränsle och smörjmedel
- reservdelar till egna maskiner, verktyg och redskap
- utrustning för butik, kontor, laboratorium eller lagerlokal
- trycksaker såsom kataloger och reklamtryck, varuprover
- modeller, press- och stansverktyg, formar och mönster, såväl aktuella som inaktuella
- emballage av inventarietkaraktär
- egendom anskaffad för uthyrning eller leasing

- av försäkringstagaren bekostad fast inredning i förhyrd lokal - även om sådan enligt jordabalken tillhör byggnad - såvida inte annat anges i försäkringsbrevet.

Medföljande

Med medföljande avses den försäkrades make/maka, sambo eller registrerad partner och barn.

Nyanskaffningsvärde

Härmed avses den kostnad som skulle ha uppkommit, om byggnaden färdigställts som ny vid skadetillfället. I värdet ska inräknas alla kostnader som fordras för att byggnaden ska kunna tas i bruk. Här inräknas inte kostnader för byggnadsgrund eller grundmur som ligger lägre än såväl lägsta källargolvs undersida som angränsande mark- eller vattenyta.

Nyckel

Som nyckel avses även passerkort eller liknande.

Nära anhörig

Med nära anhörig menas make, maka, sambo, registrerad partner, barn, barnbarn, syskon, föräldrar, far-, mor- och svärföräldrar, annan person med vilken den försäkrade sammanlever samt person som har vårdnad om nära anhörig.

Omslutningsyta

En yta som omsluter det aktuella objektet, som t ex vägg, golv, tak, dörr- och fönsterenhet. Lokalens alla väggar, golv, tak, fönster, dörrar och lås.

Pengar och värdehandlingar

Härmed avses

- pengar (gångbara mynt och sedlar) och gällande frimärken
- aktier, obligationer, kuponger, lottsedlar med vinst, växlar, checkar, försäljningsnotor, andra fordringsbevis och värdebevis. (Även elektroniska läsbara värdebevis avses.)

Preskription

Preskription innebär att möjligheten till ersättning från försäkringen går förlorad om krav inte framställs inom rätt tid

Prisbasbelopp

Med prisbasbelopp avses det belopp som fastställs enligt Socialförsäkringsbalken.

Ren förmögenhetsskada

Med ren förmögenhetsskada menas ekonomisk skada som uppstår utan samband med person- eller sakskada.

Resehandlingar

Här menas färdbiljetter, pass, resecheckar samt restaurang- och hotellkuponger.

Resekostnader

Här avses de faktiska kostnader som betalats för resa och logi.

Ritningar och arkivalier samt datamedia

Härmed avses

- originalritningar och andra originalhandlingar t ex manuskript, bokföringsböcker, kartotek, korrespondens och exponerad originalfilm
- tidningars, bildbyråers och fotoateljéers arkiv och liknande
- band, cd, dvd, USB-minne eller minneskort och liknande lagringsmedia med information.

Rån

Med rån avses tillgrepp genom våld på person eller användare av hot som innebär trängande fara.

Sambo

Härmed avses en person som den försäkrade sammanbor med under äktenskapsliknande förhållanden och som är folkbokförd på samma adress. För att räknas som sambo krävs att ingen av parterna är gifta med eller har registrerat partnerskap med någon annan än den person den försäkrade sammanbor med.

Serieskada

Med serieskada menas en serie skador som inträffat till följd av samma orsak, samma handling eller samma händelse.

Självrisk

Härmed avses det skadebelopp som försäkringstagaren enligt försäkringsvillkoren själv får svara för.

Stöldbegärlig

Med stöldbegärlig egendom avses:

- föremål helt eller delvis av ädel metall, äkta pärlor och ädelstenar
- antikviteter, konstföremål och äkta mattor
- ur avsedda att bäras
- apparat/utrustning för ljud- eller bildupptagning/-återgivning
- pälsar och pälsverk
- tobak, vin och sprit
- mobiltelefoner och annan mobil elektronisk kommunikations- eller navigationsutrustning samt tillbehör till dessa
- dator*och programmedia till dessa.

SOS International

SOS International är en hjälporganisation som finns i Köpenhamn. Vid behov av akut vård kan SOS ställa betalningsgaranti till läkare

och sjukhus. Hemtransport till hemlandet på grund av medicinska skäl kan också ordnas av SOS. SOS prövar nödvändigheten och skäligheten av behov och kostnader. Vid kontakt med SOS måste alltid korrekt försäkringsnummer uppges.

Tekniskt arbete

Med tekniskt arbete avses exempelvis sådan teknisk konsultverksamhet där standardavtalen "Allmänna Bestämmelser för Konsultuppdrag inom arkitekt- och ingenjörverksamhet" (ABK), "Allmänna bestämmelser för konsultuppdrag till fast pris" (NKF) eller "Allmänna bestämmelser för konsultuppdrag på löpande räkning" (NKL) används.

Tekniskt värde

Tekniskt värde vid viss tidpunkt är nyanskningsvärdet vid tidpunkten med avdrag för ålder och slitage.

Terrorism

Med terrorismhandling avses en handling som inbegriper men inte är begränsad till användning av tvång eller våld och/eller hot om tvång eller våld av en person eller grupp(er) av personer, som antingen handlar ensam eller för en organisations eller statsmakts räkning eller i förbindelse med en organisation eller statsmakt, vilken begås för eller av politiska, religiösa, ideologiska eller etniska syften eller skäl, inklusive avsikten att påverka en statsmakt och/eller att injaga fruktan i allmänheten eller någon del av allmänheten.

Tjänsteresa

Med tjänsteresa avses resa i tjänsten som är avsedd att vara under högst 50 dagar och som är på uppdrag av och/eller bekostas av arbetsgivare eller uppdragsgivare. Tjänsteresan ska företas i tjänsten och ha samband med tjänst eller förvärvsverksamhet. Resa mellan bostad och tjänsteställe räknas inte som tjänsteresa.

Med tjänsteställe menas den plats där den försäkrade utför huvuddelen av sitt arbete och där man normalt arbetat flest dagar. Om arbetet utförs på olika arbetsplatser som växlar är tjänstestället i regel den plats där den försäkrade hämtar och lämnar arbetsmaterial eller förbereder och avslutar sina arbetsuppgifter.

Utbrott

Med utbrott förstås att någon olovligen med våld brutit sig ut ur lokal eller med hjälp av dyrk tagit sig ut ur lokal.

Varor

Härmed avses

- råvaror
- produkter i arbete
- hel- eller halvfabrikat
- varor anskaffade för försäljning

- emballage och annan lös egendom som är avsedd att ingå i varan eller dess förpackning och att åtfölja varan eller försäljas tillsammans med denna.

Väcka talan

Med väcka talan menas att ansöka om stämning i domstol.

Värdehandlingar

Här avses resehandlingar, aktier, obligationer, bankböcker, kuponger, växlar, checkar, försäljningsnotor och andra fordringsbevis

Överfall

Med överfall menas i villkoren att våld utövats på person

Kontakta Länsförsäkringar eller din försäkringsförmedlare.

Länsförsäkringar Bergslagen 021-19 01 00 | Länsförsäkringar Blekinge 0454-30 23 00 | Dalarnas Försäkringsbolag 023-930 00 | Länsförsäkringar Gotland 0498-28 18 50
Länsförsäkringar Gävleborg 026-14 75 00 | Länsförsäkringar Göinge-Kristianstad 044-19 62 00 | Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän 031-63 80 00
Länsförsäkringar Halland 035-15 10 00 | Länsförsäkringar Jämtland 063-19 33 00 | Länsförsäkringar Jönköping 036-19 90 00 | Länsförsäkringar Kalmar län
020-66 11 00 | Länsförsäkring Kronoberg 0470-72 00 00 | Länsförsäkringar Norrbotten 0920-24 25 00 | Länsförsäkringar Skaraborg 0500-77 70 00 | Länsförsäkringar
Skåne 042-633 80 00 | Länsförsäkringar Stockholm 08-562 830 00 | Länsförsäkringar Södermanland 0155-48 40 00 | Länsförsäkringar Uppsala 018-68 55 00
Länsförsäkringar Värmland 054-775 15 00 | Länsförsäkringar Västerbotten 090-10 90 00 | Länsförsäkringar Västernorrland 0611-36 53 00 | Länsförsäkringar Älvsborg
0521-27 30 00 | Länsförsäkringar Östgöta 013-29 00 00